

అమృతాంజనము

312350

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ }
Vol. 17 }

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 27-వ తేది మంగళ వారము

సంచిక ౧౨౩ }
No 123 }

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస బహుళ నవమి

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
నావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆంధ్ర విశ్వసూరెన్సు కంపెనీ

విమిటలే

మచితపట్టణం

మంచి ఏజెంట్లు కావలెను
వివరములకు కార్యదర్శి పేర వ్రాయండి

డాక్టరు కోకా
అచార్య బలరావు,
యం. బి. సి.
హెచ్. బి.డి.టి.
యం. లివర్నూల్
మేనేజింగ్
డైరెక్టరు.

ఈ కంపెనీలోనే
భిమానేసి అంధ్రా
భ్యుదయమునకు
తోడ్పడుదు

మా త్ర కో శ వ్యా థు లు - ఒక కొ త్త చి కి త్త
URESOL (యూరిసోల్)
అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును
9 మొదలు 12 కాప్ సల్ఫు ఉపయోగించిన వాలుకు
అన్ని మందుల హాపులందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును
ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ విషయ విహిసమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists, C. T. HARI 145, Broadway, Madras.

మా ఆభివృద్ధి సూచకమగు ఆంకెలను పరికింపుడు

సం॥	సం॥	సం॥	సం॥	సం॥
1926	...	రూ. 27,80,500	...	రూ. 19,25,500
1927	...	55,74,500	...	88,01,500
1928	...	80,56,500	...	60,18,000

మీ పాలసీ యీ సొసైటీలోనుంచుకొనుదు. వివరములకు వ్రాయుదు.
V. Rama Rao, B. COM, Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni.

ప్రకటన
'బాలవ్యాకరణ గుప్తాక్షరకాళిక'
₹ 10 పుటలు. వెల 5-0-0
శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ
బ్రా కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము
ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
నము. తెలుగుభాష నభ్యసించగోరువారికిని విద్యార్థి పరీక్షకు
జదువు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ
ముద్రణమందనేక విశేషములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రం
థము కొరవారు త్వరపడుదు.
విలాసము:—
కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.
అసిస్టెంట్ టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొవ్వూరు.

తెలుగు కావ్యాదర్శము రు. ౧-౦-౦
(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా
దర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ
గు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.
దైవబలము (భక్తి ప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి } (సాగ్రందము) ,, ౦-౪-౦
సనుజోపాసన, నిర్గుణోపాసన } (లోనివి) ,, ౦-౫-౦
ఇట్లు వ్రాయవలెను:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోవానగరిల్లా.

ఆర్థరసాయనశాల
ముక్త్యాల (కృష్ణా)
ప్రశస్తమైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేద ఔషధ
ములు దొరుకుచోటు. మీ కేమందు కావలసిననుమాకే వ్రాయు
ను. కేటలాగు ఉచితము.
మా చెన్నపురి ఏజెంట్లు—
కే. వి. శేషయ్య
8/15 నల్లతంబివీధి, తిరువల్లిక్కేటి, మద్రాసు.

గుంటూరు మండల బస్ యజమానుల మహాసభ (స్వకీయవిలేఖరి)

18 తేదీ యుదయము 9½ గంటలకు ప్రైవేట్ మహాసభ గుంటూరు పురపాలక సంఘసభాధిపతులగు శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి యాజమాన్యమున కూడినది. సభకు పూర్వము శ్రీపంతులుగారిని పుష్పమాలలంకృతులగ జేసి వారిగృహమునుండి మోటారుపై బ్యాండువాద్యములతో పట్టణోన్నత పాఠశాలకు దీసికొనివచ్చిరి. సభకు బెజవాడవాస్తవ్యులును, యువజనోద్యమ నాయకులును అగు శ్రీ దాసు త్రివిక్రమరావుగారును, చామర్తి మల్లికార్జునరావుగారును హాజరైరి. మండలములోని యజమానులు చాలమంది సభకు దయ చేసిరి. పాఠశాలానరణ యంతయు సేత్రోత్సవముగ నలంకరింప బడెను.

సభాధ్యక్షులగు శ్రీపాటిబండ శివలింగయ్యగారు రుపపాదించిరి. నల్లగొండ బాసకిరామయ్యగారు ఆమోదించిరి. తదుపరి శ్రీపంతులుగారు శ్రీ పోసాని ప్రకాశరావుగారిచే కర్పూర మాలాలంకృతులగు జేయబడి ఈతీగన నుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షుని యువన్యాసము

నేను యీ రాజకీయరంగమునందు ప్రవేశించకపూర్వము కూడ నేను రెండుపద్ధతులు వెట్టుకున్నాను. 1 రిక్ష్ట ఎక్స్-టెండా యుండుట. రెండవది డోరేగింపులలో పాల్గొనకుండా ఉండుట. అదేసమయమున ఈ రోజున నేను మేళమతో యూరేగింపబడినందులకు చాల విచారపడుచున్నాను. ప్రపంచ స్పృహనుండి రెండు సమస్యలున్నవి. అవి సమిష్టి, వ్యష్టి. దానిని సాధించుటకై మహాబుద్ధి కృషులుకూడ లెక్కిండు పద్ధతులు. దీనికై ప్రతి, స్పృహలు వ్రాయబడినవి. ప్రతివానికి యీ సమస్యను సాధించుటకు ఆలోచింపవలసియున్నది.

మనకును, పాశ్చాత్యులకును చాలభేదమున్నది. మనకు అహికాముష్మికముగా పరిగణించి వారు-దీనికి పోటీగా యింకోయూహగలదు. అది ఏదియన స్వర్ణముసంగతి ఎందుకు. ఇక్కడ యున్నంతవరకు అనుభవించవలసిందే యున్నాడు. ఈ యుగము సమిష్టియుగము. సమిష్టి జీవనము. కలియుగమునకు ముఖ్యమనివారు. ఇదియే డిమోక్రసీ. రాజకీయము ప్రజలలోనే యున్నది. రాజా సంఘమునకు బద్ధుడై యుండవలెను గాననే మేరగా నుండగూడదను యభిప్రాయము ప్రబలింపి. గృహస్థాశ్రమమే సమిష్టి. అహంకారము పోయినగాని బ్రహ్మగాడు. హిందూజాతియందు సమిష్టి జీవనమే ప్రధానము. ఇది పాశ్చాత్యులలోలేదు. మనకు సమిష్టి జీవనము గృహస్థాశ్రమ సందర్భమున జరుగుచున్నది. రాజకీయములో వ్యక్తివిజృంభణము జరుగుచున్నది. వ్యష్టియందీ సంఘముబయలుదేరినది. ఇంగ్లండు నందలి వారికి బాగుకట్ట పేరుగతిలేదు. తిండిలేదు. గనుక ప్రాణములమీద యాక పోగొట్టుకొని దేశాటనకు దిగినారు. వారికి రాజకీయము లలో సమిష్టిత్వముగలదు. మన రాజకీయములలో వ్యష్టిత్వము గలదు. అట్టివారు మనదేశమున సమిష్టిత్వ సే రాజ్యస్థాపనము జేయగల్గిరి. అదేసమయమున ఫ్రెంచివారు బయలుదేరినారు. వారికి సమిష్టి జీవనమున శిక్షణముగాని యనుభవముగాని లేనందున మన భారతవర్షమున ఫ్రెంచివారు 7లు భాండకపోయిరి. ఇండియా దేశమున ఓర్పు, శిక్షణము తక్కువ. దేశములన్నిటికి ఆతీతమయిన దీ దేశము. ఇటు సమస్తము దొరుకును. అందువల్ల నే పూర్వభూమియన్నాడు. కాని, మనవారు సమిష్టిత్వములేక దుర్భరస్థితిలో నున్నాడు. మనము కంపెనీ వెట్టివాము. దానికై పూర్తిగా పనిచేసిన క్రిష్టియన్ నమకొనే వారు లేరు. కారణము సమిష్టిజీవనము లేకబోవుటయే. లాకౌట్ బోర్డుల పరిస్థితులు జూడండి. అమితపోట్లాటలతో నిండియున్నది. దీనికికారణము సమిష్టిత్వము లేకబోవుటయే. మనకు శిక్ష లేక బోవుటచే ఒకపార్టీమీద బయలుదేరక వ్యక్తిగతముగ పోవుచున్నది. ఒకడు వ్యాపారముజేసిన పదిమంది ఆ వ్యాపారమునే చేయుచున్నాడు. దానివలన సమిష్టిజీవనము పోవుచున్నది. పాశ్చాత్యులుఆలోచించునది, వారి ఆశయము, పరమానధి మున్నగు నవి డెలిసియో చేయుచున్నాడు. అందుచేతనే వారిలో కోటికొక్కరులు గలరు. సమిష్టిత్వము లేక బోవుటచేతనే యున్న బస్సులు రూపములేకుండ నున్నది. పోలీసువారికి రోజు మీరాకటికి పోవుచున్నది ఎప్పుడునుంచి నచ్చునది రిపబ్లికన్ విలచేయవలెను? సంతకము ఎందుకు చేయవలెను. ఎప్పటినుండి యో మనము బానిసలముగా నున్నాము. అది తయవ్యాధివలె మనరక్తమున పీల్చి పిప్పిచేయుచున్నది. ఈబానిసత్వము మీరెందుకు గలసి ఏదో సిద్ధాంతములు వెట్టుకొని పార్టీగాము పోయినను దాని మల్లమీందుకు ప్రయత్నముచేయవలె. పార్టీగా త్యాగమయిన తరువాత నాసిద్ధాంతము నజ్ఞాభింగలదు. ఏనుక్రిస్తు జీవితము చూడండి. ఆయన రెన సిద్ధాంతముకొను శిలువ జేయబడిరి. బస్సులు పెరిగినటుల జనాభా పెరుగుటలేదు. రైల్వేల బదులు యిది మనచేతిలో సంఘకొనవలసి యున్నది. రైల్వేప్రజల నుద్ధరించుటకు ఏర్పడినది కాదు. సమయము వచ్చి

నపుడు నేనల నడిపించుటకు అవి యుద్దేశింపబడినవి. బ్రిటీషు వారు వచ్చిన తరువాతనే మనకు రైల్వే మొదలయినవి వచ్చినవని జెప్పుచున్నాడు. ఇది యొక గొప్ప అపోహ. ఏలన ప్రపంచములో అన్ని ప్రదేశములలో జరిగే విషయములు యిటు జరుగక తప్పదు. రోముదేశీయులు యింగ్లండును పట్టుకొన్నారు. రోములో కల్ల కొల్లాలము వచ్చినప్పుడు యింగ్లండును వదలిరి. మనము యెంతకాలము యిక్కడలపై నాధారపడి జీవనము చేయవలె ననుకుంటామో అంతవరకు మనము బానిసలము. అహంబ్రహ్మస్మి అనుకొనే మతావలంబకులము మనము. అట్టి మనము బానిసలము, కుక్కలము అనుకొనుచున్నాడు.

దీనికి కారణము ఒక ఫాక్టరీలో తయారయ్యే విష విద్యుదు గరవుచున్నాడు. ఇదియంతయు సంఘముయొక్క తారుమారునలే తట్టించినది. ఇది మనము మార్చుకొనవలసిన రోజులు వచ్చినవి. మనము శిక్షణకు అలవడ చేసికొనవలయును. బస్సుఖానుందు లందరు లక్ష్యాధికారులు. అట్టివారు కొద్ది యుద్ధోగీయులవద్దకు వెళ్లి సలాములు జేయుట ఆత్మగౌరవముకాదు. బస్సులు కేవల కుక్షింభ ర్యత మనకే గాక దేశ సాభాగ్యమునకు కూడ నుపకరించుటకు పనికి వచ్చునని నా యభిప్రాయము. ఇది యుత్సాహప్రద్యము. ఇది బ్రిటీషువారు కనుకొన్నారు. దొరలుకూడ వీటిలో ప్రవేశించుచున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి విషయము చూడండి. రైస్ మిల్లులు దీసికొనుటలో పోటీ జరుగుచున్నది. ఇక మీరు చేయవలసి నది ఏదియన ఆత్మగౌరవము నిలుపుకొన గోరువారు యీ సంఘమున జేరవలెను. సమిష్టికి రోసి లొంగవలెను. మనము శిక్షణ గడించవలెను. మీరు తగిన బంధోపద్రులు జేసికొని యీ యుద్యమము వికాసమొందగలదు. సంఘచిత్తమైన వ్యక్తివరతి

వికాస దృష్టిని గలిగియుండవలెను. గ్రామములోనుండి వచ్చిన వారికి బస్సులు యివటనుండుట మేమిటి? ఆప్టలో kept అని యున్నది. నేను ప్రార్థన రాత్రి యిటు అగేవాటికి రై సెక్టాకుల యిచ్చినాను. కాన తమరు సమిష్టిభావమును పెంపొందించి ఈయుద్యమమును బ్రహ్మాండమైనదిగ చేయగోరుచున్నాను.

శ్రీదాసు త్రివిక్రమరావుగారి యువన్యాసము

సమాజకక్షి బయలుదేరినదని వినుటకు చాల సంతసము. ఇట్టి వాటియందు నాకు చాల యుత్సాహముగలదు. పరిశ్రామిక ఖానుందులకు కార్మికులకు యుద్దేశ్యములందు చాల భేదముగలదు. కార్మికులకే సహాయము జేయ నిచ్చుగింతును. ఇంగ్లండు, జర్మనీ, అమెరికా దేశములలో కార్మిక సంఘములు, ఖానుందుల సంఘములుగలవు. మనదేశములో కార్మిక సంఘముల సంఖ్య స్వల్పము. సాంఘిక విషయములందు పార్టీశ్రామిక విషయములందు పనిజేయవలసి యున్నది. బేస్ యజమానుల టీలు పోగొట్టుకొని, ఆత్మనాశనము చేసికొనకుండ పద్ధతు ఏర్పాటు జేసికొనవలెను. సర్వములో ఏ బస్ ఎప్పుడు బయలుదేరేది ఏర్పాటు జేసికొనవలెను. ప్రయాణీకుల కష్టములకూడ మీరు గమనించవలెను. సక్రమమైన పద్ధతులమీద నడిపితే ఈ యుద్యమము లాభదాయకముగా నుండగలదు. మీ ర్యాదను కాపాడుకొనవలెను. క్రిమినల్వలె మీరు దస్సుకులు చేయుట బాగుగ లేదు. మీరు దయతో డ్రైవర్లనువారిని కూడ నొకకంట కనిపెట్టండి. ఈ యజమానుల సంఘమును మంచి పునాదులమీద స్థాపించి ఈ యుద్యమము జయప్రథముగా జేయవలెను.

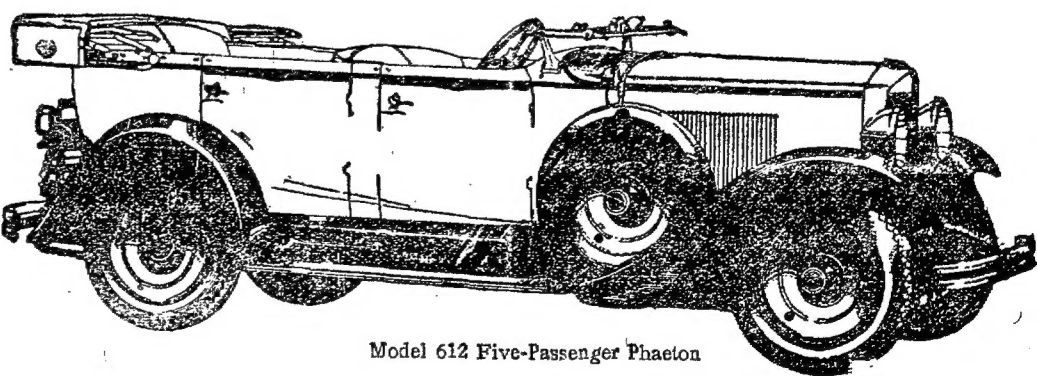
శ్రీ చామర్తి మల్లికార్జునరావుగారి యువన్యాసము

ఈసంఘస్థాపనయే ప్రథమమున కష్టము. యజమానుల నొకచోట జేర్చుటయే కష్టము. వీనిననుసరించి రోడ్డుయూని

ఇంకను గొప్ప విలువగలది

గ్రాహం-పేజిలో అనేకములైన మాదిరిలు కలవు. రోడ్స్టర్, కాబ్రియోలెట్, కూచ్, స్పృట్ ఫీటర్స్, రి ఛాసిస్ మీద 6, 8 సీట్లతో అమర్చబడినది. ధరలో చాల వ్యత్యాస మున్నది.

Model 612 Five-Passenger Phaeton

Joseph B. Graham
Robert B. Graham
Ray A. Graham

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ.,
2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.
ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్టణం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలయ్యర్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి.
నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి.

GRAHAM-PAIGE

యనుల స్థాపించలేదు. బెజవాడ బందరికి 88 బస్సులుగలవు. మధ్యపర్వత పోవునవి 24 గలవు. ఇప్పటికి 60 బస్సులు యూనియన్ లో గలవనివి. ప్రభుత్వమునకు వానివలన లాభముగలదు, యూనియన్ లో బస్సులను పోలీసువారికి పనితగ్గు కుంది. మేముమైలేజీ, నీటింసుబట్టి ద్రవ్యమును పంచుకొను చున్నాము. 5 తోటలను సంఘము స్థాపించినాము. 10 వ తేదీకి 40 బస్సులు చాలునని తోచినది. నెలకు 5 రోజులు బస్సుకు నెలపు. ఆ 14 బస్సులు ఆరోజులలో నుపయోగించును. అధికారులవల్ల కూడ లాభమురాగలదు. క్రీష్ణాజిల్లాలోవారు యజమానుల సంఘమును స్థాపించి దానివలన గలుగుచున్న లాభముల చక్కగ నుగ్గడించిరి.

తెరువరికడయజమానుల సంఘముగ నెను. తిరిగిరెండుదంటలకు సభాసమావేశము చేయబడెను.

సాయంకాలపు సభ యంతయు తీర్మానములు చేయుటతో పూర్తియయ్యెను.

క్రియకులు మల్లె నాగేశ్వరరావు, బానికిరామయ్య గార్లు బస్ యజమానుల కృష్ణాజిల్లాలో నేతీరున నీవిధానము జరుగుచున్నది చెప్పిరి. యూనియన్ లో స్థాపించి మనము ఆధికముగను గౌరవమునందును బాగుపడుట మంచిదని కోరిరి.

ఈదిగువతీర్మానములు చేయబడెను. 1. గుంటూరునుండలములోని బస్సు యజమానుల సంఘము స్థాపించు టవరకు ని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 2. ఈసంఘమునకు శ్రీ నల్లపాటి వెంకట్రామయ్య చౌదరిగారు అధ్యక్షులుగను, నల్లగొండ బానికిరామయ్యగారు కార్యదర్శిగను, చాపరాల నూరయ్యగారు కోశాధిపతిగను ఉండుటకు తీర్మానించడ మైనది.

3. ఈసంఘమునకు సూత్రనియమావళిని తయారుచేయుట కొక యువసంఘము నియమింపబడెను. నియమావళి 15 రోజులలో పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

4 దీని పరిపాలనకై స్థానికసంఘ మొకటి యేర్పాటు చేయబడెను.

5. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు లై సెన్సుఫీజు ప్రతి 6 మాసములకు ఒక పర్యాయముగాక పూర్వము గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డులో వుండెడి ఆచారప్రకారం యెన్నిరోజులకు చెల్లించితే అంతవరకే లయిసెన్సు యివ్వవలెనని బోర్డువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

6. పోలీసు నూపరెంటెండ్మెంట్ దొరవారికి మోటారుబస్సు డ్రైవరు లేక కండక్టరు లై సెన్సునిమిత్తం చెల్లినాతో సమాఖ్యోటుపిట్టెన్ రిజిస్టరుచేసిన మరుసటిదినంనుంచి కండక్టరు ప్యాసు డ్రైవరు కాంపిటెన్సు సర్టిఫికేట్లు వున్నట్లుగానె భావించుటకున్నా పోలీసువారు యేవిధమయినచర్యజరుపకుండు నట్లున్నా వారమురోజులలో గా కండక్టరుప్యాసుగాని కాంపిటెన్సు సర్టిఫికేటుగాని అందచేయగలందులకు ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రతిబస్సు సర్వీసు యజమానికి డిస్ట్రిక్టుబోర్డు లై సెన్సు లేకుండా ఒక లై సెన్సు బస్ చెడిపోయినప్పుడు స్పెయిరు బస్ నడుపుకొనుటకు డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు ఏర్పాటు చేయవలయునని ఈ సభవారు గోరుచున్నారు.

అదనపు ట్రిప్పలకుగాను డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు విధించిన పన్ను చాలా ఎక్కువగా వున్నదనియు మామూలు ట్రిప్పలతో పోలు లేదు తీసికొనవలెననియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. పోలీసు సబు యినస్పెక్టరు హోదాకు తక్కువ పోలీసు ఆఫీసరు బస్సును ఆపి చెక్కుచేయుటకు వీలులేకుండా వుత్తర్యులు యిచ్చుటకు గవర్నమెంటువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

మంగళగిరి గ్రామములో వుండబడిన అన్ని యూనియన్ రోడులున్నా బస్సుకార్లు తిరుగకుండా నిషేధించుటకు గాను డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు ప్రయత్నించిన బైలా అన్యాయము గాన అట్టి బైలా తీర్మానము ప్యాసు చేయకూడదు అని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లాలో డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు బస్సులకు సంవత్సరం 1 కి రు 860-0-0 వసూలు చేయునట్లు గుంటూరు జిల్లా బోర్డువారు కూడా పై విధముగా వసూలుచేసి ఈ డిస్ట్రిక్టు బోర్డు కూడా టోలుగేట్లు వసూలు చేయకుండా యుండు నట్లు యేర్పాటు చేయుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

బస్సులను ప్రతినెల సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు తనిఖీ చేయుట బస్సు యజమానులకు ప్రయాణీకులకు యిబ్బందికరముగ నున్నది గనుక ప్రతి మాడుమాసములకు సర్కిల్ యినస్పెక్టరుగారు తనిఖీ చేయునట్లు గుంటూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు ఏర్పాటు చేయుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

గుంటూరు జిల్లాలో బస్సుల యినస్పెక్టరు విమర్శమై యిదివరకు జరుగు మాదిరిగా డిస్ట్రిక్టుబోర్డు యింజనీయరుగారికి గూడా బస్సుల యినస్పెక్టరు చేయు అధికారం యిప్పించ వలయునని గవర్నమెంటును ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

డిస్ట్రిక్టుబోర్డు లై సెన్సుఫీజు ప్రతి 6 మాసములకు ఒక పర్యాయముగాక పూర్వము గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డులో వుండె

హిందూ హైస్కూలు

సుబాలకనభ-తిరువల్లిక్కేణి

28-8-29 తేదీన ప్రైవేట్ తరపున ఒక సమావేశము సింగర చార్యులవారిలో జరిగెను. అందు మల్ రామ్ శ్రీ తెన్నేటి నూర్యనారాయణగారు బి. ఏ. (Cantab) (Professor of Applied Mathematics. Presidency College) అధ్యక్షత వహించిరి. బిల్ శ్రీ ఈ భాష్యకా చార్యులవారు ప్రాచీనాంధ్రులను గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

ఉపన్యాసకులు ఆంధ్రశబ్దమునకు చీకటిగానుండు దండ కారణముతో వసించువారనియు గ్రుడ్డితనమును పోగొట్టిన భాషగలవా రనియు నిర్వచించుచు ఆంధ్రకారబంధురముగ అడవిలో వసించిన వారనటు తమ మతమవియు కొందరు చెప్పు నట్లు పీఠనాగరకు లనుట తా మంగీకరింపక ఆంధ్రులు ఆర్యులనియు విశ్వామిత్రకాపముచే వచ్చిన యతని సంతతివారనియు ఆర్యులగుటచే అనాగరకులు కారనియు ఆర్యాంధ్రులు, అనార్యాంధ్రులు అని విభాగము కల్పించుట పొరపాటనియు అనేక ఉదాహరణములతో సులభకై లిని విశదపరచిరి.

మరియు తెలుగు, తెనుగు భారతకాలమునాటికే ఈ పదములు రెండువ్యవహారములను వనియు "తెనుగునరచియింపు మధిక ధీకక్తిమెయి" అనియు "తెలుంగన" మహాభారత సంహితాచరన బంధురడయ్యె జగద్గుణుగ" అని నన్నయ భారతమున ప్రెరెండుశబ్దములు తెలుపబడియున్నవను శ్రీకైల భీమేశ్వరం కాశేశ్వర శ్రీత్రములను బట్టియే ఈ రెండుపేళ్లు కలిగినను నిర్వచనము బాగున్నదికాని తక్కిన తేనెలాలకు భాష మొదలగు నిర్వచనములు కేవల యుక్తవాదములనియు తెల్పిరి.

వేగదేశము, వేంగయను అరవపేరునుండి కలిగిననుట పొరపాటనియు, బాధ బ్రాహ్మణ ద్వేషముచే కల్పబడియుండుట చేత వేగమును పేరుగలిగెననియు అట్లు కల్పబడినదనుటను చక్కగా నిరూపించిరి.

పీఠాదిని నాగరాజులగు ఆర్యులను జయించి భాష్యకుట కమును రాజధానిగా నేర్పరచుకొని యుండిరి. క్రీ. పూ. నాల్గవ శతాబ్దమున చంద్రగుప్తుని ఆస్థానమున మెగాస్తనీసు అను రాయబారి అప్పటి యాంధ్రరాజ్య ప్రశంస యొనర్చుచు ముప్పు దిదుర్లములు లక్షకాల్పములు రెండువేల అశ్వదళములు వేయి యేనుగులు ఉండినట్లు వ్రాసియున్నాడు.

క్రీ. పూ. 158 వ సం॥ భారతేలుడు పువ్యమిత్రునితో యుద్ధముచేయునపుడు శాతకర్ణి అను నాంధ్రరాజు నేనలబంపిన లాగున ఉదయగిరిపై ఒకగుహలో క్రీ. పూ. 165 వ సం॥ భారతేలుని శిలాశాసనములన తెలియుచున్నది.

మగధరాజున మశ్రేయ శ్రీముఖుడు జయించెను. ఇరాంధ్రభృత్యులంతయు శాతవాహనుని సంతతివారు. అప్పటి నాణెముల యందును శిలాశాసనములయందును కృష్ణుడు శాతకర్ణి పులమాయిమున్నగు వారిపేర్లు కనబడుచున్నవి. ఈ శ్రీముఖుడు బ్రిటనియా (British) ద్వీపమున జూలియస్ సీజరు దినములలో హిందూదేశమును పరిపాలించినవాడు. ఇతని వంశమున జ నించి న రాజులు క్రీస్తుశకము 16 సం॥ వరకు రాజ్యమేలిరి. పిమ్మట ఆంధ్రపల్లవులు రాజులయిరి. క్రీ॥ శ॥ 183 సం॥ న గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి రాజ్యమేలుచు, తనకుమారుడు పులమాయిని ప్రతిష్ఠానపురమున యువరాజుగా చేసెను. వీని కారవవాడగు పులమాయి అనేకదేశములను జయించెను. ఇతనికాలమున వాతాపినగరమున చాళుక్యులుండిరి. వీరు రాష్ట్రకూటాదుల పరాక్రమమునకు ఓడి ఆయోధ్యానగరమును రాజధానిగా నేర్పరచుకొనిరి.

విజయాదిత్యుడు తిలొచన పల్లవునితో యుద్ధమున చావగా అతనికుమారుడు విష్ణువర్ధనుడు చాళుక్యవర్మతమున దైవానుగ్రహముచే నేనల సంపాదించుకొని యుద్ధముచేసి కదంబ, గాంగరాష్ట్రకూటాదుల జయించెను. ఈ వంశపువాడగు రెండవ పులకేశి హర్ష వర్ధనుని జయించెను. ఆకాలమున పితాపురమును పల్లవవంశములవారు పాలించుచుండిరిని అయిహోలే కాసనమున తెల్పియున్నది. పై చాళుక్యవంశముననే భారత కృతిపతియగు రాజరాజు జనించెను. ఇతడు చోళరాజుల రాజనరేంద్రుని కుమార్తెను వివాహముచేసుకొనెను. తన కుమారులకు ఆ పేరే

డి ఆచారప్రకారం -యెన్నిరోజులకు చెల్లించితే అంతవరకే లయిసెన్సు యివ్వవలెనని డిస్ట్రిక్టుబోర్డువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు. అదనపు ట్రిప్పలకుగాను డిస్ట్రిక్టుబోర్డువారు విధించిన పన్ను చాలా ఎక్కువగా వున్నదనియు మామూలు ట్రిప్పలతో పోలు లేదు తీసికొనవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

POST BOX 33

TRADE MARK

శ్రీమద్రామ నాటకాచార్యుల వారి

నరసింహుని నవరం

బంధురతో కట్టబడి నది కనులము కారెట్

4 మొద 10 రూ వరకు,

ఆడయిమెండుకో, 425 నా వారు చేస్తున్నదరాము

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషునందే వ్రాయవలెను

ఇమిటేషన్ ఆచార్యులు

స్వస్థలం తంగుడుబిల్లి అగ్రహారం

వైయా- వాల్టర్ ఆరెన్ Rly Station విశాఖపట్నంజిల్లా

ఎవరైనా, వీరి ప్రదర్శనం కావలసినవారు పది రోజులు వ్యవధివుండగా యీ వై ఎడనుకు వ్రాయవలసి వుంటుంది.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమాడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర దబ్బర 7½. జామ, దాల్చి, అంజూరు, అంగూర్ దబ్బర 4½. గులాబి, క్రొటన్ను, పులచెట్లు దబ్బర 5. నీ మ తర్కారీ, పూలచెట్లు 24 దినములు రు 2½. స్వదేశ తర్కారీచెట్లు 12 దినములు నెట్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇవాం.

Chandra Nursery, P. O. Salem June

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి ఆంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములున్నా యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,

రాంబల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

కావలెను

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలను పొందినట్టియు, మంచి పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించిన ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ తరపున రు 500 వరకు డాక్యుమెంట్ లేకనే పాలీసీల కాన్ వాసుచేయు నిమిత్తం అనుభవశాలులైన ఏజెంట్లు కావలెను. ధారాళమైన కమీషనులు యివ్వబడును.

వివరములకు వ్రాయుడు

మేనేజింగు, ఏజెంట్లు:-

నేపనల్ ప్రావిడెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

ది హుల్ కాన్పూరు, లేక బ్రాంచి

శ్రీకెటరీ, 51 పీటర్స్ రోడ్డు, రాయచోటి, మద్రాసు.

సుప్రసిద్ధ

ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సం॥రము

మతిపోవుట అనే రోగమును బాగుచేయుట యందు మంచిసేర్పు గలదు. సుమారు 150 సం॥రముల నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వేలకొలది రోగులు ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి యున్నారు. నలుమువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

అంగర పాపాచార్యులుఅందు

బ్రదర్స్, వెనికేసు

ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణ సభ యీనెల 30 తేది శుక్రవారము పగలు 11 గంటలకు తాడేపల్లి గూడెంలో లోకల్ ఫండు సత్రమునందు జరుపబడును. కనుక సభ్యులందరు తప్పక హాజరు కాగలందులకు కోరడ మయినది. ఈ నెలఖిలలో గా మనజిల్లాలో చేర్చవలసిన కాంగ్రెసుసభ్యుల సంఖ్య పూర్తికావలయును. కనుక ప్రతివారను శ్రమపడి కొంతమంది సభ్యులను చేర్చించి సదరు జాబితాలు ఆరోజున కార్యదర్శిగారికి యివ్వవలసినదిగా కోరడమయినది.

అంతములు:—

- 1. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభకు ప్రతినిధుల నెన్ను కొనుట.
2. ఆంధ్రరాష్ట్ర సభకు అధ్యక్షునియొన్నిక.
3. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను (మిగిలిన స్థానములకు యెన్నుకొనుట) ఈసభకు తణుకు, నర్సాపురం, భీమవరం తాలూకాలలో కాంగ్రెసు ప్రముఖులు ముఖ్యముగా దయచేయ గలందులకు కోరడమయినది.

కొమ్మారెడ్డి ఆంజనేయులు.

అధ్యక్షుడు.

బందా వియ్యన్న,

ప్రధానకార్యదర్శి.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, కాంగ్రెసుసంఘం, యేలూరు.

కోటిపత్రిపూజ

ఆంధ్రదేశమున కంతకును యశ్విస్థానమును దక్షిణకాశి యనియు ప్రసిద్ధిగల ద్రాక్షరామ మహాపుణ్యక్షేత్రమునందున్న శ్రీభీమేశ్వరస్వామివారికి మ.రా.రా. పోంకి లింగమూర్తిగారి సంకల్పముతో శ్రావణ శుద్ధ పాడ్యమి (6-8-29) నుండి కోటి పత్రిపూజ మహా వైభవముతో జరుగుతున్నది. ఇప్పుటికి పదిదినము లైనవి. ఇంకను తొంబదిదినములు జరుగవలసియున్నది. శ్రీస్వామివారికి పూజాదులకు ద్రవ్యాదుల నర్పణ సేవించువారు శ్రీవారి యాలయమునందున్న పూజాసంఘమున కివ్వవలయును. మోసముతో గొందఱు చందాలను వసూలుచేసి హరించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్టివారికి కుండగోరడము. ఈ పూజా విషయముగు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాదులి క్రిందివారితో జరుపగోరడము. ద్రాక్షరామము తూర్పు గోదావరి జిల్లా 15-8-29 తక్కినవాటి వీక్షణజు సుంకర తిరుపతిరావు దుర్గవరపు సూర్యసుబ్బారావు పూజాసంఘము.

మోహినితైలము

5 తం|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమ్మతాంజనండిపో బొంబాయి-మదరాసు

తిరువల్లూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి లాటరీ

శ్రీ వీరరాఘవస్వామి మంటప పునరోద్ధారణ ధర్మక్షేత్ర లాటరీ తిరువల్లూరు. లాటరీవేయు తేది 15-9-1929 టికెట్టు 1-కి ధర రూ. 1. వసూలు కావలసిన మొత్తము రూ. 1,00,000, ఖర్చులకు నిర్ణయించబడిన మొత్తము రూ. 10,000 పునరోద్ధారణ ఖర్చులకు అవసరమైనది రూ. 50,000, బహు మతుల నొసంగుటకై విధించబడిన రూ. 40,000. టికెట్లు 10-9-29 తేదీవరకువిక్రయించుటకై యేర్పాటు చేయబడినది. అమ్మకముకాని టికెట్టుపుస్తకము లన్నియు 31-8-29 తేదీలోగా వాపసుచేయవలెను.

Table with 4 columns: Ticket No., Amount Paid, Amount Won, and Remarks. Rows include ticket numbers 1 through 6 and their respective prize amounts.

వి.వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ పోషకులు.

రావుసాహెబు: పి. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు బి. పి. అధ్యక్షులు.

మణియార్ద్రులు లాటరీబోర్డు ప్రజరల్ విలాసమునకును ఉత్తరములు లాటరీబోర్డు కార్యదర్శులకును పంపవలెను.

సామర్లకోట వార్తలు

రాజోపు భారతశాసనసభా సమావేశములో జరిపించబడగల శ్రీహరవిలాస కారదాగారి వివాహవయోనిర్ణయపు బిల్లును, శ్రీ గౌరుగారి గర్భాధాన ఘనోనిర్ణయపు బిల్లునుగూర్చి తమ యభిప్రాయములను వెలుబుచ్చుటకుగాను, సామర్లకోట పురపాలక సంఘము సరిహద్దులలో గల సనాతన హిందూ మతాచార ప్రియులు దివి 24-8-29 వ తేది ఉదయము 8 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ గానుగపాటి ముప్పారాయశాస్త్రిగారి యధ్యక్షతన సమావేశమైరి. సభాధ్యక్షులును, సుప్రసిద్ధ విమర్శ కాగ్రగణ్యులు నగు బ్రి శ్రీ కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు బ్రకృతము శాసనరూపమును దాల్చుటకు సిద్ధముగా నున్న బిల్లులవలని యవధములను సహేతుకముగ ఋజువు చేయుచు విపులముగా నుపన్యసించిరి. పిమ్మట నీ క్రిందితీర్మానము లేకగ్రీవముగా నామోదింపబడినవి.

(1) ఇండియా శాసనసభయందు కారదా, గౌరు గార్ల చేత ప్రవేశపెట్టబడిన వివాహ గర్భాధానవయోనిర్ణయ శాసనములు, ఋతువగుటకంటె ముందే పిల్ల తండ్రులు తమ పిల్లలకు పెండ్లిచేసితీరవలయు నను భారతీయుల పవిత్రమైన వివాహ సంస్కారమును సమూలముగ నశింపఁ చేయుచుండుటచేతను, పాలితుల మతాచారగౌరవముల కాపాడెద మని ఘనతచెందిన శ్రీ విశ్వోరియా మహారాజగారు చేసిన వాగ్దానమునకు విరుద్ధము లగుటచేతను, భారతీయులకు రాజకీయసంస్కారము లొసంగు సంధర్భమునందు ప్రజల మతాచార గౌరవముల మన్నింపవలయునని శ్రీఎడ్వర్డు చక్రవర్తిగారు అధికారుల కొసంగిన యాజ్ఞల నుల్లంఘించుటచేతను, ఈ సభవారు నిరసించుచున్నారు.

(2) గర్భాధాన వయోనిర్ణయసంఘమువారు తమరు విచారింపవలసినయమును నతిక్రమించి కారదా వివాహశాసనమును బలపఱచుటకే యధికముగ ననుమోదనాత్మకముగైకొని అధిక సంఖ్యగల పూర్వాచార పరాయణులకు తగిన ప్రాతినిధ్యమియ్యక కొంద రాసమయమునందే వారికివిరుద్ధముగ ప్రచారము చేసియుండుటచేత ఈసంఘమువారి శిఘ్రములు భారతీయుల మతాచారధర్మములను నాశనముచేయుచు వారి కుటుంబసౌఖ్యములో ననవసరముగ జోక్యముకలిగించుకొని తత్ఫలముగ అనవసర విరోధములను ప్రజలకు ప్రభుత్వమునకు అనవసరధనవ్యయమును ప్రజలకు కాంతిభంగమును కలుగజేయునని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

(3) సంఘసంస్కర్తల మనుకొనువారు ఈశాసనములన బాల్యవివాహములన వచ్చిన చెడుగులు పోవుననిచెప్పుట అసంగతమనియు, వారు చెప్పిన చెడుగులు బాల్యవివాహములన రాలేదనియు, రజోదర్శన పూర్వవివాహము లాచరించుపద్ధతులే శ్రేష్ఠమని ప్రాచ్యపాశ్చాత్యవిమర్శకులలో పలువు రంగీకరించుచున్నారనియు, పైకారణములచేతను, ఇతర కారణములచేతను ఈశాసనములను అంగీకరింపవలదని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

కప్పగంతు సత్యనారాయణమూర్తి

అంబెల్లు

11-8-29 సాయంకాలము 8 గంటలు.

మూల శ్రీమూర్తి ప్రాణి మం. వేం. గోపాలాచార్యులు గారి అధ్యక్షతన రాజకీయనిర్బంధితుల సభివందించుటకు బహిరంగసభ జయప్రసముగా జరుపబడెను.

రాజకీయ నిర్బంధితులకు శ్రీయత అన్నపూర్ణయ్య గారికి సానుభూతి తీర్మానములతోను అధ్యక్షులకు వందనముల తోను సభను ముగిసెను.

(పురవాసి.)

రామదాసుగారి గౌరవము

భద్రాద్రియను మహాక్షేత్రమున గొప్ప కైంకర్యములను చేసి రామదాసు అను బిరుదును స్థిరముగనొందిన గోపన్న గారు తురుష్క-రాజుచేత బంధులయినటులను ఆ బంధమును దీర్చుటకై శ్రీరామలక్ష్మణులు ఆ ఋణద్రవ్యమునుదెచ్చి రాత్రి వేళలో ఆ రాజునకు చెల్లించి రక్షింపబడి బందిఖానానుండి గోపన్నగారిని విడిపించినటుల హిందువులు వ్రాసిన రామదాసు గారి చరితములనను, ఇతరకృతులనను దెలియపడుచున్నది. ఇటుల రామదాసుని బంధించిన తురుష్క-ప్రభువుయొక్క చరితమున రామలక్ష్మణులు పైకముదెచ్చి చెల్లించి మొహరురక్షింపబడి రాత్రివేళ ఏకాంతమున పొందినటులగాని ఈ యర్థము నిచ్చుచు ఆరాజుకు గౌరవమునూచించు మాటలతోగాని తురుష్క-గ్రంథములలోగాని ఆరాజు కృతులందుగాని తెలియవచ్చుచున్నదా! ఎవరైనా ఈవిషయమును విచారించి కనుగొనిన వారున్నచో ఆవిషయమును మాకు పత్రికాద్వారా తెలిపినచో వారియొడ చాలా కృతజ్ఞతలవారముగ నుండెదము.

విద్యారణ్యపంచానన

విక్రాల రామచంద్రాచార్యులు,

కలికివాయి, శింగరాయకొండ పోస్టు.

పంచద్రావిడ బ్రాహ్మణ సమ్మేళనము

పంచద్రావిడ బ్రాహ్మణులలోని ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైతముతత్వాలగు సమస్త యంతర్భాషలవారిలో బరస్పరము సంబంధబాంధవ్యములు చాలకాలమునుండి కలవు. ఈ విషయమై తెలిసిన ప్రతివారు, వారివారి వేద, సూత్ర, గోత్ర, శ్రుత, చిరునామాలను సాధ్యమైనంత త్వరలో నాకు దయచేయింపఁ బ్రార్థన. అనేకపర్యాయములు మొఱివెట్టుచున్నాను. ఈ సమ్మేళనము శాస్త్రసమ్మతము శిష్టాచారమునై యున్నది. ఆచూకాలములయందలి దుస్థితులనుబట్టి నాడు భేదములు మఱిభేదములు లుత్పన్నమైనను బాంధవ్యములు భోజనములు కలవు. గుంటూరు జిల్లావారిని కడపజిల్లావారినిపై యాయాప్రాంతములకు నాడు లని శబ్దము వ్యవహరించి అంతియేకాని మరేప్రమాదము లేదు. ద్వైతమైన, అద్వైతమైన, విశిష్టాద్వైతమైన పంచద్రావిడులలోని మరియేరైన బ్రాహ్మణ శబ్దవాచ్యులే.

ప్రస్తుత కాలప్రభుత్వాదులఁ బట్టి యీ సమ్మేళన నిరూపణ జాతీయైక్యతకు బలము, గనుక బ్రాహ్మణమత ష్టమాభిలాషు లెల్లరు యీవిషయమై యొనస, శ్రద్ధనహించి, పైని సేను కోరిన పరికరములను త్వరలో సంగ్రహింపజేసి నాకు దయచేయింప బ్రార్థన.

పత్రికాధిపతు లెల్లరు యీ విషయమై తమ పత్రికలలోఁ బ్రచురించి హెచ్చరించి జాతీయైక్యతకు చేయుత నియగలందులకు ప్రార్థించుచుంటిని.

అంకరాజు సుబ్బారాయశర్మ.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, నెం 7, తంబుకెట్టిబిడి, మదరాసు.

WANTED.

Candidates, Service Guaranteed, Session Commencing, London Diplomas, Fare free. Apply at once for "Guide to Chances" enclosing 2 anna stamps.--ROYAL ELECTRICAL COLLEGE Naichebandan, Delhi.

కడపమండల జాతీయోపసంఘసభ

సెప్టెంబరు 29 తేదీ సాయంత్ర 5 గంటలకు జంబులను దుగు తాలూకాలోని కార్యాలయమును సమావేశమైనది. 9, 10, 11 తేదీలలో విజయవాడనుండి జరుగబోవు ఆంధ్రమహాసభలకు ప్రతినిధులుగా వెళ్లదలచిన కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులెల్లరు వారి దరఖాస్తుల నీక్రింది చిరునామా కంపలయము.

కార్యక్రమము

1. విజయవాడనుండి 9, 10, 11 తేదీలలో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ తదితర మహాసభలకు అధ్యక్షులుగా పేర్లు నూచించుట.
2. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సమావేశములకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుట.
3. కడప మండలమునుండి ఎన్నుకొనవలసిన మిగత 4రు రాష్ట్రీయసభ్యుల నెన్నుకొనుట.
4. ఉపసంఘముచే మార్పులలో తయారుచేయబడిన మండలసంఘ నిబంధనల పరిశీలించుట.
5. కడపపట్టణమునుండి కాంగ్రెసు భవనమును కొనుటకు గాని, లేక కట్టించుటకుగాని తగుయేర్పాట్లు చేయుట.
6. విదేశీవస్త్రుల బహిష్కారము, ఖద్దరుప్రచారము మండలమంతయు కొనసాగించు విషయమై ఆలోచించుట, కడపమండలమందు రాట్నములచే నూలు తయారుచేయించుట నేయించుట, బట్టలకు రంగడించుటకు తగు ప్రయత్నములుచేసి కడపపట్టణమందు ఖద్దరు కేంద్రస్థానము నుంచి ప్రతి తాలూకాపట్టణముయందును శాఖల నిర్మించుటకై ఆలోచించుట.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులును, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మధ్యపావనిషేధ సంఘ కార్యదర్శియును యగు శ్రీయుత ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులుగారు కడపమండలమందు సెప్టెంబరు మాడవవారమున ప్రచార మొనరింతురు. వారి సేవగ్రామములకు యాహ్వానింపదలచియున్నారో వాల్లెల్లరు వివరముల క్రిందిచిరునామాకు వ్రాయుడు.

కే. సుబ్రహ్మణ్యం,

కార్యదర్శి, కడపమండల కాంగ్రెసుసంఘము, కడప.

ఆంధ్రదేశము-కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఆంధ్రదేశమందు కొన్ని జిల్లాలింకను సభ్యులజేర్ప ప్రయత్నములు మొదలైతేదు. అట్టిజిల్లాలకు రాష్ట్రీయసంఘముందు ప్రాముఖ్య మిచ్చువిషయమై చర్చించుటకుగాను యీమాసం త్రములోగా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ సమావేశపరచెదరు గాకయని కోరుచున్నాను.

కే. సుబ్రహ్మణ్యం,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు.

శ్రీవైఖానన ధర్మవిచారక పండితమండలి

ఇయ్యది గుంటూరు తాలూకా వెలిగండ్ల గ్రామమున 18-8-29 తేదీన శ్రీ. ఉ. వె. నల్లూరు వెంకటప్పలాచార్యులుగారి యాధిపత్యమున జరుపబడెను. శ్రీవైఖానన మహాశయులు 40 మంది విచ్చేసియుండిరి. ఇంకా ననేకమంది ప్రేక్షకులున్న పండితులును విచ్చేసియుండిరి. ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడి సర్వజనులచే నంగీకరింపబడియె.

1. శ్రీవైఖానన ప్రాచీనధర్మాచార దివ్యసిద్ధాంతవివరణ అను పేర చేత్రోలు గ్రామములో జరిగిన సభా ముఖ్యాంశముల నీసభవా రామోదించుచు వారీతీర్మానములను బలపరచుచు వారికి దగులీతి దొడ్డుట కేక గ్రీవముగా నామోదించుచున్నారు.
2. ప్రాచీనకాలమునుండి వ్యవహరింపబడు శిష్టాగ్రేసరుల సదాచారాదులను, పండిత మండలియందు పరిష్కరింపబడక యే స్వాతంత్ర్యముచే సాహసముగా ప్రవర్తించునోయన నవీనాచార పరాయణుల చర్యలను ఈ సభవారు నిరసించుచున్నారు.
3. ఇకముందు శ్రీవైఖానసాగము గ్రంథములను ముద్రించువిషయములో శిష్టసాంప్రదాయ ప్రవర్తక పండితమండలిచే బరిష్కరింపబడక, యేగ్రంథము ముద్రింపగూడదని యీ సభ వారు ప్రభోధించుచున్నారు.
4. ఈ మండలి తరపున యొకపత్రికను స్థాపించి యీ ప్రాచీనాచార సాంప్రదాయములను ప్రకటించి యాచరింపజేయుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

బృందావనం తాండవకృష్ణమాచార్యులు.

తూర్పు పడమర గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల శైట్టిబలిజ సంఘము

ఈ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 1వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలకు రామచంద్రపురం తాలూకా స్థానికసంఘ సభ్యులు మ-రా-శ్రీ కావూరి రంగయ్యగారియొక్కయు, రామచంద్రపురం కాపరస్తులు మ-రా-శ్రీ పిల్లి పెదవెంకన్నగారియొక్కయు ఆహ్వానములపైని రామచంద్రపురములో తిలక్ భవనమున శైట్టిబలిజసంఘముయొక్క తొమ్మిదవ వార్షికసభ జలుపబడును.

తత్సభకు అమలాపురం తాలూకా అల్లవరం కాపరస్తులు మ-రా-శ్రీ గుబ్బల పెదవెంకటరెడ్డి బి. ఏ. గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటకు దయతో నంగీకరించిరి.

దొమ్మేటి వీరంశైట్టి,
ప్రసిద్ధులు.

“శ్రీ ఆంధ్రసంవర్ధని గ్రంథాలయము-శికింద్రాబాదు”

ఈ గ్రంథాలయచతుర్వింశద్వార్షికోత్సవము బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని వేలూరి శివరామకృష్ణగారి యాధిపత్యమున యీ సెల 17, 18 తేదీలందు జంపెడుహాల్లలో జనుప్రదముగా జరిగినది. ఈ సందర్భమున పలువురు ఆంధ్రులును, ఆంధ్రభాషాభిమానులు తదితర పురస్కరములును విచ్చేసిరి.

ప్రార్థనాసంతరమున నధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము జరిగి తరువాత కార్యనివేదిక జరుపబడెను. ముఖ్యముగా కార్యనివేదికయందు గ్రంథాలయాభివృద్ధికరము లగు కొన్ని నూతనలు జేయబడెను. వాటిని గ్రంథాలయ నిర్వాహకులు త్వరలో నచులులో పెట్టుటకు ప్రయత్నించిన ప్రశంసార్హులు.

అనంతరము “కవిత్వమునకున, జీవితమునకున” గల సంబంధమునుగురించి విద్వాన్ సరిపల్లి విశ్వనాథకృష్ణగారు తమ సహజైత్తువులతో సభ్యుల నాకర్షించుచు దీర్ఘసన్యాసము నొసంగిరి. వీరి తరువాత “కవిత్వమునకున” గురించి శ్రీ మాకా ప్రవీణ ఏ. బి. సంపత్కుమారాచార్యులుగారు తమ వాక్కుధారలచే సభ్యులయొక్క నిశ్చయముగా నుండునట్లు దీర్ఘసన్యాసముతో నాటికి సభ ముగిసెను.

మరునాడు మరల సభాద్వీగుణోత్సాహముతో ప్రారంభింపబడినది. అందు మొదట విద్వాన్ములు ఆకుపుగా నాంధ్రులందు నుపన్యసించుటయందు పోటీపడితే జరుపబడినది. పోటీపరిక్షకుగాను 8 మంది విద్వాన్ములు విచ్చేసిరి. ఉపన్యసించుటకుగాను “మాంసాహారమా, కాకాహారమా” ఏది మంచిదియను విషయమును యిచ్చిరి. ఒక గంటకాలములో విద్వాన్ములందఱు తమతమ వాగ్ధాటిచేతను, భాషానైపుణ్యముచేతను, యిచ్చినవిషయము నుపన్యసించి సభ్యుల నానందపరచుటగా జేసిరి. వీరిలో మహాబూబుకాలేజీ విద్వాన్ములగు పి. శ్రీనివాసరామను నతడు అందరి కన్నను మిన్నగా నుపన్యసించినాడని విచారణకర్తలచే నిర్ధారణ చేయబడెను.

తరువాతి సన్నిధానం సూర్యనారాయణ కృష్ణగారు తామరచియించిన “పువ్వులతోట”ను గ్రంథమునుండి కొన్ని కొన్ని పద్యములను కవితాచతుష్కృతిని వెల్లడించిరి. తరువాత నధ్యక్షులు “సారస్వతము, కళ” ను గురించి తమ సహజైత్తువులతోను అసమాన పాండిత్యముతోను గంభీరోపన్యాసము నొసంగి సభ్యుల నానందాభి నొలనాడించిరి.

పిమ్మట ఆకుపుపోటియందు జయమొందిన విద్వాన్ము 10 రు విలువగల పుస్తకములను యీ సగరమందున్న యన్నత పాఠశాలలో స్కూలు ప్రెసలపరిక్షయందు తెనుగులో ఎక్కవ మార్కులు గడించిన పి. వెంకటస్వామి (యస్సామియ) స్కూలు) యను విద్వాన్ముకి ఒక బంగారుపతమును, యీ గ్రంథాలయమువారు అధ్యక్షునిచేత బహుమానముగా నిప్పించిరి.

సభకు విచ్చేసిన సభ్యుల లందికిని నమస్కృతులతో సభ ముగిసెను.

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక అపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సమస్యని, స్వరాజ్య, జస్టిస్, హిందూపత్రిక, కాంగ్రెస్ పత్రికల మెప్పును బొందినది. కొలదిప్రతులే గలవు. ఆశాభంగము గాకుండ వెంటనే కొనుడు. ప్రతివారును తప్పకచదివి తీరవలెను. వలయు వారు ఆర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పోస్టేజీ స్టాంపులను బంపును. జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ. 88, అక్కరసాపాటపేట, ట్రైసి కేసు, మద్రాసు.

ఆటువే లనియోగి మహాజన రిలే

నియోగి మహాశయులారా!

నేను కొలదిసంవత్సరములనుండి యీ చరిత్రవిషయ భారతవర్ష మంతయు పర్యటనముఁ గావించి సాధన మంగిని సంగ్రహించుచుండుట లందరికి విశదమే.

దేశమునందుగల సమస్త గ్రామపరిసరములకుఁజని వివిధ గృహస్థులను దర్శించి చరిత్రపరికరముల సంపాదించునలెనన్న నా యాయుస్సరిమాణము నంతయు వినియోగించిన కాదుకదా! 100 సంవత్సరములైనను చాలదని ఘంటాపథముగ నుడువగలను. అట్టిసిథిలో పత్రికాపాఠకు లందఱు చారిత్రాత్మకముగ యీ మహోద్యమమునకు చేయూతనిచ్చి, వారివారి ప్రాంతములగల యాటువేలనియోగుల 1. యింటిపేరులను, 2. గోత్రములను, 3. ప్రవరలను, 4. చిరునామాలను, జాబితాగా, దయచేయింపించుచు నందుగల కవీశ్వరులు, మంత్రులు, యోధాగ్రాసరులు, పరమ హంసలు, యజ్ఞకర్తలు, దేశస్వామిభక్తులు, జమీందారులు, దేశాధిపాదేశములు దేశపాండ్యులు చరిత్రవివరములను వ్రాయించి తమ బంధుమిత్రపరివారఁ బ్రోత్సహించి వ్రాయించి సాధ్యమైనంతవరకు పంపించుకోరెవ. ఛాయాపటములను చరిత్రలోఁ బ్రకాశించు కొన నెంచు వారు విరాళముల రూ 116/-, 58/-, 25/-, 10/-, ల దయచేయింపించి, రాజపోషక, ప్రధానపోషక, పోషక సహాయకవర్గములలో జేరినవారి నానుభవములను కూడ చరిత్రలో ప్రచురింపబడును. అనేకపర్యాయములు ఆంధ్రపత్రికామన మొఱపెట్టితి. సంగ్రహించినంతవరకు ప్రచురింప నెంచితి.

కాబట్టి జేగముగ తమరందఱు నాప్రార్థన నంగీకరించి పంపించెద రని నమ్ముచున్నాను. ఎవరెవరి వంశచరిత్రలను నాకు ప్రచురణకు నీయక వారువారు ప్రచురించి భారత దేశమునకు విశేషపర్యకయుండిన లాభము లేదు. భవిష్యసంతతికే గాదు తమకు మహాపకారిగ నుండును. ఇతర నాడులవారితోను ముప్పవైష్ణవ చేప రులతోను బాంధవ్యములు చాలకాలమునుండి కలవు. గనుక యట్టి వారివారి వేదము, సూత్రము, గోత్రప్రవరలను యింటిపేరులను చిరునామాలను ముఖ్యముగ దయచేయించ బ్రారన.

పత్రికాధిపు లందఱు చారిత్రాత్మకముగ యాయుద్యమము విషయమై యభిమానము వహించి తమ పత్రికారాజముల బ్రచురింపించి హెచ్చరించి సాధనసాముగ్ని నాకు వచ్చునటుల జేయింప బ్రారన ఇంతకన్న వేరేరీతిగ మొఱపెట్టజాలను. విధేయుడు,

అంక రాజు సుబ్బరాయశర్మ.

లాహూరు కాంగ్రెసు

మహాసభాధ్యక్షుల

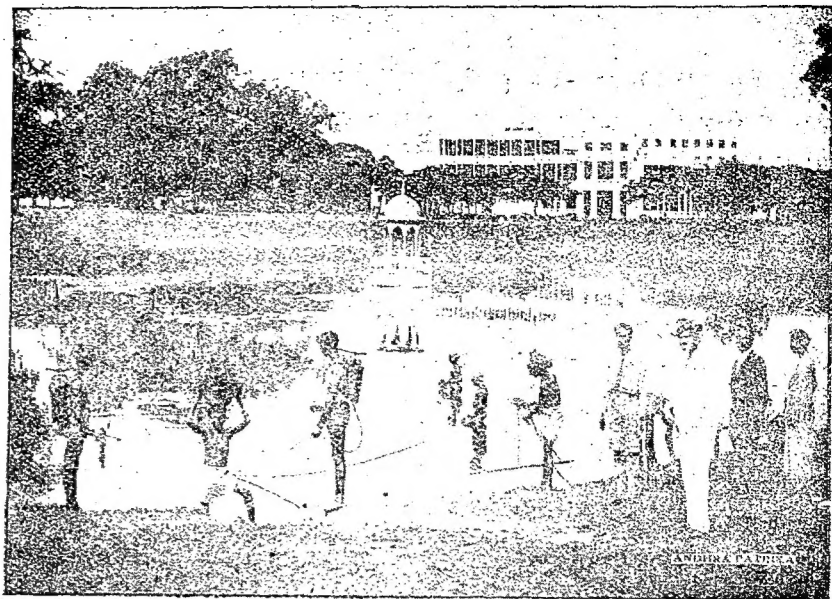
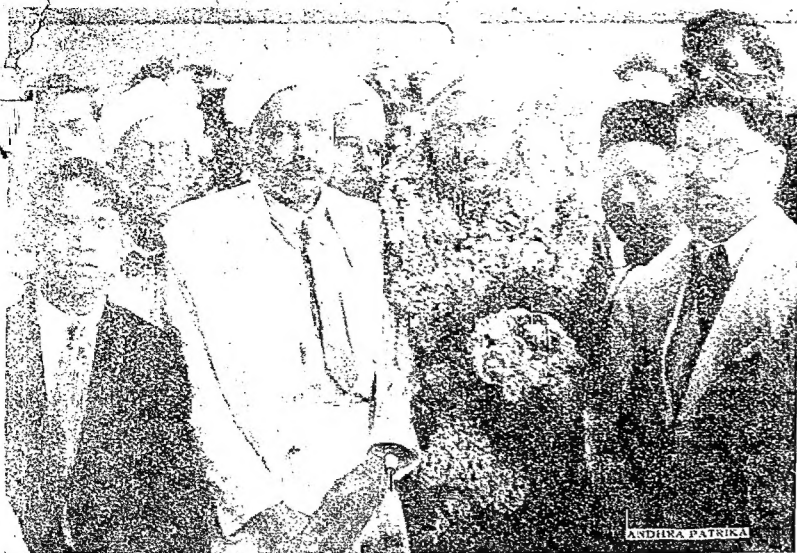
పండిత జనమారలాలు సైప్రూగారి లేఖ

ఈ సెల 14-న తేదీ కలకత్తాలో 1. పుడెనుపార్కునుండి పండిత జనమారలాలు సైప్రూగారు లాహూరులో అడ్వకేటుగానున్న లాలా దుర్రెచెందు గారికిటుల వ్రాసిరి.

“మహాసభాధ్యక్షులకు గాంధీమహాత్మునే యెన్నుకొనవలెనని దేశమునందలి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములలో మిక్కిలి హెచ్చుపంఖ్యగల సంఘముల సన్మానసంఘమును కోరియుండెను. కావున సన్మానసంఘమువారుగూడ యేకగ్రీవముగా మహాత్మునే యెన్నుకొందురని ఆశించెను. అధ్యక్షునియొన్నిక యిటుల పరిష్కరింపబడుటలన నాకు చాలసంతోషమును మనశ్శాంతియునుగూడ కలిగినవి. అధ్యక్షులకు నా పేరునూచింపవలదనియును మీరే అధ్యక్షుల పహింపనలెననియును” నేను చాలకాలమునుండి మహాత్ముని కోరుచుంటిని. మహాత్ముడు నా పేరును నూచించినను రాష్ట్రీయసంఘము నామోదింపనందులకు నేను చాలసంతోషించుచున్నాను అని జనమారలాలుగారు వ్రాసిరి.

నాటుకోటిచెట్టి బ్యాంకులు

ఇంపీరియలు బ్యాంకింగు సహాయ మొనగుట రంగూను, ఆగస్టు 24:—రంగూనులో రెండు నాటుకోటి చెట్ల బ్యాంకింగు దినాలతీయులుచే ఇతర నాటుకోటి చెట్ల బ్యాంకింగు చిక్కునెచ్చినది. ఇంపీరియలు బ్యాంకింగు మరీకొన్ని బ్యాంకింగు కలసి నాటుకోటి చెట్లకు దారాపు 20 లక్షల రూప్యములు అప్పు యిచ్చి వారి చిక్కులను తొలగించినది. ఆర్థికస్థితి తృప్తికరముగ నున్నది. (అ. వె.)

డా॥ ఎ. లక్ష్మణస్వామి మొదలగువారు, మదరాసు పురస్థాన అసెంబ్లీ సమావేశం పెండ్లంటు ఇంగ్లాండులో నొక వార్తాపత్రిక కి ఉన్న తవ్వక బడసి అదివారమునాడు మదరాసు వచ్చినపుడు మిత్రులు సన్మానించుట (పి. ఎన్. ఎ.)

మామిడి జ్వరవినాశనయత్నములు బంగళాలోనుండు చెరువులందు వలేరియా క్రిములు లేకుండ పరిశుభ్రపరచుటకు కార్పొరేషనువారు తలపెట్టిరి. గవర్నరుగారి బంగళాయందలి చెరువులలో ఆరోగ్యశాఖోద్యోగులు ఈ పని చేయించుచున్నారు. (పె. షా. బి.)

జీవీరు అహమ్మదుగారికి సన్మానము కార్పొరేషను సభ్యులగు ఎమ్మె కెనుజ్ బీరు అహమ్మదు ఎం. ఎల్. సి. గారికి హెచ్. ఎం. హమీదుగారు విందు గావించిరి. అతిథియును, అతిథులును ఇందు గలరు. (పె. షా. బి.)

టీటుకొన్నిలు సభ్యుడు మదరాసు కలెక్టరుగనన్న పి. సి. దత్తుగారిని గౌరెయిదువుడుగారిస్థానే టీటుకొన్నిలు సభ్యునిగా నియమించిరి (పె. షా. బి.)

అఖిలభారత రైల్వే ప్రయాణికుల దినము

భారతదేశమునందు అన్ని రైల్వే శాఖలయందును మూడవ తరగతి రైల్వే ప్రయాణికుల స్థితి చాల దీనిముగా నున్నది. ఇందువిషయమై దేశములో అసమ్మతి చాల విస్తారముగా పెరిగినది. మూడవతరగతి రైల్వే ప్రయాణికుల సంఘములు కూడ స్థాపించబడినవి. కాని ఈసంఘముల మొదలు ఆలకించు వారెవరును ఉన్నట్లులే లేదు. మూడవతరగతి ప్రయాణికుల చార్జీలు విస్తారముగా పెరిగినవి. కాని ఏనాటికైనను తగ్గదలకు వచ్చునను ఆశకు అసకాశము ఎంతమాత్రములేకయున్నది. రైలు బండ్లలో నియమితసంఖ్యకన్న చాల ఎక్కువమంది ఎక్కుచున్నారు. రాత్రికాలములో దూరప్రయాణము చేయువారికప్పు యు అనుభవకవేద్యము. కాని స్త్రీలనుటకు సాధ్య పడదు. రాత్రికాలము సాధారణముగా స్త్రీ కంఠకును, విశ్రాంతిసమయము, జీవులకు ఆహారనిద్రలు సహజగర్భములు. "ఆకలి రుచి ఎరుగదు" "నిద్ర సుఖ మెరుగదు" అను లోకోక్తి ప్రకారము నిద్రకు భాగ్యవంతులనియు, చివరవారియు భేదములేదు. రాత్రి సాధారణముగా 10 గంటలు మొదలు ఉదయము 5 గంటలవఱకు నిద్రాసమయము. ఈ కాలములో మూడవతరగతి బండ్లలో ప్రయాణము చేయువారికి ఒక్కొక్కప్పుడు నిలుచుటకై నను స్థలము చిక్కుట దుష్కరముగా నుండును. ఇటువంటి పరిస్థితులు కలిగినపుడంతయు గొలుసును లాగి బండిని ఆపుదలచేయుట సాధ్యము కానిపని. అటుల ఆపుదలచేయ ప్రారంభించిన, ఏరైలు కాని నిర్ణయకాలమునకు గవ్యుస్థానము చేరజాలక పోవుటయేగాక యితర ప్రయాణికుల కెల్లరికిని చాల చిక్కులకు కారణమగును.

భారతదేశములోనుండు వివిధరైల్వేసంస్థ లన్నియు మూడవతరగతి ప్రయాణికులు పడు యిబ్బందుల పన్నిటిని గమ

నించునట్లుల చేయవలయునన్న, వివిధరాజకీయసంస్థ లన్నియు నేకమై ఏదోఒకదినమును ఏర్పరచి ఆదినమున ఆసేకుహిమాచల మగు భరతఖండమునందుండు ఏరైల్వేలోగాని ఏమూడవతర గతి ప్రయాణికుడును ప్రయాణము సలుపకుండునట్లులచేసి దేశ మందంతటను సభలను గావించి మూడవతరగతి ప్రయాణికుల సౌకర్యములవిషయమై వివిధ రైల్వేసంస్థలవారు చూపుచున్న విముఖత్వమును తీవ్రముగా ఖండించి అతీర్మానములను రైల్వేబోర్డులవారికి పంపవలయును. దీర్ఘముగా విచారించిన ఈకార్యము నెరవేరునట్లు కేంద్రమాత్రము సందియములేదు. సంవత్సరములో ఏదో ఒక్కదినము ప్రయాణములను సలుపవలదని తీవ్రప్రచారము సాగించిన ఎల్లవారును అంగీకరించెదరు. అది అంతయు సలుపు ప్రచారములో యున్నది. సాధారణముగా దీపావళి అమావాస్య రోజునను భాద్రపద బహుళ అమావాస్య రోజునను జూరూపని యుండిననేకాని లేనియెడల ఎవ్వరును ప్రయాణముచేయరు. ఇటులనే ప్రతిరాష్ట్రములోను ఆయా రాష్ట్ర అచారములనుసరించి ఏదో కొన్ని దినములు ప్రయాణ నిషిద్ధములుగా పరిగణించబడుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భములలో అఖిల భారత దేశమునకు అన్ని రాష్ట్రముల వారి సమ్మతితో ఒక్క రైల్వే ప్రయాణ నిషిద్ధదినమును ఏర్పరచుట కష్ట సాధ్యము కాదు. అయితే ఒక్కొక్క సమయములో జూరూపను ఆ దినమునందే పడవచ్చును. అట్టి సమయము లో ఆ దినము ప్రయాణము చేయుటకు ఎవ్వరిని ఆటంకపరుప కుండుటయేగాక ఎవ్వరి విముఖముందును ఎంతమాత్రము దౌర్జన్యమును ఉపయోగించకుండునట్లు చాల జాగరూకతవహింపవలెను. ప్రతి పట్టణమునందును, పల్లెయందును ప్రచారము సలిపి నిర్ణయ దినమున భారతదేశమందంతటను మూడవతరగతి బండ్లు ఖాళీగా పోవునట్లు చేయుటయేగాక అసమ్మతి సభలను గూడ గావించి "అఖిల భారత రైల్వే ప్రయాణికుల దినము"ను

జయప్రదముగాను శాంతియుతముగాను కొనసాగింపవచ్చును కనుక ఆంధ్రదేశ అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లరు యిందు విషయమై దీర్ఘముగా యోచించి అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము యితర రాజకీయ సంఘముల సలహా గైకొని అఖిలభారత రైల్వే ప్రయాణికుల దినమును జరిపి విశేషముగా రైల్వే ఆదాయములకు కారణభూతులైయున్న మూడవతరగతి ప్రయాణికులు అనుభవించు కష్టములనుబావుటకు ప్రయత్నిండు రుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

వెల్లూల రామకృష్ణ.

మద్రాసు స్టాల్కాజు కోర్టులో

వాది:—మద్రాసు అభిషియల్ ఆఫ్సెని.

ఎదిరి:

ప్రతివాది:—బరముల్ మునియప్ప శైట్టి మరియు కొందరు.

బరముల్ మునియప్ప శైట్టిగార్కి.

ఆయా:

ఇందు నుదహరించిన వాది, మీరు మరియుద్దరిమీద తనకు రావలసిన సొమ్మును 1287-00 రాబట్టుకొనుటకు దావా చేసియున్నాడు. సదరు దావా విచారణ నిమిత్తం హిజ్ ఆనర్ చీఫ్ జస్టిస్ గారి ఎదుట 10-9-1929 తేదికి వాయిదా వేయడమైనది. మీరు కోర్టుకు హాజరు కాకలంకులకును, కోరుచున్నాను. లేనిచో కేసు ఎదురుపార్తి తరఫన తీర్పు చెప్పబడును.

మెసర్స్, రామానుజం అందు వెంకట శేషయ్య. వాది వకీలు.

నూతన జాతీయపక్షము

డాక్టరు పి. వి. నాయుడుగారి ఉపన్యాసము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదము ప్రస్తుతము నూతనముగ నేర్పరచబడిన "నేషనలిస్టు" (జాతీయ) పక్షము తరఫున, నిర్మాతలైన డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయకుగారు నిన్నటి సాయంత్రము గోఖలే భవనమును ఉపన్యాసమును గావించిరి. శ్రీ కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

ఉపన్యాసము

డాక్టరు నాయుడుగారు ఉపన్యాసించుచు గాంధీయజ్ఞానమును ప్రారంభించిన సహాయ నిరాకరణోద్యమమును తమరుగాడ చేరి యొకప్పుడు కృషిచేసి యుంటిని నిలుపుకొని, నిరాకరణోద్యమమున ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించి జేయు సమకట్టి రనియు, కాని అయ్యది స్వాతంత్ర్యము గాకపోయినదియు, ప్రభుత్వ మెప్పుడైతే నిర్విఘ్నముగ నడచుచునే యుండెననియు నిరాకరణోద్యమము సిద్ధాంతమున దెట్టిలోపము లేనిదైనను ప్రభుత్వ దేశకాలపరిస్థితులం దనుసారమున యోగ్యమైనది గాదనియు, గాంధీయజ్ఞానము నెహ్రూ పండితుడును శాసన సభా బహిష్కరము నిపుడు ప్రబోధించినను కాంగ్రెసువారు శాసనసభల బహిష్కరించిన వారివెనుకనే మరల నీచానముల నాక్రమించుటకు వేసకుంటే అల్పజ్ఞులు తమరుగా నున్నారనియు, కావున బహిష్కర కార్యక్రమ మిప్పుడు సానకదనియు, పిమ్మట స్వరాజ్యపక్ష నిర్మాణములు కొన్ని రాష్ట్రములందు కాంగ్రెసు విజయమును ఆపల యధోచిత సహకార పక్షపు ఏర్పాటును ఉపన్యాసములు వివరించి వెనుక జరిగిన గానిని గురించి ఎంబిపెడలను చర్చించి దలపెట్టక భావిక రైత్య మేమో తెలుపగోరుచున్నా మని పట్టిరి.

భవిష్యత్తు

"గాంధీ మహాత్ముడు కడపటిసారి కారాగృహమున కరిగిన పిమ్మట దేశమునందు శాసనోల్లంఘనాది తీవ్ర ఉద్యమము లగుగాను కాంగ్రెసునా రెట్టి కృషిగాని కావించి యుండలేదు. ఉత్తర హిందూస్థానమున హిందూ మహమ్మదీయులకును, దక్షిణ దేశమున బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణులకును కలహము లపరిమితముగ పెచ్చిపోయెను. కాంగ్రెసునం దెప్పుడు సాటుబడి కాంగ్రెసు నాయకులుగ నుండినవార లనేకులు కాంగ్రెసును వీడి సాంఘికపక్షముల లేవనెత్తి ఇందులకు కారణ మేమనగా నిరాకరణోద్యమమందలి తీవ్ర కార్యక్రమము జయమును గాంచలేదు. ప్రభుత్వ మెంతమాత్రమును సరియియండలేదు. అందుచే చేయున దేమియును లేక ప్రజలలో నొకరిపై మరొకపక్షము లను లేవదీసిరి. (ఇప్పు) సామాన్యముగ పనిచేసినారితే యిట్టి ఆలోచనలు లేట్టుచుండును. దేశ చిట్టిస్థితియందుండ దైన సంకల్పమున నైదును కవిషమను నన దేశమున కరుదెంచుటయన, ఆకమిషను బహిష్కరించుటయం దెల్లపక్షములవారు నేకీభవించుట యను రూపించెను.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదము

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులును, అధినివేత పరిపాలనాభిలాషులును ఇరు తెగల వారేర్పడియున్నారు. నైపుణ కమిషను ఆగమనాత్పర్యము రాజ్య ప్రభుత్వాలకు తయారుజేసినవారిలో శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఏ.రంగస్వామి అయ్యంగారు, సి. విజయరాఘవాచారిగారు గలరు. కాని వీరియం చొక్కరుగాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సంబంధ ముండరాదని ప్రచురించి యుండలేదు. చెన్నపురి కాంగ్రెసులో కేవలము చేతు లెత్తుటచేత నెటులే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మాన ముమోదించబడెను. అధినివేత స్వాతంత్ర్యమును గడించుటకే ఆశక్తులమై యుండ స్వాతంత్ర్యమే నూ యాశయమని వాదించుట పరిహాసాస్పదముగ లేదా? గాంధీ మహాత్ముడే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతిపాటుడై యున్నాడు. అఖిలపక్ష సమావేశము అధినివేత స్వాతంత్ర్యము నామోదించెను. అఖిలపక్ష సమావేశమునం దన్ని పక్షములతో బాటు ఒక పక్షమైన కాంగ్రెసునూ రెండులకు బంధులై యుండవలదా. తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమును శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతీయముగ నుండవలెనని గోరుచున్నారు. అధినివేత స్వాతంత్ర్యమును గడించిన పిమ్మట సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రయత్నింపవచ్చునగాని ఉట్టికే ఎక్కడైతే స్వర్గమున కెగురవలెననుచు నేనల దంభ ప్రచారము గావించుటవలన నుపయోగ మేమైనగలదా? లాహోరు కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రకటనకు మరొక సంవత్సరము వాయిదా వేయబడుటయు సాధ్యమే. నూతన సంస్కరణానంతరము కాంగ్రెసునందు చిపురుండిన వారిలో ననేకులు ప్రభుత్వ పక్షమున చేరవలెననుట సంది యము లేదు. ను బాష్ పం న్ర బో ను జ న హ రి లా లు నెహ్రూ ప్రభుత్వము స్వాతంత్ర్యవాదులు నిజముగ గొప్ప గొప్ప త్యాగములను గావించినవారే. వారు ఉత్సాహితులును, ఉన్నతాదర్శ ప్రేమిలేగాని నిపుణులును, సాధ్యాసాధ్యముల యోచింపవల రాజ్యాంగవేత్తలు మాత్రముకారు. కాంగ్రెసునందొకవేళ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మాన ముమోదించబడినచో శాసనసభా బహిష్కర సాధ్దాని ననుసరింపక తప్పదు. నేషనలిస్టు పక్షమువారుగాడ ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపాటులే యను విషయమును మీరు మరుసరాదు. కాని వారు సమయము ననుసరించి, తమమూలముగ సహకారమో, అసహకారమో నిర్ణయించుకొందురుగాని నిరాకరణోద్యమమే సర్వకాలముల యందును ఉపయోగించవలెనని తలంపబోదు.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము భారతీ యాశయమని శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రకటించు యభిప్రాయము తమిళదేశము లామోదించుచున్నారా? తాము జెప్పెడి వాదన యందు శ్రీ అయ్యంగారికి తమకే విశ్వాసముగలదా? ప్రభుత్వ ప్రమాణము గైకొననిది శాసన సభలందు ప్రవేశించుటగాని, అంతకంటెను మంత్రి పదవుల స్వీకరించుట గు గాని సాధ్యమే కాదుగదా! సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదికి పరప్రభుత్వముతో వేవిధమున సంబంధముగాని యుండరాదు. కావున నిన్నటి సాధ్యము పనియా? సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమందు విశ్వాసముగలవారైనచో మంత్రిపదవుల నంగీకారమునగుర్చి శ్రీ అయ్యంగారు ప్రచారము నెట్లుపరిచియుండిరి. కావున, అన్యోన్య విరుద్ధములను నీ రెంటిని ప్రచారముగావించుట నిష్కారపట్టుబడినది నైదింపబాలన.

పాపనాశం మహాసభ

పాపనాశం మహాసభయందు నా యధ్యక్షోపన్యాసము కాంగ్రెసులో ఉద్యోగస్వీకారపక్ష మొక్కటిన్ని, శాసనోల్లంఘనాది కార్యక్రమమున కొకటిన్ని రెండుపక్షములుండవలెనని నేతెల్పియుంటిని. ఆ సభయందే కాంగ్రెసువారు ద్యోగపదవుల నంగీకరింపవలె నను తీర్మానముగాడ నామోదించబడెను. ఆ మహాసభ జరిగినపిమ్మట శ్రీ యస్. సత్యభూరి గారింటినుందు జరిగిన రహస్యసభయందు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు పమిరు ధీతిగతుల పర్యాయించుటకు సమావేశమైరి. అప్పుడు కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల స్వీకరింపవలెనను సూచనతో నొక కార్యక్రమ పట్టిక ను తయారు చేసి సభ్యుల కొసంగిరి. కాని, అనంతరము వారావిషయమై నేను తలపెట్టుకుంటుంటే అదే కార్యక్రమముతో నే నేపక్షము నేర్పాటుచేసెతిని. వారు ప్రారంభించవలసిన పక్షము యొక్క విధానమునకును, ఈపక్షవిధానమున కెంతమాత్రమును భేదములేదు. అట్టిచో "డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు స్థాపించిన పక్షము బ్రాహ్మణైకపక్షముగియు, కాంగ్రెసు వారందు చేరరాదనియు" శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు రహస్య ప్రచారము గావించినందుల కెంతయు చింతించుచున్నాను.

శాసనసభా ఎన్నిక

శ్రీ పి. భక్తవత్సలు నాయుడుగారి మరణమువలన శాసనసభయందు భాగ్యదైన స్థానమును కాంగ్రెసు తరఫున శ్రీ కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారిని ఆంధ్రజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆధ్వర్యిగ తీర్మానించిరి. కాని "కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యిగ నుండవలెనని" "నేషనలిస్టు" పక్షమునందు రెండు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యొసంగవలెన"ని శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు శ్రీరాములు నాయుడుగారికి నామినేషనులు జరిగిన 12 వ తేదీ యందొక ఉత్తరము వ్రాసిరి. మరునాడాయుత్తరము శ్రీ కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారి కందెను. శ్రీనివాసయ్యంగారి సలహా ననుసరించి ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘ నూతనాధ్యక్షులగు శ్రీ వి. రామదాసు పంతులుగారును ఆట్టి లేఖ నొకదానిని కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారికి వ్రాసియుండిరి. వైసంకర్షములను బట్టియే ఈ మాపక్ష మేర్పరచబడినది. కాంగ్రెసువారు గాని, జప్తి సు పక్షమువారుగాని అధినివేత స్వాతంత్ర్య లక్ష్యమునకును, మంత్రిపద స్వీకారమునకు సమయోచిత ప్రసక్తన కంగీకరించువారైరును మాపక్షమునందు చేరవలసినదిగ నే నావ్యవించుచున్నాను.

జప్తి సు పక్షమునకు గలభేదము

"జప్తి సు పక్షమునకును మిషక్షమున కెట్టి భేదము లేదు కావున జప్తి సు పక్షమునందు చేరరాదా"యని కొందరనుచున్నారు. కాని రెండు భేదములు కలవు. జప్తి సు పక్షమువారు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకు ముందు సాంఘిక సమస్యలు పరిష్కరింపవలెననియు, ప్రభుత్వోద్యోగముల నెల్ల చిత్రపరచుకొనవలెననియు వాదింతురు. స్వపరిపాలనానంతరము సాంఘిక సమస్య మేర్పడగలదని మా విశ్వాసము. ఉద్యోగముల విభజించుటయందు శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రస్తుతులు సమత

ము వివిధ సంఘముల హక్కుల నంగీకరింపుచున్నార. కాంగ్రెసు పక్షమునం దనేకులు బాల్య వివాహాది సాంఘిక శాసనములకు ప్రతిపాటులయి యున్నారు. రాజకీయములం దభివృద్ధిని కోరువా రితరతాఖిలంధర్భివృద్ధి నేల యట్టిలపింపరా? జప్తి సు పక్షము క్రమక్రమముగ బలముగ మును చున్న దనుటకు సందియములేదు. హోము మెంబరు, లామెంబరు, డి.ఎస్. మంత్రులు గూడ జప్తి సు పక్షమునం దే జేరి యున్నారు. నేను నాయకత్వమునగోరి ఈ పక్షమును స్థాపించిననుట నిరాధారవాదము. నే నొక సంవత్సరముమాత్రమే శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రభుత్వంధరకోరికపై తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడననిని వహించితిని. పిదప ఆంధ్రులై ప్రయత్నింపలేదు. 1924 సం॥నుండి ఈ రాష్ట్రమున స్వరాజ్యపక్షతొలిగిన నాయకులుగనుండి నడిపింపవలసినదిగ శ్రీ శ్రీ దేశబంధుదాసు మొలకొని అయ్యంగారును వారిమిత్రులెందరు కోరినను నేనందుల కంగీకరింపలేదు" అని పట్టిరి.

పిదప కొన్ని లేఖలను జరిపి వినిపించి శ్రీ సత్యభూరి గారింటియందు రెండు కాంగ్రెసువారు లేర్పరచవలసిన పక్ష విధానమునకును ప్రస్తుతము తామేర్పరచినపక్షమున కెట్టి భేదము గాని లేదని తెల్పిరి.

పిదప సభముగింపబడెను.

శ్రీ సనాతన విద్యాలయము రాజమండ్రి

ఆంధ్రసోదర సోదరిమణులకు నా విజ్ఞానము ఈ విద్యాలయము 1928 సం॥ మే 10 తారీఖున సోదరుల ధనసహాయమున అయిదుగురు బాళికలతో స్థాపించి యుంటిని. రామరామ శక్తి వంశనలేకుండ నేనచేసి ఉచితముగా భోజనాధికము లిచ్చుచు విద్యనూడ ఉచిత రీతిని గర్భవంతులవలన నేటికి సుమారు తొంబదిమంది విద్యార్థినులతో నలరారుచున్నది. ఈ విద్యాలయము స్థాపించి యీ సంవత్సరం మేనెల 10 తారీఖున సంవత్సరము గడచినదిగాని ఆర్థిక లోపమున వారి కోల్పోనము జరుపబాలనందుకు నాల చింతించుంటిని. గత సంవత్సరము తొలినాడు యానెట్టు జమాఖర్చులను బాలికల సంఖ్య విద్యార్థిసంఖ్య నాయకుల అభిప్రాయములతో కూడిన రిపోర్టు ప్రస్తుతం అచ్చులతో నున్నది. గాన ముందునెలలో పత్రికలద్వారా ప్రకటించి ఆంధ్ర సోదరుల దయను పొందు రాల నగుదును. తిరుగ యీ సంవత్సరం జూను 24 తారీఖున పాళికల తెరచియుంటిని. గత సంవత్సరముకంటె తిరుగ యీసారి 10 మంది బాలికలను ఆశ్రయ విద్యార్థినులుగా చేర్చుకొని యుంటిని. యందు ఆరుగురు హాస్టాలయముల పని చేయుచున్నారు. సంస్కృతము, తెలుగు, హిందీ, యింగ్లీషు, సంగీతము, చేతిపనులు, రాలచరిత్రను కొరాలు క్రమముగ నేర్పబడుచున్నవి యందుకుగాను నెలవారీగా గృహము రు. 800 వరకు అనుచున్నది. యాశ్రయముగల పుత్రులకు గ్రామీణ పక్షము. నేటివరకు, ఏ లోకలో బోధించుగాని, మరల ఏ లోకలో బోధించుట చేయుట చేయింపవలెనను. నేను శక్తి సంపద చేయింప నేనచేయుట నాధర్మము. కాన ధర్మమును నిర్వర్తించుకొనుచుంటిని. నా సోదరులై ఆర్థికముగా సహకృతుల నుగ తోడ్పడి యీ శ్రీనివస్య సభివృద్ధికి తిన్ను బాంధ్రతా యుగంబై యున్నారు. ఆర్థికముగా బహుశ్రమ నొందుచున్న విద్యార్థికి తోడ్పడి శ్రీనివస్యము నుద్ధరించుటగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

స్థాపకురాలు—మహర్షి సుబ్బన్న.

ప్రజా సంరక్షక చట్టము ప్రతిపాదించబడదు

రూఢివార్త తెలియుట
సింగ్, ఆగష్టు 29—రాబోవు భారతశాసన సభాసమావేశములో ప్రజాసంరక్షక చట్టము ప్రతిపాదించబడవలదు రూఢివార్త తెలియవచ్చినది. (శ్రీ చెస్.)

బందరు సబుకోర్టు

S. E. 9/29
వాది:—వీరమాచనేని రామస్వామి.
ప్రతివాదు:—మేకు మిరాసా హేబు నగయిరా, యానెంబరులో 1-వ ప్రతివాది మేకు మిరాసా హేబుకు దావా నోటిసునివీ త్తం 80-8-29 తేదీకి వాయిదా వేసి నారు. సదరు తేదీ 11 గంటలకు మేకు మిరాసా హేబు స్వయముగాగాని లేక ప్లీడరుద్వారా గాని సదరు కోర్టుకు హాజరు కావలయును.

హైందవ సాంఘికపరిణామము

ప్రస్తుతము హైందవసంఘములో ప్రచారములో నున్న ఆచారములు నిత్యములు, సృష్ట్యాది సేర్పడినవి యను విధానము ధర్మ సభలవారివాదము, నిలననేరదని చూపించుటకే, ధర్మ సభములు, స్మృతులలోని వాక్యములను ప్రమాణములతో నొకటిగాని, వానిలో యేవి పునరుద్ధరించబడవలెనో, వరదీయములో, యేదేహార్పణ మనసంఘములో నొకే సేవకడ నిర్వహించబడునట్లు, వర్ణధర్మము, ఆశ్రమధర్మములును, అనేకవిధములైన మార్పులు కాలానుసారముగ సాంఘికమునందున్నవి, అటులనే సాంఘికములలో మార్పులు చేసికొనుచుండుట వలన, మన స్వర్ణ మోక్షముల కెట్టియధ్యంతరములు కలుగవనియు చూపించుటకు మాత్రమే పురాతనపు ఆర్యధర్మములను, కొద్దిగా కనుపరచితిని. సాంఘిక పరిణామ కౌస్త్ర్యమునం దభిమానము గల వారు, మూల గ్రంథములను పూర్తిగా పరిశీలించి, యింకకంటె విపులముగ వెనుక సాంఘికపరిణామ ప్రజల యెగుట పెట్టవలెనని ప్రాప్తమైనను, మనకు సంకేతారంభధర్మముగ వచ్చుచున్న దాయములను జనసామాన్యముచేత సులభముగ కీర్ణముగా మార్చుకొన జేయలేకపోయినను, సత్యమును వెల్లడి చేయునవిధి, సత్యము కంటె యుత్పన్నధర్మము మరియొకటి. పూర్వవాగికి పరాయణులు మాడ, ఆయా యుగ ధర్మములు మారుచుండెనని ఒప్పుకొనక విధిలేదు.

ఒకసారి మనులందరు, వ్యాసమహర్షి యొద్దకు జని, కలియుగ ధర్మములను నిరంకుశమున దని యడుగగా, ఆయన తన తండ్రియైన పరాశరాచార్యుని యొద్దకు వారిని తీసికొని వెళ్లి తాన, ఆదివారము ముపు, వసిష్ఠుడు, కాశ్యపుడు, గార్గ్యుడు, గౌతముడు, ఉశనసుడు, అత్రి, విష్ణువు, సంవర్తుడు, దక్షుడు, అంగిరసుడు, శాతాచార్యుడు, హరితుడు, యజ్ఞవల్క్యుడు, ఆపస్తంబుడు, శంఖుడు, లిఖితుడు, కాత్యాయనుడు, ప్రచేతుడును చెప్పిన ధర్మములను వింటాననియు, కృతయుగ ధర్మములు కలియుగములో నశించినవని గనుక ప్రస్తుతధర్మములను వివరింపుమనియు ప్రార్థించెనట. (పరాశరస్మృతి, అ 1 శ్లో 4 లేక 17) కృతయుగమున మను ధర్మములును ప్రతేయుగమున గౌతమ ధర్మములును, ద్వాపరమున శంఖలిఖితధర్మములును కలియుగమున పరాశరధర్మములు అనుష్ఠించ బడుననియు ఆయా యుగంబుల మారుచుండెడి ధర్మములు కాలవశేత నను స్థించు నప్పటిప్పటి ద్వైజులు నిందులు కారనియు పరాశరల వారు చెప్పెను. (పరాశరస్మృతి అ 1 శ్లో 24, 25) ఈ తరువాత విచ్చిన వృద్ధపరాశరలవారు, పూర్వముందు కిష్టాన్ని గ్రహించి నుండినను, కలియుగంబులో వివరించ వలసిన విషయముగ సత్యముగ నుదహరించిరి. దీనినిబట్టి మాడ సాంఘిక పరిణామమును గుర్తుచున్నది.

వృద్ధ పరాశరలవారి వద్దకు మునుపు సంవర్తుడు, హరితుడు, యజ్ఞవల్క్యుడు, పరాశరుడు వచ్చి కలియుగముందు విడువలేకని యాచారములను వివరించవలసిన దని ఆయనను ప్రార్థించెనట! అప్పుడే వృద్ధపరాశరల వారు యీక్రింద వివరించబడిన యాచారములను కలియుగములో నిషేధించబడినవని చెప్పిరి:—1. ద్వైజులు సవర్ణము కాని కన్యలను వివాహము చేసికొనుట. 2. మరదివలన కొడుకును కనుట. మధుపర్క కాలముందు పశువును చంపుట. 4. క్రాంతిముందు మాంసము నిచ్చుట. 5. వాన ప్రస్థాశ్రమ గ్రహణము. 6. ప్రతిగ్రహింపబడిన కన్యను తిరిగి దానము చేయుట. 7. సముద్రయానము నంగీకరించుట. 8. గోమేధము. 9. సత్రయాగము. 10. జలపాత్రధారణము. 11. నరమేధము. 12. ఆశ్వమేధము. 13. క్షత్రయోనికి పునర్వివాహము. 14. వరుడు అతిధి పితరులకొరకు ఆహారార్థముగ పశుహింస చేయుట. 15. ద్వైజులకు శూద్రాదులకేతివంతు. 16. పరభార్యా క్షేత్రపరిగ్రహము. 17. యతికి సర్వవర్ణముల వారను భిక్షుకేయుట. 18. సన్యాసము. 19. జైరముడు, దత్తుడుగాక యితర పుత్రులను స్వీకరించుట. 20. భిన్న జాతుల నుండి పుత్రస్వీకారము మొదలైన వి. వృద్ధపరాశరస్మృతి నిర్ణయ రజస్వలాంతరవివాహములను యీ వృద్ధ పరాశర యొప్పుకొనకుండుట ఆశ్చర్యముకాదు.

దర్శనాపూర్వక కన్యావాన నిషేధకం
కతాయుగేన కుర్వీతే, త్యేవంవై బ్రహ్మకానం శ్లో. 39.
రజస్సు అగుటకుముందు దానముచేయకూడదను నాచారము కలియుగనందు మాడదు. ఇది బ్రహ్మజ్ఞ, ప్రసిద్ధము ఇది యుగాంతరవిషయమనియైనను ఒప్పుకొనిరికదా!

కాబట్టి కలియుగముందు విడిచిపెట్టలేకని యాచారము సమాత్ర ముదహరించిన యీస్మృతినిబట్టి అవి యన్నియు పూర్వముకప్పు డున్నవనియే స్పష్టమగుచున్నది. పూర్వకౌస్త్ర్యముల నన్నిటిని సమన్వయముచేయ ప్రయత్నించుట అసా

ఆంధ్ర మహాసభలు

రాష్ట్రీయమహాసభకు అధ్యక్షునిగ
శ్రీబులుసు సాంబమూర్తిగారి నెన్నుకొనుడు

రాజోవు నెలయందు “ఆంధ్రమహాసభలు” బెజవాడ పురంబున కూడచున్నటుల శ్రీకాపాతకులకు విదితమే! సర్వతోముఖ ఆంధ్రస్వక్రిత్యంబు నొక్కసారి కనులారజాయ భాగ్యము మరొకసారి ఆంధ్రులకు లభ్యమగుట మహాభాగ్యము! ఇట్టిభాగ్య మొనగూర్చు విజయవాడపాదులు సంప్రదించుట! కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలు సేడు వేర్వేరయ్యును, కొలదికాలము క్రిందట రెండునుకలసి “కృష్ణా” జిల్లాయనియే కదా! వాడబడుచుండెడిది! అందున మేమును సేడు యీమహాసంరంభంబునకు భాగస్వాములమే! ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులబట్టి యీసభలలో కల్ల ముఖ్యమగునది “ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభ” ఇయ్యది రాజకీయకార్యములకు ముఖ్యస్థానము.

ఈ సభాసమావేశముననే, ఆంధ్రదేశ మే ప్రజాతాళిను చేపట్టి ఆరించుటయనో, నిర్ణయించబడును. ఆసభమును ప్రకటించి, అంతట మనకర్తవ్యమైనదని తెలచి మిన్నకుండుటకు కాల మిదికాదు! తీర్మానములకాలము గలిగిచి చాలకాల మైనది. తమవాక్పాత్రుత్వముచేత సభను మెప్పించి కొన్నితీర్మానములజేసి రెండు కర్తవ్యమైనవనియు, తామెంతయో, దేశమేననే సితిమని యెంచెడివారు వెనుకబడి సేడు ఆశ్చర్యమగునట్లు యియేమియు దోచక నిర్విణ్ణులయి నిస్పృహకొంది ప్రజాప్రవాహమునకు అడ్డకట్టలయి ప్రజాభూషణ జెందుచున్నార! వారిగుట లండనిండు! ప్ర నా హ ము న ం బ డి హంతునా? ఆంధ్ర మహాసభలు జరుగుచుండు నప్పటినుండియు, “సర్వక్షేత పదవి” మాత్రము ఆంధ్రులకే యిర్బబమయిండును. పరరాష్ట్రీయముండి బదులు తెచ్చుకొనుట ఆంధ్రుల కీర్తికి లోటుగా నెంచబడునని ఆంధ్రులకు విన్నవించినందులకు మన్నించ కర్తలు. మనరాష్ట్రీయమున 18 ఆంధ్రజిల్లాలు గలవు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభకు “అధ్యక్షుని” యెన్నుకొనుటలో ఆయా జిల్లాలవారు వారి జిల్లా కాంగ్రెసు సంస్థలద్వారా నొక్కరిని పేర్కొని రాష్ట్రీయ సంఘమునకు తెలియజేయవలసిన విధియైయున్నది. మన రాష్ట్రీయమునందు పెక్కింద్రు డేశసేవాధునికులు గలరు. ఆంధ్రదేశమునుండియే యెన్నుకొనలెనను విషయము నిర్వివాదాంశము! కాన సాంధ్రజిల్లాలన్నియు భేదములేక సేవాభిప్రాయముతో నెప్పుని యెన్నుకొనలెనను విషయము నిర్వివాదమును. మన అధ్యోపాధ్యక్షులయి తనసర్వస్వమును ధారబోసి, తన కాలమంతయు నందులకై వినియోగించి, సర్వమును త్యాగము జేసి, బలు కష్టవిఘ్నముల కోర్చి అనుభవ మూర్తియై, విజ్ఞాన స్వరూపుడయిన యొక ఆంధ్రమహాసభుని యెన్నుకొని, ఆపవిత్రతాళినును అలంకరింపజేయుట ఆంధ్రులకర్తవ్యమై యున్నది. అట్టి దేశసేవాత్మకు డెవ్వడు? ఎప్పుడు భారతదేశము బానిసత్వముబాని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ను సాంది మనగలదో యని ఎప్పుడు రాత్రింబగళ్లు చింతసాగర నిమగ్నుడై కరమేత్వరనితో విన్నవించుచుండును? అట్టి నిమగ్నశక్తి నిరుపమాన త్యాగశీలు డొక్కడున్నాడని మనవి చేయుచున్నందులకు విజ్ఞులు మన్నింతురుగాక! ఆయనయే సేడు బెజవాడలో జరుగనున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభకు అధ్యక్ష పదవి నలంకరించగలడు! ఆంధ్రు లెల్లరు భేదాభిప్రాయము లేక, ఆయననే యెన్నుకొని, ఆంధ్రలోకము యొక్క ముఖ్యాభిప్రాయమును లోకమునకు వెల్లడించుటకు మంచి తరుణము! ఆయన ఆసభము, వారి వాక్పాత్రుత్వాధుర్య స్వరూపము, ప్రతి ఆంధ్రుని హృదయములో తాండవమాడి నివసించియే యున్న

ధర్మము. హాస్యాస్పదము. సాంఘికపరిణామకౌస్త్ర్యజ్ఞునకు యీ వివిధాచార యోగ్యతాయోగ్యతలతో యెట్టిసంబంధము లేదు. వీనిని యార్యసాతనముతో యెంతవరకు సంబంధించుకొనజూతురో ఆవిషయము ప్రజలకు వదలివేయుచున్నాను. ఈ విషయములో బూకరింపులకు, దబాయింపులకు తావులేదు. అట్టియాచారములలో కావలసిన మార్పులు ప్రవేశపెట్టుకొన్న యెడల ఆర్యమతము అపాయస్థితిలోనికి వచ్చునటుల విశ్వసించ తగినమాటకాదు. విదేశీయులు మనమతాచారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనకూడదనుట వేరువిషయము. దీనిలో భేదాభిప్రాయము లుండవచ్చునుగాని, మన వర్తాశ్రమధర్మములలోను, ఆచారములలోను మార్పులేవనిగాని, సంఘములో యేమాత్రపు మార్పులు చేసికొన్నను, పాదిత్యము వచ్చుననిగాని, వాదించుట మిక్కిలి సాహసము. కౌస్త్ర్యనిరుద్ధము.

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

ది. ఒక్కసారి అసహాయోద్యమస్వరూపము తన యొక్క నిజరూపమును లోకమునకు జూపగలిగినప్పుడు, పెక్కింద్రు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానంబున కేగి శ్రమలబడుచున్నప్పుడు, యేమధురమూర్తి, తన విశాలహృదయము తెరచి, సేను మీ తరపున వచ్చినాను. మీ కల్లరకు నిచ్చుటనే కాంతి యొనగూర్చిన నని అధికారవర్గముతో బోరి బందిఖానాలను నందనవనంబులు గమార్చు జేయగల కత్తి గల్గియుండెనో? సేడును మనకన్న ముందేగి, అప్పుడే మనకై యెన్నో శ్రమలబెందుచు మార్గమధ్యంబున నున్న ముండేరిపారవై మచు బాటను సరి జేయుచు నిష్క్రమింపవలెనై శ్రీకృష్ణజన్మస్థానంబునకేగి దేశవిముక్తికై తపంబాచరించుచున్నాడో భారతదేశ బంధ విముక్తికై అట్టి దీక్షాబంధకంకణుడు శ్రీయంత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని రాజోవు “ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ” అధ్యక్షునిగా ఆంధ్రజిల్లాలన్నియు నేకగ్రీవముగ నెన్నుకొని వారి “ఆదర్శమే ఆదర్శ”మని లోకమునకు చాటవలెనని, నా ఆశయము విన్నవించినందులకు విజ్ఞులు మన్నించ కర్తలు.

అప్పుడే ఆ సభాసమావేశమునకు సారకృష్ణ కలగునని యెంచనను. అప్పుడే మనవిధిని ఒక్కగ నెరవేర్చినవార మగుదుము. వారిప్పుడు జైలులోనున్నారని కొందరు చెప్పుదురు. కాని అట్టివారి నే మనము యెన్నుకొని వారిప్రతిమను ఆ పవిత్రస్థాన మందుంచి సభను జయప్రసంగముగ జరుపవలెను. అప్పుడే మన స్థిరసంకల్పము తెలియును. అందున యనేకఫలము లొనగూడును. తత్ఫల్యుడును వారి కార్యక్రమాలకు చేపట్టి ఆరించువాడును, బహుయోగ్యుడును అని శ్రీయంత డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగారిని తాత్కాలికాధ్యక్షునిగ నెన్నుకొని తక్కిన సభాకార్యముల నెరవేర్చుట యుత్తమంబు విన్నవించుచున్నాను.

చట్టి నరసింహారావు.

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

జాతీయపతాకము

ఆగష్టు 25:— ఈరోజు ఉదయము 8 గంటలకు రాష్ట్రీయ తంతుకారకసంఘ కార్యస్థానమునకు యెదుట జాతీయపతాకాత్మకము జయప్రదముగ జరుపబడును.

ప్రజాసంఘము

బందరు ప్రజాసంఘముయొక్క కాగ్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము యీ ఉదయము 8 గంటలకు ఉపకారాశ్రమ కార్యస్థానముందు జరిగెను.

బస్సు యజమానులసంఘమును రాత్రివేళలందు కూడ బెజవాడ బందరురోడ్డుపై మోటారు సర్వీసు యేర్పాటుచేయమని కోరుచు తీర్మానింపబడినది.

బందరు-బెజవాడ మధ్య రైలుమార్గమును మిక్కిడుగేజి క్రింద మార్చుచేయ తీర్మానించినందుకు జిల్లాబోర్డువారికి సంఘమువారు వందనము లర్పించిరి.

ఆ|| జా|| కళాశాల

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల పాలకసంఘమువారు నిన్నును మొన్నను సాయంతర సమయముందు టౌనుహాలులో సమావేశమై శ్రీకో. రఘునాథరావుగారు వ్రాసిన లేఖను విచారించిరి.

లేఖయందు రఘునాథరావుగారు గవర్నీంగు బాడివారు లోగడ 5 మొదలు 10 క్లాసులను తీసివేయుమనచేసిన తీర్మానము చెల్ల కూడదనియు, అందుకు పోతువు నాటిమీటింగనందు హాజరయిన 5 గురిలోను ఇద్దరు వరుసగ 2 నెలలునూ, మూడు మీటింగులకును గైరుహాజరైన సందర్భమే ననియు, వివరించిరి. కావున నా మీటింగుకు కోరములేదనిరి.

మొన్నటి సమావేశముందు యీ అంశమును విచారించి రఘునాథరావుగారి ఆక్షేపణను అంగీకరించిరి. కాని, తిరిగి నిన్న సమావేశముచేసి రఘునాథరావుగారి ఆక్షేపణ రికార్డుచేసితిమని తీర్మానించిరి.

మరియు సామాన్యవిద్యాశాఖలోని ఉపాధ్యాయులకు నోటీసు ఇచ్చి నవంబరు 11-వ తేదీనుండి ఉద్యోగమునుండి మానుకొనవలసినదిగా తెలియపరచునది.

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటలను చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

44 వ భారతజాతీయ మహాసభ

సన్మానసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సమావేశము

ఈనెల 25 వ తేదీని లాహోరులో డాక్టరు కిల్లూగారి అధ్యక్షతన నిర్వహించినది. ఈదినవ తీర్మానము లామోదింపబడినది:-

“కిందటిసారి జరిగిన సన్మానసంఘసభలో యెన్నుకొనబడిన కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షులు మున్నగువారిపైని కాంగ్రెసు సభ్యులు పలువురు నిందలను మోపును వ్రాసిన లేఖలు పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్నందులకు యీసంఘమువారు చాలచింతించుచున్నారు. ఇట్టి వివాదాలవలన 44 వ జాతీయ మహాసభ యీసంవత్సరము డిసెంబరు నెలలో లాహోరులో

జయప్రదముగా జరుగుట కధికమగు సభ్యంతరము కలుగును. ఈరీతిగా నెవరిపైని నిందలు మోపబడెనో ఆవ్యక్తులు లేఖలను వ్రాసినవారిని మరల నిందింప నారంభించినచో వివాదము లధికమగునుగాన వారటులచేయక మోపబడిన నిందలు నిరాధారములు నిదర్శన పూర్వకముగా వెల్లడించి దేశీయులకు కలిగిన సంశయమును తొలగించుటతో మాత్రమే తృప్తినిందవలె నని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

మింట్లోపార్కులో మహాసభను జరుపుటకు దొరతనము వారితో జరుగుచున్న రాయబారములను గూర్చియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునుగూర్చియు గిరిధరలాలుగారిచే వ్రాయబడి యీనెల 25 వ తేదీని వెలువడిన హిందూస్థాన్ టైముస్ పత్రికలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసములో మోపబడిన నిందలు నిరాధారము లనియు అట్టి మరతులపైని రాయబారములను

జరుపుటకు సన్మాన సంఘమువా రెవ్వరికిని అధికార మిచ్చి యుండలేదనియును నిరాధారములగు నీట్టినిందలను మోపుట వలన ప్రజల కనవసరమగు ననుమానము కలుగ గలదుగాన నీది అనుచితమనియు పత్రికలకు వ్రాయుట కా సంఘమువారు కార్యదర్శి కధికార మిచ్చుచున్నారు.

ఒక ప్రకటన సంఘమును ఒక ప్రచారక సంఘమును గూడ ఆ సభలో నియమింపబడినది. (ప్రీ ప్రె.)

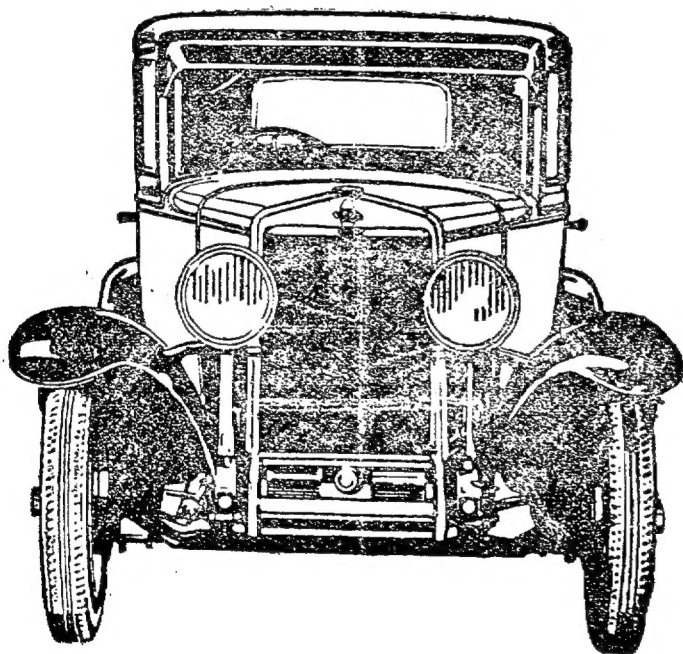
జన్మిసుపార్టీ నాయకుని ఎన్నిక:- అక్టోబరు 5, 6 తేదీలను నెలూరునందు జరుగబోవు ప్రాథమికేతర సభలో కి|| శే|| పానగలు రాజాగారిస్థానే జన్మి సుపకు కుని ఎన్నిక జరుగును.

నా ల్గి ం టి క ం టె

అటు

ఎ క్కు వ బా గు గా
యొ న ర్చ గ ల దు

జనరల్ మోటార్సువారిచే తయారైనది.

పవరునందు నూటికి 32-వతునను గమనమునందు కదలిక లేకుండు నట్లును, సిక్సు సిలండరులోనే కొమ్మమాదిరి పంపువలన ఆక్సిల్ రేషన్యు నభివృద్ధి గాంచబడి, వ్యయమును గావించుటలో మిత వ్యయమును చేకూర్చుచున్నది. దీనిని బట్టియే చివర్లెట్ ఖ్యాతి గాంచగల్గుట.

(రేపుస్థానములవద్ద ధరలు)

టూరర్ రు. 2,595
సెడన్ రు. 3,375

ప్రాక్ దేశముల నిమిత్తం యిచ్చటనే తయారొనర్పబడుచున్నవి

సింప్సన్ అందు కో, లిమిటెడ్., మౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

జి. హెచ్. బాలె అందు కో., బెంగుళూరు.

టి. షేన్స్ అందు కో., లిమిటెడ్., రెడ్ ఫీల్డ్స్, కోయంబత్తూరు.

ప్రాచీలు:-కల్లికోట, కొచ్చి, ఎర్నాకులు.

ప్రకటన

నేటిదినము శ్రీకృష్ణజన్మాష్టమి యగుటచే, ప్రత్యేక పలునడదు. సంపాదకుడు.

వంగరాష్ట్ర హిందూ సభాసమావేశము

నేటిదినము వక్కా నగరమున గూడిన వంగ రాష్ట్ర హిందూ సభాసమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, మహారాష్ట్రనాయకు లగు యశ. సి. కల్కారుగా రొనగిన యువనాథము, హిందూ భావ్యరత్నము జూపిన ఆతురములో దేశక్షేమ గును మరచినేమో యను సందియ మేర్పడు అంగిడి. ప్రత్యేకసాంఘిక సమావేశములు, తత్సంఘభావ్యదయమునకుతోడ్పడు ను దేశ్యముతో గూడు చున్నను, దేశభక్తికిని, దేశప్రేయమునకును అడ్డు వడుకడల, స్వసంఘమునకు గాని, అన్యసంఘము లకుగాని, ఉపకరింపజాలవు. అందుచే ప్రత్యేక సాంఘిక సమావేశములను నడుపువారిపై ప్రచండ బాధ్యత నిలిచియుండును. బానిని నిర్వహించు నేర్పు పైననె, యిట్టి సభల ప్రయోజన మాధారపడి యుండును. సాంఘికసమావేశములు, సంఘ పున ర్మొదలైన కవనరమయిన విషయముల నాలో చించి, దేశమున కంతకును కావలసిన రాజకీయ సమన్వయము కాంగ్రెసు మహాసభకు విడిచిపెట్టిన మేలుగ నుండును. లేనియెడల, ప్రతిసంఘమువారును తమ లాభములనే ప్రధానముగ బెట్టుకొని, ఇతరుల క్షేమముపట్ల నిర్లక్ష్యము జూపుట తటస్థింపగలదు. వంగరాష్ట్ర దేశములందు దేశభక్తినే ప్రధానమతముగ నెంచవలసిన యవసర మెంతని గలదు. దేశము నంతను ఉపద్రవ మెదుర్కొనుచున్నపుడు, అన్ని సంఘములవారును ఏకమై ముందుగ బానిని నివా హించుట యత్యవసరము. తమ భేదములను పైకి పెట్టుటతో వీరు ప్రాద్ద బుచ్చుచో, దేశ స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుట దుర్లభ మగును.

లోకమాన్యతీలకు శిష్యులలో నగ్రగణ్యు డయిన కేల్కారుగారు స్వరాజ్యపదమునకు విపరీ తాత్మ్యము చెలుపుట కోచనీయము. వ్యక్తులును, సంఘములును మాత్రమే బలవత్తరములగు జాతు లగుననియు, "నే నేజాతి"ననువారిచేతనే జాతులు నిండియుండవలె ననియు, కేల్కారుగారు చెలిపిరి. వ్యక్తులవలె, సంఘములును, తామే జాతీయంతయు నని చెప్పవచ్చునట. దేశభక్తి యని యుచ్చరించుట, తమాషా యయ్యెనని, కేల్కారుగారిభిప్రాయపడిరి. వీరికి సంయుక్తవియోజకవర్గములపట్లగూడ సమ్యక్ ము పోయినది. ఇట్టివియోజకవర్గముల బదులు, లోకొ బిడంబడికలోని ప్రత్యేకవియోజకవర్గములనే

వీరు నిలిపియుంచగోరుచున్నారు. సాంఘిక నియో జకవర్గములను తీసివైచుచో, వివిధసంఘములవారును కొంత త్యాగము సలుపవలసివచ్చును. అట్టిత్యాగము వీరికి బనికరాదు. హిందూమహాసభవా రెట్టిపరిస్థితు లలో నయినను, తా మిదివరకుజేసినతీర్మానములను అణుమాత్ర మయినను మార్పరాదని, కేల్కారు గారు ఎచ్చరించుచున్నారు. రాజీనిమిత్త మయినను, ఎట్టిమాన్యు జరుగరాదని వీరితలంపు. సరోజినీదేవి గారిని, మహమ్మదీయపక్షపాతి యని, కేల్కారు గారు నిరసించుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు, మహా మ్మదీయులకు లొంగిపోవును గాన, వారిహితవును గూడ వీరు నిరాకరించెదరు. ఈ రీతిని హిందూ అతివాదులును, మహమ్మదీయ అతివాదులునుగలసి, సత్వర దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధి కడ్డుపడెద రని భీతిగలుగు చున్నది.

పండిత నైహూగారు హిందువుల కోటను సులభముగ ముట్టడించి స్వాధీనపరచికొనిరి గాని, మహమ్మదీయుల నేమాత్రము వశపరచికొన జాలక బోయిరిని, కేల్కారుగారు రధిక్షేపించిరి. ఆలీ సోదరు లొకవంకను, కేల్కారు ప్రభృతు లింకొకవంకను, దేశనాయకులగు పండిత నైహూ, మహాత్మ గాంధీ గార్లను నిరసించుచు, సందిగ్ధసమయమున వారి పలుకుబడిని తగ్గించుటవలన, హిందూసభకుగాని, దేశమునకుగాని ఇసుమంతయు లాభింపదు. కేల్కారు గారి దూరదృష్టిరాహిత్యము విచారము గల్గిం పకమానదు. ఇతరమతములవారికి అన్యదేశముల వారి అండ యుండ, హిందూమతమువారి కట్టియండ లేదని, కేల్కారుగారు వగచుచున్నారు. ఇందుకు ప్రతిక్రియ ఏది? హిందూసంఘమును అనుకూల పద్ధతులపై బలపరచుట దప్ప నేరుగాదు. సంఘము నావరించిన చెడుగులను తొలగించి, హిందూసంఘ మునకు నూతనవికాస మేర్పరచవలెను. దేశా భ్యుదయమునకు భంగకరముగాని పునరుద్ధరణ మార్గముల నవలంబింపవలయును. హిందూ సంఘమునందలిక్రుల్లు నటులనే యుంచి, ఈ సంఘ మితరసంఘములతోబాటు బైకి రాలేదని వగచిన నేమిప్రయోజన ముండును? అన్యసంఘములను నిం దించియు, ప్రయోజనముండదు. హిందూసంఘము తనలోని నిమ్నజాతు పట్ల నిర్లక్ష్య భావ ము జూపనిచో, మహమ్మదీయ సంఘముగాని, క్రైస్తవ సంఘముగాని బలపడెడిదిగాదు. ఇప్పుడయినను, హిందూసభాసమావేశములు నిమ్నజాత్యుద్ధరణకై విశేషకృషి జరుపుట యవసరము.

అంతియగాని, జనాభాలో హిందువుల సంఖ్య తగ్గుచున్నదని వగచిన నేమి ప్రయోజన ముండును? కేల్కారుగారు హిందూసంఘమును పునరుద్ధరింప వలసిన యవసరమును గుర్తించిరి. లేనియెడల, శుద్ధి సంఘట్టనోద్యమముల మూలమున విశేషలాభము గలుగదు. శుద్ధిద్వారా హిందువులలోజేర్చికొనబడిన వారికి సంఘమునందు అర్హస్థాన మొసగినగాని, ప్రయోజన ముండదు. కాశీపండితులును, మల బారు బ్రాహ్మణులును, తాము క్రొత్తయుగమున ప్రవేశించినటుల గ్రహింపజేయవలయునని, కేల్కారు గారు కోరుచున్నారు. ఇటులనే హిందూరాజులు ప్రజాపాలనమును చేపట్టునటుల జేయవలయు నని వీరి యుద్దేశ్యము. కేల్కారుగారు జాతిభేద మును పూర్తిగ తొలగింప గోరకున్నను, చతుర్వర్ణ

ములలోని అంతఃకాఖిల నేకము జేయవలయునని వాంఛించుచున్నారు. ఆ స్థివిషయమున పురుషుల తోబాటు స్త్రీలకు సమానమగు హక్కు లుండ వలయునని, వీరి యుద్దేశ్యము. ఆర్థికవిషయములలో అన్నిజాతులవారికిని సమాన స్వేచ్ఛ యుండవలయు నని, వీరు గోరుచున్నారు. అస్పృశ్యతను వెంటనే రూపమాపవలయు నని, వీరితలంపు. హిందూసంఘ మంతయు తనవ్యక్తిత్వమును గుర్తింపవలయుననియు, హిందువు లెల్లరకును మతాచరణ విషయమున సమానావకాశము లుండవలయుననియు, అధ్యాత్మ విద్య కిచ్చిన ప్రాముఖ్యమును ప్రకృతిశాస్త్రమునకు గూడ నీయవలయు ననియు, కేల్కారుగారు హిత వొనగుచున్నారు. వీరిహితవు కొనసాగవలయుననిన, హిందూమహాసభ సంతతకార్యదీక్ష జూప వల యును. అంతియగాని, దేశమునందు అంతఃసఖ్యము ప్రబలుటకై పాటుబడుచున్న మహామహులను నిం దించి, వారిప్రయత్నముల కడ్డుపడుటవలన, ఎట్టి మేలు గలుగబోదు. కేల్కారుబోలు హిందూనాయ కులు, హిందూసంఘభివృద్ధికై చూపుచున్న పట్టు దలలో, దేశప్రేయమును, స్వరాజ్యలక్ష్యమును మరువక, సరియగు పద్ధతుల నవలంబించి, కృత కృత్యులయ్యెదరుగాక యని కోరెదము.

హేగు సమావేశ స్తంభసము

హేగు సమావేశ వ్యవహారములు మరల స్తంభించినటుల చెలియుచున్నది. 'ఎక్కడనయినను బావగాని, వంగతోటయొద్ద గా'దను సామెతవిధ మున, ఉభయపక్షములవారును నష్టపరిహారద్రవ్య మును పంచుకొను విషయమునమైత్రి జూపకున్నారు. మిత్రమండలి యను పేరు నిర్లక్ష మగుచున్నది. స్నోడనుగారు చెలిపిన కోర్కెలను, ఇతర దేశముల వారు చాలవర కంగీకరించెదరని వార్తలు సూచిం చెను. కాని, నేటివార్తప్రకారము, స్నోడనుగారి కోర్కెను నాల్గుజాతులవారును నిరాకరించిరినియు, ఇంతకన్నను దూరము బోవుటకు వీలు లేదనియు, ఇదియే ఆఖరుమాట యని చెప్పిరినియు, చెలియు చున్నది. ఇకమీద లొంగిన, స్నోడనుగారు లొంగ వలయునుగాని, నాల్గుజాతులవారులొంగనిప్రకటిం పబడినది. ఇంగ్లండు ఒక్కటియు విడిగనుండ, ఇటలీ, ఫ్రాన్సు, బెల్జియము, జపాను దేశములు నాల్గును ఒక్కటిగ మెలగుచున్నవి. తుదకు ఇంగ్లండులోంగు నేమో చూడవలయును. యంగుగారు చేసిన నష్ట పరిహారపు ఏర్పాట్లను, ఫ్రాన్సు నిర్మూలింప దని, ఫ్రెంచి ప్రతినిధి సూచించెను, యంగుగారి ఏర్పా టును పూర్తిగ మార్చినగాని తా నంగీకరింప నని, ఇంగ్లండు చాటుచున్నది. మిత్రమండలి దేశము లీరితిని, జర్మనీ చెల్లించు నష్టపరిహారద్రవ్యముపట్ల భాగములు గుదురక తగాద పడుచుండ, జర్మనీ దు ర వ స్థ పెరు గు చు న్నది. బ్రి టి షు ఫ్రెంచి పైనికు లికనయినను రై ను లెండు ను విడువవలయునని జర్మనీ గోరుచున్నది. ఇందుకు ఇంగ్లండు సంసిద్ధముగనున్నను, ఫ్రాన్సు సిద్ధముగ లేదు. నష్టపరిహారసమస్య పరిష్కార మగువరకు, తన సైన్యములను కదలింపజాలనని, ఫ్రాన్సు చాటు చున్నది. ఇది వింతగ దోషకమానదు. మిత్రమండలి దేశములవివాదములకు, జర్మనీ బాధ్యురాలుగాదు.

యంగు ఏర్పాటు ప్రకారమయినను, ఇతర ఏర్పాటు ప్రకార మయినను, జర్మనీ నష్టపరిహారద్రవ్యమును చెల్లించక తీరదు. అట్టితరీ డ్రెంచిపై న్యములు రైను లెండును విడనాడి యెక్కిన స్వేచ్ఛనిచ్చుట సమంజస మగును. తమవివాదములు పరిష్కారమగువరకు రైనులెండును పడలవీలులేదని ప్రాన్సు దెలుపుట వితండవాద మగును. హేగు సమావేశ మింతటితో ముగియు నా? స్పీడునుగాని తమకోర్కెలను తగ్గించుకొందురా? హేగు సమావేశము భగ్న మగుచో, మరియొక సమావేశ మీ సమస్యను పరిష్కరించు నని తలంప వీలు గనుపించదు. యూరపు సంయుక్తరాష్ట్రముల నిర్ణయమునుగోరెడి బ్రియండుగారు, తమయాహా ఎంత వ్యర్థమో ప్రస్తుతస్థితినిబట్టి గ్రహింప గల్గుదురు.

వ్యభిచారగృహచట్టము : సెలెక్టు కమిటీ మార్పులు వ్యభిచార గృహములను నిర్మూలించు నిమిత్తము మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన చట్టము, చెన్ననగరమునకు మాత్రమే వర్తించు నట్లు మొదట నేర్పాటుచేయబడెను. కాని, సెలెక్టు కమిటీవారి చట్టమును రాజధానికంతకును వర్తించు నట్లు మార్చిరని వినుట కెంతయు సంతసించె దము చెన్నపురిలో గనుపడు చెడుగు, ఇతర ప్రదేశ ములలో గూడ గలదు. సెలెక్టుకమిటీవారు చేసిన మార్పుప్రకారము, చెన్ననగరమున కీ చట్టము ప్రధాన ముగ వర్తించినను, ఏ మ్యునిసిపలు కౌన్సిలయి నను, లోకలుబోర్డు అయినను గోరినయెడల, ప్రభుత్వమువారి చట్టమును ఆ ప్రదేశమునకు వర్తింప జేయవచ్చును. వ్యభిచారగృహమును సోదాజేయ టకై ప్రవేశించకముంద, షేజిస్ట్రేట్టువారంటు గావ లయునని, సెలెక్టుకమిటీవారు సూచించిరి. మద్రాసు నగరమునందు మాత్రము పోలీసు కమిషనరు గారే వారంటును పంపవచ్చును. వ్యభిచారమునమిత్తమై తెలిపిన బాలికను విడిపిం చినపిమ్మట, ఆమె నెక్కడ నుంచవలయునో, పోలీసు వారుగాక, కోర్టువారే నిర్ణయింప వలయును. ఈ చట్టముక్రింద జరుగు నేరములకు, కొరడాదెబ్బల శిక్షను సెలెక్టుకమిటీవారు యిచ్చెనుట, భావ్యముగ నున్నది. ఇట్టిశిక్ష అమానుష మని సర్వత్ర లంగీ కరింపబడుచున్నపుడు, ఈ చట్టము క్రింద మాత్రము దీనిని నిలిపియుంచుట పాడిగాదు. బహిరంగవిధులలోను, స్థలములలోను వ్యభిచారము నకై జరుగు పిలుపులు నేరమగునట్లు జేయ బడెను. వ్యభిచారగృహములను పడలికెట్ట వలయు నని, బాడుగదీసికొన్నవారిని, అట్టివారిని పంపివేయ వలయునని, యజమానులను గోరుటకు, చట్ట మధికార మిచ్చుచున్నది. శరణాలయములను నిర్మించు టకు, చట్ట మవకాశ మిచ్చుచున్నది. సెలెక్టుకమిటీ వారు నేసినమార్పులు ముఖ్యమయినవగుటచే, మార్పులతో గూడిన చట్టమును ప్రజాభిప్రాయము నిమిత్తమై తీరిగి ప్రచురింపవలయు నని, కమిటీవారు గోరుచున్నారు. ఇట్టి చట్టము శాసన మగుటకు ప్రజలు చేయూత నొసగెద రని నమ్మెదము.

సనాతనధర్మ పరాయణులు:

సాంఘికసంస్కరణములు సంఘమునందు, శాస్త్రము లంగీకరింపని చెడు గులనయినను, సనాతనధర్మ పరాయణులు నివారిం

చుచో, కొంత ప్రయోజన ముండును. జెబ్బడిమూడు సంవత్సరముల ఈడుగలవృద్ధు లొకరు పదుమూడు సంవత్సరముల బాలికను పెండ్లాడినందులకు, కాశీ నగరమున అసమ్మతి దెలుపబడుచున్నది. సనాతన ధర్మవాదులుగూడ సమావేశమై యివివాదము పట్ల అసమ్మతి దెలుపుచు, తీర్మానము గావించిరని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇటీవల, హోం మం బరుగారియొద్దకు వెడలి న పూర్వాచారప్రియుల రాయబారము, సనాతన ధర్మపరాయణుల అభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుదనియు, ప్రభుత్వమువారు వీరి యభిప్రాయములను పాటించనవసరములేదనియు, ఈ సభవారు తీర్మానించిరి సనాతన ధర్మవాదు లలో గలిగిన నూతనప్రబోధము, సాంఘిక దురాచారములను తొలగించుటకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము. ఇటులనే ధనికులయిన సంబూది బ్రాహ్మణ స్త్రీలు కొందరు తమ ఘోషాను విడరాడి, తిరువాన్కూరు రాణిగారియొద్దకు రాయబారము వెడలి, సంస్కరణముల గూర్చి ఆమెతో చాలనేపు ముచ్చ టించిరట. సంబూదిబాలికలు పాకశాలలలో ప్రవేశించి విద్యనేర్వవలయుననియు, జనానాపద్ధతిని విడ నాడవలయుననియు, రాణిగారు హితవొసగిరి. మల బారులో ఇతరజాతుల స్త్రీలు, ఘోషా నవలంబిం పక బోయినను, సంబూది బ్రాహ్మణస్త్రీలు మాత్రము బయటకు రారని తెలిసిన విషయమే. అయినను, ప్రాచీనాచారముగ, వీరు తమ బాలికలకు రజస్వలనంతర వివాహముల నొనర్చు చున్నారు. పూర్వకాలమునుండియు, ఇట్టి యాచారమును వీరు అనుశ్రుతముగ నవలంబించుచుండిరి. | రు ఘోషా పద్ధతిని వదలి, విద్యను నేర్పుచో, విద్యవలనిపూర్ణ లాభమును పొందగలరు. ఆదికంకరులు సంబూది బ్రాహ్మణవంశమునందే జన్మించిరని గ్రహించుచో, నిట్టి సంఘము మరల తన పూర్వస్థానము నాక్ర మించునడల, సంతసించనివా రుండరు.

యాధ, మహమ్మదీయ పోరాటము

తుర్కీనుండి మాండేటుక్రింద బ్రిటీషువారిచే స్వాధీనపరచికొనబడిన పాలెస్తీనును యాధులస్థాన ముగ జేయుప్రయత్నములు విఫలమగుచున్నట్లు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. పాలెస్తీను, ప్రాచీనకాల మునందు యాధులవాసస్థాన మయినను, ఇప్పుడు దానిని ప్రపంచయాధస్థానము జేయుట కెట్టి యవ సరము గనుపించదు. బెల్జ్యూగా రిందుకు తలపెట్టిరి. పాశ్చాత్య దేశము లన్నిటనుండియు, యాధు లీ ప్రదేశమున కరుదెంచిరి. అరబ్బులకును, వీరికిని సంఘర్షణ మారంభించెను. “మెయిలింగు వాల్” అను గోడను ఉధయమతములవారును పవిత్రముగ నెంచుచున్నారు. దీనినిగూర్చియే, యిప్పుడు తగాదా బయలుదేరినది. యాధులకును, మహమ్మదీయు లకును మధ్య పోరాటము ప్రబలెను. బ్రిటీషు పటా లములను, యుద్ధనౌకలును పాలెస్తీనుకు రావలసి సంతటి విషమస్థితి సంభవించెను. ప్రస్తుతపు పోరా టము సంతరింపజేయుటకివి సరిపోవునని చెప్పవచ్చును. కాని, ఉధయమతసంఘములవారిమధ్య బెరిగిన మనఃస్పర్షలు తొలగుటకులే తమదేశ మితరులచే నాక్రమింపబడుచున్న దని భీతిజెందెడి అరబ్బులను శాంతిపరచుటకులే అమెరికా, పోలెండుమున్నగు ప్రదేశములలో, తమ దేశపు యాధులకు రిటుణ

గలుగలేదని, అసమ్మతి దెలుపబడుచున్నది. హిందూ దేశమునందలి మహమ్మదీయపత్రికలు, మహమ్మ దీయులహక్కులకు భంగము కలిగినందులకు, అసమ్మతి జూపుచున్నవి. ఇట్టిసందర్భములలో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు యాధభూమిని నిర్మించుటకుతాము సలిపెడి ప్రయత్నములను మానుకొందురా? నానా రాష్ట్రసంఘమువారు మాండేటు ఏర్పాటుపరచు మున జోక్యము కలుగజేసికొందురా? ముం దేమి జరుగునో చూడవలయును.

విశ్వాసరాహిత్యతీర్థాసము

మంత్రులపై విశ్వాస రాహిత్య తీర్థాసమును ప్రవేశపెట్టినపుడు, అధికారసభ్యులు వోటుజేయకుం డుట కసినధర్మము. అందుకు మారుగ, వీరినహాయ ముతో, విశ్వాసరాహిత్యతీర్థాసము లోడిపోవుట తటస్థించుచున్నది. మధ్యరాష్ట్రమున మంత్రులను నియమించి ఎంతకాలమో గాలేదు. అప్పుడే విశ్వా సరాహిత్యము ప్రతిపాదించబడెను. పూర్వపుమంత్రు లగు కేదారుగారును, రాఘవేంద్రరావుగారును, ఈ తీర్థాసము నామోదించిరి. ప్రస్తుతశాసనసభాజీవి తము ముగియులోపల తాము మంత్రీపదవులను స్వీకరింపమని వాగ్దానముజేసిరి. మహమ్మదీయసభ్యు లొకరు తీర్థాసము నామోదించుచు, తమ సంఘ మువారిని నూతనమంత్రులు చుంకనజేసిరని పలికిరి. స్వరాజ్యవక్షసభ్యులు మాత్రము, ఇట్టిస్వ్వకారణ ములను సూచింపక, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును పునరుద్ధరించుట నిచ్చుల మని వాదించిరి. విశ్వాసరాహిత్యతీర్థాస మోడినోయినను, మరల త్వరలో నది రాక మానదు. పక్షబలము లేని ప్రస్తుతమంత్రులు చిర కాలము నిలవగలరని తోచదు. బెంగాలునందను, మధ్యరాష్ట్రములందును ద్వంద్వప్రభుత్వము కొన సాగుటకు వలయు పరిస్థితు లంతరించినవి. ఇంకను వానిని పునరుద్ధరించుటకై తంజావూరును చూచువా రిస్థితి గాంచిన, జాలి గలుగకమానదు.

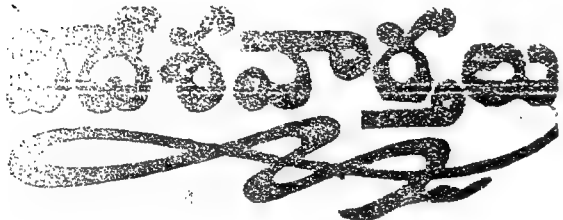
ప్రజారక్షణచట్టము

భారతశాసనసభాధ్యక్షుని అధికారమును తగ్గిం చిన పిమ్మట, ప్రజారక్షణచట్టమును ప్రభుత్వమువారు మరల ప్రవేశపెట్టెదరా యనుప్రశ్న గలదు. పటేలు గారి నిర్ణయముపై నిది యాధాపరపడియుండును మార్పుబడిన నిబంధనలు, భావివ్యవహారములకు వర్తించినను, పటేలుగారి వెనుకటి యుత్తరువునకు వర్తింపవు. అందుచే మిరటుకేసువిచారణ ముగ యువరకు, ప్రజారక్షణచట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు వీలుండును. నేటివార్తలప్రకారము, ప్రజారక్షణచట్ట మును రాజోపు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టరని తెలి యుచున్నది. ఇది నిజమగుచో, ప్రభుత్వమువారు నిజస్థితిని గ్రహించిరని చెప్పవచ్చును. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు దెలిపినట్లు, శాసనసభా ద్వారా స్వరాజ్యము లభింపదని గ్రహించుటకును లేబరుప్రభుత్వముపై నాశపెట్టుకొని లాభములేద! గుర్తించుటకును, నూతననిబంధన తోడ్పడకమానదు.

మన్యజ్వరనివారణము

మన్యజ్వరము, బెంగాలు రాజధాని యంత విస్తారముగ చెన్న రాజధానిలో వ్యాపించి పోయి నను, ఇక్కడను రానురాను ప్రచురించుచున్న

దళి చెప్పవచ్చును. పట్టణములలోగూడ నిది పాదు కొనుచున్నది. ఏజెన్సీ ప్రాంతముల నంగతి దెలుప నక్కరలేదు. నానారాష్ట్రసంఘమువారిచే నియ మింపబడిన, మన్యజ్వరవిచారణసంఘము, కొలది దినములక్రిందట, బాంబాయిలోదిగెను. దీనియందు, ఈజ్వరమునుగూర్చి బాగుగ దెలిసిన నిపుణులు గలరు. వీరు వంగదేశమున పర్యటనమునలిపి, చెన్న రాష్ట్రమున కరుదెంచెదరు. ముందుగ విశాఖపట్టణమునకు విచ్చేసి, పిమ్మట, చెన్నపురికిని, కూనూరు కును వెడలెదరనియు, రెండువారము లీరాష్ట్రమున పర్యటనము సలిపెదరనియు దెలియుచున్నది. వీరు ఏజెన్సీ ప్రాంతములకుగూడ బోయి, అక్కడినందర్భములను గుర్తించుట యవసరము. మన్యజ్వరవిచారణవలన, నెట్టిఫలము గలుగునో చెప్ప వీలులేదు. ఇతరవిచారణసంఘములకు బట్టినగతియే దీనికిగూడ బట్టుచో, ధనవ్యయముదప్ప వేరుఫలము గలుగ జాలదు.

భారతదేశపరిశ్రమలు

చిన్నపరిశ్రమలు సాగవు

పెద్దపరిశ్రమలకు ప్రభుత్వసహాయ మవసరము

లేనిచో అమెరికా యూరపు పోటీకి తాళజాలవు
(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 26:—ఇండియాలో క్రొత్తపరిశ్రమలను స్థాపించిన, అయ్యది సాగవు, వాటి రక్షణమునకు సుంకములను యూరపు ఐ.ఎం.సె.కు సరకులపై చిగించుటను, లేనిచో ఏకాగ్రాహిక ఇండియాపరిశ్రమలు ఆగలేవు. వీరి పోటీకి తిరుగు లేదు. వీరి పోటీ వివాదకరము. భారతదేశములో యూరపియను ఆస్ట్రేలియాపరిశ్రమలకు అవకాశమున్నది. వారి సరకులు ఖర్చు అగును. ఇండియా చిన్న పరిశ్రమలు ఎంతమాత్రము లాభములేదు. ఇండియాలో పరిశ్రమలు పెద్దపరిశ్రమలకు పెద్దసంఘముగ బడి ఏర్పాటు జేయవలెను.

ఆధునికపద్ధతులవిధాన స్థాపించవలెను. ప్రభుత్వమునకు వర్తకమునకు సహకార మపారముండవలెను. ఇండియాలో తయారగుసరకులు ఇండియాలోనే విక్రయమగునట్లు చేయవలెనన్న ఉభయములకు సహకార మవసరము.

విదేశీయులు ఇండియాలో తయారగునట్లు విక్రయింప గల్గుటచే ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యక్షమధ్యమ దీనికొనికేని సుంక బ్యామీడేరును. ఇండియాలో పరిశ్రమలు విస్తారముగ వర్ధిల్లుట నన్న ఇయ్యదత్తవసరము. ఇండియాలో పెద్దపరిశ్రమలు పెరగవలెనన్న ఇది యవసరము.

భారతదేశపరిశ్రమలు

కాశ్మీరీ హెచ్చరిక

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగ 26:—కంప్లెక్స్ తయారీ కార్మిక మహాసభకు భారత కార్మిక ప్రతినిధిగ వీగిన వి. ఆర్. కాశ్మీరీగారు భారత పరిస్థితుల గూర్చి కేంటు రైల్వేవారితో ఇట్లు చెలి పెను:—భారతపరిస్థితులు పెరిమెంటుకు నున్నవి. రామరామ ముదీరీవు చున్నవి. బ్రిటన్ గనుక ఇండియాకు దొమినియను ప్రభుత్వమును ఇవ్వనిచో భారత రాజకీయము లేరావమును చాలాచిన్నో చెప్పజాలను. బ్రిటిషు ప్రజలవలన తమకు న్యాయము కలుగదని ఆత్మశక్తిమీదనే ఆధారపడిన గాని లాభములేదని గ్రహించినపుడు, వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే గమ్యస్థానముగా పెట్టుకొందురు. అంతకు తక్కువగా గోరరు.

సోమవారము భగ్నమగు సూచనలు

ప్రాంసు ఇటలీ బెల్జియం ప్రభుత్వ సూచనలు

స్పాడను గారు నిరాకరించుట

ఇంతకంటె ఎక్కువగా బ్రిటనుకు మరల ఇచ్చెదనని చెప్పగలచుకొనలేదు

వలయుచో క్రొత్తమార్గమును బ్రిటనే దెలుపవలెనని

ఎంగువిధానమును అంతరింపజేయుటకు ప్రాంసు అంగీకరించుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 27:—స్పాడను గారు ప్రాంసు, బెల్జియము, ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు ఇచ్చెదమన్న మొత్తమును నిరాకరించిరి. అదనము 28000000 మార్కుల నిచ్చెదమన్న స్పాడను గారు రంగీకరింపలేదు. ఎంగువిధానమునొప్పున 87 సంవత్సరములకు 48000000 ఫ్రాంకుల నష్టమును, అంతనష్టము రాకుండ 28000000 మార్కుల నిచ్చెదమన్నను, స్పాడను గారు ఒప్పు

కొనలేదు. దీనివలన ప్రతిష్టంభన మేర్పడినట్లున్నది. నలుగురు ప్రభుత్వములవారింతకంటె ఏమియు చేయువారము కామనిరి. ఇదే కడపటిసూచన యనిరి. క్రొత్తయోర్పాటులు తోచుచో స్పాడను గారే దెలుపవలె ననిరి.

స్పాడను గారి నిరాకరణము లోమరుగారికి విషాదకరమును, ఆశ్చర్యమును కల్గించెను. ఎంగువిధానమును రూపుమాపుటకు ప్రాంసు అంగీకరింపదు.

బెంగాలులో ద్వంద్వప్రభుత్వ మపజయము గాంచుటకు కారణములు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 26:—బెంగాలులో ద్వంద్వప్రభుత్వ మపజయము గాంచుటకు మొదటికారణము ద్వంద్వపరిపాలనము వంగదేశ ప్రజలకు రుచింపక పోవుటయే. రెండవకారణము:—మంత్రులను నియమించుటలో గవర్నరుకు తగిన సలహా జెప్పక పోవుట. బెంగాలుమంత్రుల వైకుంఠపాళికి, మంత్రులు పుట్టు గడిలోనికి దిగుటకు కారణము సదా వైసజెప్పిన విషయమే అయ్యున్నది.

ముగ్గురు మంత్రులను ఇద్దరు మంత్రులుగ తగ్గించుట ఇంకొక గొప్పతప్పు. ఎన్నికలలో ఇద్దరు మంత్రులు ఒక మంత్రిని తీసివేయవలెనని తీర్మాన ప్రభుని బాధించిరి. ఆయనకు చేతుక తప్పినదిగాదు.

ప్రస్తుతపరిస్థితులు

కాశ్మీరీగారు ఎక్కువ పలుకుబడిగలవారికి పరిపాలనాధికారము నిచ్చినచో సర్ స్టాన్లీ జ్యోతిస్గుగారు మంత్రులకు అపాయములేకుండ జేయగల్గుదురు.

1926లో ఆయా తెగలనుండి ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము ననుసరించి మంత్రులను నియమించినను, ఇప్పుడాయన సరము కన్పించదు. ఆవిధానము ఇప్పుడెంతమాత్రము సాగదు. పెద్దపక్షమునుండి ఇద్దరుమంత్రులను, తరువాత పెద్దపక్షమునుండి ఇంకొకమంత్రిని నియమించుచో మంత్రులకు భయముండదు. కాని, మంత్రులు ద్వంద్వప్రభుత్వమునుసాగించుట కొప్పుకొనవలెను. అట్లు ఒప్పుకొనువారిని నియమింపవలెను. ఈసందర్భమున ఒకసలహా నియమనియున్న దని డాక్టరు సుహృద్దీగారు రినిరి. అది ఏదన:—అభిమానమునుపాటింపక న్యాయము గ వ్యవస్థలను నియమించవలె ననిరి. అట్లు న్యాయముగబోవకపోవుటచేతనే, అభిమానముగలవారిని నియమించుటచే మంత్రివర్గము కూలుచుండె ననిరి. క్రొత్తమంత్రివర్గము స్థిరముగనుండవలెనన్న ప్రాతమంత్రులగాని, వారి అల్లుండ్రుగాని, అన్నకొడుకులగాని, మేనల్లుడుగాని జేర్చరాదనిరి. అట్టిమంత్రులు నామ మాత్రముగ నుండురు. అసలువ్యవహారము సంతకు ప్రాతమంత్రి గులే నడుపుచుండురు. కాన, మంత్రులుగ నియమింపబడువా రిని ఒకవర్గము నేర్పాటుజేయవలెను.

ముసల్మానులే పెద్దపక్షమునచో తూర్పు బెంగాలునుండి అధముము ఒక ముసల్మానును, పడమటి బెంగాలునుండి ఒకముసల్మానుని, ఇందులో ఒకరు భూస్వాములతరపున, ఇంకొకరు విద్యార్థులతరపున యుండునట్లు నియమింపవలెనని డాక్టరు సుహృద్దీగారు రినిరి. తూర్పు బెంగాలునకు డక్కా నవాబును గాని, లేక రాజ్ భర రహిత్ ఖానుగారినిగాని నియమించవలె ననిరి. పడమటి బెంగాలుకు హెచ్. ఎస్. సుహృద్దీగారిని, లేక మల్లీశ్రి అబ్దులుఅజీంగారినిగాని నియమింపవలెనని డాక్టరు సుహృద్దీగారు రినిరి. రెండవవర్గమునకు దిగ్విజయకుమారుని గాని, నాషీపూరుజానుగాని, నియమింపవలెననిరి.

ఆవకారము ఏర్పాటులుజేసిన మంత్రులుగూడ కూలుచో గవర్నరే ప్రజాయ త్రాఖులను వ్యవహరింపవలెనని డాక్టరు సుహృద్దీగారు పత్రికాప్రతినిధితో చెలి పెను. అట్లార్చుచో స్వరాజ్యవాదులకు సంతోష ముగనుండును. గవర్నరు గూడ తాను మంత్రియముకమును జేసికొని తృప్తి జెందగలడు. అప్పుడు మంత్రులు కూలినను వ్యవస్థలను బట్టి ఈయవస్థ వచ్చిన నట్లుకు అవకాశ ముండదనిరి.

భారతదేశములో కమ్యూనిజము

మాంచెల్లరు గార్డీయనుపత్రిక

విల్లీకమిషనును బహిష్కరింపరాదు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 26:—ఇండియాలో కమ్యూనిజము, కమ్యూనిస్టుల ప్రయత్నము లెంతవరకు యభివృద్ధిని గాంచెను. మాంచెల్లరు గార్డీయను పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

కమ్యూనిస్టు విధానము మీద వ్యవసాయ కార్మికులను ఏర్పాటు జేయలేకపోయిరి. పారిశ్రామిక పనివాండ్రును మాత్రము చక్కగ నేర్పాటు జేయగలిగిరి. ఇది నిస్సందేయము. ఇండియాలో కమ్యూనిస్టుల ప్రచారము పత్రికల సానుభూతిని బడయుచున్నది. గాన దీనికి నివారణోపాయము, అనగా కమ్యూనిజము లేకుండ జేయుటయే, వేరనములను హెచ్చించుట, పనివాండ్ర జీవితపరిస్థితులను యభివృద్ధి జేయుట, బ్రేడ్ యూనియనుల ఏర్పాటు జరుగవలెను.

ఇండియాలో పారిశ్రామిక ప్రదేశములందు కమ్యూనిజము లేకుండుటకు కఠిన కానపడయోగ మే సాధనమని ఎవరో టోరీపక్షములో అతివాదులు, అపత్రికలు తప్ప ఇతర రాచకీ యపక్షమువా రంగీకరింపరు.

విల్లీకమిషను

ఇండియాలో పనివాండ్ర యోగజ్ఞమును, సత్వములు సౌకర్యముల విషయములలో యూరపియను, భారతీయ యజమాను లెంతవరకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించుచున్నారో దెలుప గలదు.

ఈసందర్భమునం జేసి విల్లీకమిషనును బహిష్కరించుటకు పనివాండ్రు పూనుకొన్న అయ్యది గొప్పతప్పుగ పరిగమించును.

విదేశవస్తు బహిష్కరణము

భజనోత్సవము

మద్రాసు, 27:— ఈనెల 28 తేదీని ఉదయము 7గంటలకు తిరువళిక్కేణిలో కరెంటుథాట్ ప్రెస్ నుండి విదేశ వస్తు బహిష్కరణ భజనోత్సవము బయలుదేరును. శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు నడపెదరు. శ్రీయంత కా॥ నాగేశ్వరరావు, రామదాసు పంతులు గార్లుగూడ యాయుత్సవమున పాల్గొనెదరు. అందఱును విచ్చేయప్రార్థితులు.

నంద్యాల

నంద్యాలకు చేరిన నూనెపల్లె అను గ్రామంలో ఘోరమైన 120 ఆసియాగ్రుల ఇండ్లు (పూరిగడ్డి యిండ్లు) ఘోరమైన మూడు రోజుల క్రిందట రాత్రి 8 ఘంటల కాలమందు పరశురామస్త్రీలైనవి. తక్షణమందే మునిసిపాలిటీవారు ఏలాటి సహాయము చేసినట్లు కనుబడలేదు. అందరును సామాన్యముగా జిన్ను ఫ్యాక్టరీలకు కూలీలకు వెళ్లి జీవనము చేయువారలు ప్రకృతం నివసించుటకు ప్రశ్నములేక ఘోరము (300) జనులు కష్టపడుచున్నారు. 29-8-29 తేదీ సాయంకాలము 6 గంట నంద్యాల విక్టోరియా రీడింగ్ రూమునందు, ముగిసిన తర్వాత, శివశంకరం సబ్ కలెక్టరు గారి అధ్యక్షత క్రింద సభచేరిరి. అందుకు నంద్యాల ప్రముఖులు చాలావరకు విచ్చేసియుండిరి. ఆరంభమునందు మునిసిపల్ ఛేర్మనుగారు సభకు ముఖ్యకారణము తెలుపుతూ ఆవశ్యకతను గురించి గురుపాదంగారు చెప్పెదరని చెప్పినందున శ్రీ జిగురుపాదం బి. ఎ. ఎల్. టి. హెడ్ మాష్టరుగారు అచ్చట జరిగిన కష్టములు ప్రకృతం వారికి కావలసిన సహాయమును విమర్శించిరి.

పిదప శ్రీహరిసర్వోత్తమరావుగారు లేచి ఆదియాంధ్రుల కష్టములను వారికి ప్రకృతం చేయవలసిన ఆవశ్యకతయు తెలుపుతూ 120 ఇండ్లు అగ్నిదగ్ధమయినను పోలీసువారుగాని మునిసిపాలిటీవారుగాని సహాయము చేయలేదను సంగతి విమర్శించుచు నని చెప్పిరి. అందువలన ద్రవ్యసహాయము కావలయుననియు అందుకు ఒకకమిటీ ఏర్పాటు చేయవలయునని కోరినందున టి. శివశంకరం సబ్ కలెక్టరుగారు కమిటీ అధ్యక్షులును తహసీల్దార్, మునిసిపల్ ఛేర్మన్, డెన్సికంపెని మ్యానేజర్, రాజా పెద్ద సుబ్బారాయుడు శ్రేష్ఠి, ఆర్మీవారు సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠి మున్నగు ప్రముఖులును, సభయందే కమిటీ నియమించిరి. వెంటనే క్రమము ఆరంభము చేయబడినది.

సభయందే ఘోరము 180-0-0 చందాలు ఆరంభింపబడినది. అధ్యక్షులువారి అంత్యోపన్యాసముతో సభ సమాప్తి గాబడినది.

20-8-29 తేదీ ఉదయం గ్రామం పెద్దమనుష్యులును; కమిటీసభ్యులు పిలిపించి చందాలు ఆరంభించిరి. వర్తకసంఘము వారు (1200) రూపాయలును మాకం గురువయ్య (100) రూపాయలు మరొకరిందరు వైశ్య ప్రముఖులు వందరూపాయల ప్రకారం చందాలు వాగ్దాన మిచ్చిరని విమర్శించుచున్నారు. ఈ విషయమందు ప్రజలును, ఉద్యోగీయులును, కడుశ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. త్వరలో బీదలయిన పంచములకు సహాయముచేయుదురుగాక.

21-8-29 తేదీ శ్రీ గాంధీ సర్వోత్తమరావుగారు మరొకరిందరు సభ్యులును చందాలకొరకు గ్రామంలో పెద్దమనుష్యుల ఇండ్లకు తిరుగుచున్నారు.

కాలమానము

గ్నము కురిసినది. 1½ యిండ్లు పడుచు అయిన చనితెలిసిపోయినది. మరేయీ ఆరంభము అయినది.

(ఒక విలేఖరి)

లేబరు రాయలకమిషను

సభ్యులు అక్టోబరు 11 తేదీ బొంబాయి చేరెదరు
సిద్ధా, ఆగస్టు 26:—లేబరు రాయలకమిషను అధ్యక్షులగు పిట్టిగారు ఇతరసభ్యులు అక్టోబరునెల 11 వ తేదీ బొంబాయి చేరెదరు. అదినమే కరాచికి ప్రయాణమయ్యెదరు. అక్టోబరు 15 వ తేదీ కరాచిలో విచారణ ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె.)

పార్వతీపురం డి. ము. కొర్టులో

ఫయిలు O. S. 284/1926; E. P. 266/1929.

వాది:—నేమాని బాలకృష్ణుర సుందరమ్మ.

ప్రతివాది:—నేమాని రామజోగినన్యాసి వగైరాలు.

ఈ నెంబరు ప్రతివాదులు తొలూకు సాలూరు గ్రామంలోని పెంకుటిల్లు, పార్వతీపురం డి. మున్సిపల్ కోర్టువారివల్ల, 30-9-1929 తేదీని పగలు 11 గంటలు లగాయగు, సాయం కాలం 5 గంటలవరకు, వేలం కాబడునుగనుక, కావలసినవారు, సదురు తేదీకి, హాజరయి, సదురు ఆస్తి, వేలంలో కొనుక్కొనుదులకు, యిందుమాలముగా, తెలియపరచడ మయినది.

పార్వతీపురం } డి. ఎస్. ప్రకాశరావు
28-8-29 } వాది తరపు న్యాయవాది

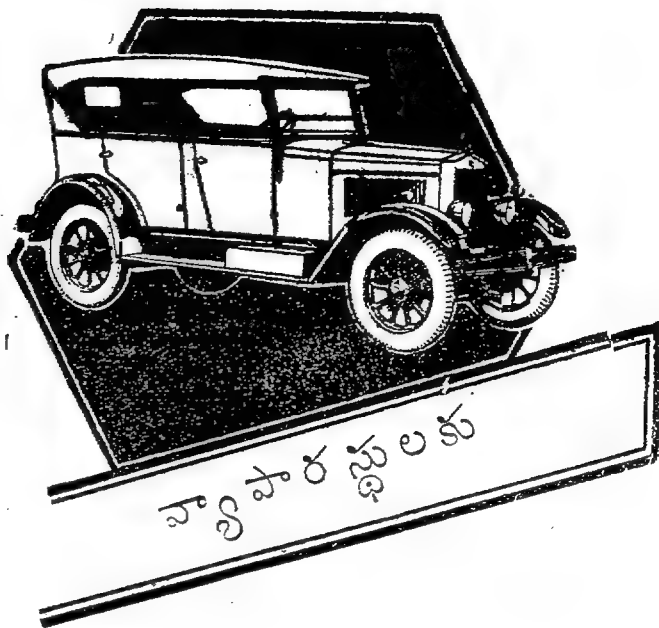
నంబూద్రీ స్త్రీల ధైర్యము

బుర్రులను తీసివేసి స్వేచ్ఛగా సంచరించుట

క్రివాండ్రమ్, ఆగస్టు 24:—ఉత్తర తిరువాన్ హారు రాష్ట్రములో గొప్ప కుటుంబములకు జేందినట్టియు, ధనికులైనట్టి కొందరు నంబూద్రీ స్త్రీలు బుర్రులను తీసివేసి స్వేచ్ఛగా సంచరించుట యిచ్చుటివారిలో సంచలనము గలుగజేసినది. ఈ స్త్రీలు నవీన వస్త్రధారణముచేసి, అందరకు దర్శనీయము

లగు స్థలములను దర్శించి నాటకములకు గూడ బుర్రులు లేక పోయిరి. వీరు నిన్ను తిరువాన్ హారు జూనియర్ మహారాణి గారి దర్శనము గావించి సంఘ సంస్కరణమును గూర్చి చాల ప్రార్థన ముప్పటిచిరి. నంబూద్రీ స్త్రీలను పాశకాలలకు బంపి చదివించవలసినదనియు, ఫోటోపద్ధతి నంతయు నొందింపగలే ననియు జూనియర్ మహారాణిగారు హితబోధ చేసినట్లు తెలియుచున్నది. జనానాలాలో నుండి ప్రపంచమేమో యెరుంగని నంబూద్రీ స్త్రీలు బుర్రులను తీసివేసి ధైర్యముగా సంచరించుట కిది ప్రథమము. (అ. ప్రె.)

14/28 కాళి
టూర్ ర్యు.
3,625 ప్రధాన
రేవులందు ధర.

వ్యాపార స్థలం మంచి పెట్టుబడి. ప్రస్తుతము వ్యాపారస్థుని కారు అతని సంపత్తి కొక మంచి లక్షణముగా నున్నది.

సెలూన్ మాడలులు:—4 తలుపులు, చుట్టుటకు పీలుగానుండు కిటికీలు, బీగములు, సింగిల్ సేన్ విండో స్క్రీన్, సర్దుకొన వీలుగల ముందటి ఆసనములు ముఖకవచము మొదలగునవి గలవు. టూరింగు మాడలులు:—శీతోష్ణ నితులకు తగిన అభివృద్ధి చేయబడిన కాకి హుడ్, రోల్-ఆప్-బాక్, వంగనట్టి ప్రక్క పరదాలు, 2 సర్దుకొన వీలైన లిండుస్క్రీన్, సర్దుకొన వీలైన ముందటి ఆసనములు గలవు. కొన్న తరువాత పూర్తిగా పనిచేయును.

పూర్తి అమరకమునకు

గమనింపదగిన ప్రత్యేకాంశములు

గడియారము
ఆటోమాటిక్ లిండ్ స్క్రీన్ వైపర్
హాక్ అబ్జార్వర్
మందువెనుక బంపర్స్
ప్రత్యేకమైన సైడ్, డిప్లింగు
హెడ్ లాంపులు
5 బెల్టాను బైరులు, చక్రములు

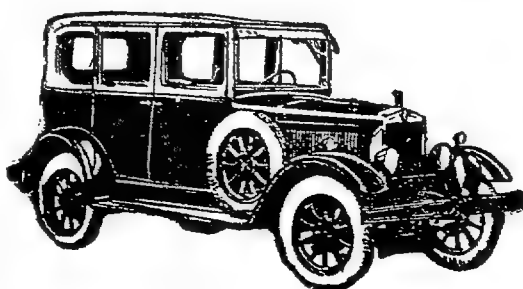
మోరిస్ యితర మాదిరిల ధరలు

రేవుస్థానములవద్ద

11 9 మోరిస్ కాళి 4 సీట్స్	రు. 3,250
11 9 మోరిస్ కాళి సెలూన్	,, 3,650
14/28 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డ్ సీట్స్	,, 3,975
14/28 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డ్ సెలూన్	,, 4,525
16/40 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డ్ 5 సీట్స్	,, 5,600
16/40 మోరిస్ ఆక్సుఫర్డ్ సెలూన్	,, 6,175

MORRIS

ప్రపంచ చక్రము

14/28 మోరిస్ కాళి సెలూన్ రు. 3,925 (ప్రధానరేవులందు.)

బాడుగకు కొనువారలకు

మంచి సదుపాయములు గలవు.

మీ డీలరు నడుగుదు.

ADDISON & Co.,
LTD.,
MADRAS & CALCUT

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా (రెండవ పంపు) మహాభూమి సభ

(మా ప్రత్యేక విలేజ్)

ఈ మహాభూమి 28-8-29 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలకు ఖమ్మం నగరం సినిమా హాలులో సమావేశమైనది. గోదావరి కృష్ణా మండల రీసెటలమెంటు సెంట్రలు కమిటీ సభ్యులుగా దివాన్ బహద్దర్ మోహన్ రామచంద్రాపురం పంతులుగారి ప్రధానత వహించిరి. గోదావరి కృష్ణా మండల ఆర్థిక విచారణ సంఘాధ్యక్షులగు దివాన్ బహద్దర్ ఆరోగ్యస్వామి మొదలగువారును, తత్సంఘసభ్యులగు శ్రీయుతులు దండూ నారాయణరాజు, కె. ఆర్. వి. స్వామి, బెజవాడ రామచంద్రా చెట్టిగార్లు, కార్వూర్ గారగు యమ్. జి. రంగారావును, సెంట్రల్ కమిటీ కార్యదర్శిగారు శ్రీయుత మాగంటి బాపిశేష గారును, చివరవారి నారాయణరాజు, కలిదండి గంగారాజు గార్లును, రెవెన్యూ ప్రగడ మండేశ్వరశర్మగారును పశ్చిమ గోదావరి మండలములోని వివిధ తాలూకాలనుండి రహదారి మూడువేల రైతు ప్రముఖులను సభకు విచ్చేసిరి. ఇరువురూ ఆటంకము లేనియెడల నింకను అసంఖ్యాకులగు మహాభూమి వచ్చి యుండును.

అధ్యక్షులగు శ్రీ రామచంద్రాపురం పంతులుగారు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యందలి రైతులయొక్క ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిని గూర్చి, రెండవ క్రాపుతోను నిర్ణయించుటలో ప్రభుత్వ కోర్టులోగోయ్యులు రైతులనుగాని, వ్యవసాయాదోగిగనగు గాని విచారించక కేవలము తమకు తోచినట్లు ప్రవర్తించి నయ్యు, ఇందువల్ల కొంతమంది ధననంతులకు మేలుకలిగిన కేలుగవచ్చునుగాని, బహుసంఖ్యాకులగు వ్యవసాయకులకు చాల నష్టము వాటిల్లవనియు నుడివెరి. రీసెటలమెంటు సంఘము వారు కడుక్రమపాటించి స్వయముగా వ్యవసాయదారులయొక్క కష్టగుఱులను వివరముల యీ మహాభూమి సభకు వివరింపుటకు రైతు మహాభూమి పక్షమున వారికి వందనముల నొసంగుచు, రైతులయొక్క ఆర్థికస్థితిని గూర్చి విచారించవలసిన, వివిధవిషయములను గురించి వారికి కొన్ని మాటలను గావించిరి. బాద్మిలో జరిగిన సెటిలమెంటు ఆందోళనమును, ఇందుపై నియమింపబడిన సలహామూల విచారణ ఫలితములను గ న గుర్తు మెంటువారి రీసెటిలమెంటు మూలసూత్రములనే కడల్పివేచిన వనియు, దొరతనము పక్షమున వారి యధికారులచే నొసరింప జేసిన నిచారణలు కేవలము లోపభూయిష్టము లనియును, తేలు ల్ల మునుచున్న వనియు నుడివెరి. భూమిలయొక్క ధరలు పెరిగినవని చెప్పినంతమాత్రమున 4,5 యకరముల భూమియొక్క యొడి దానిలో వ్యవసాయముచేయుచు, వటులగు పోషణము చేసుకొనుచున్న చిన్న చిన్న వ్యవసాయదారుల కేవిధముగను యభివృద్ధి కలుగకేరవనియు చెప్పిరి. పోలములయొక్కయు, సట్లయొక్కయు ధరలు పెరిగినంతమాత్రమున సామాన్య రయుకుల నిత్యజీవితావసరములగు కిరసనాదలు, ఉప్పు మున్నగు ద్రవ్యముల ధరలు పెరిగియుండుటచే రయుకున కేవిధముగను మంచి సీతి కలుగకేరవనియు నుడివెరి. భూమిలధరలు, పంటలధరలు పెరిగినంతమాత్రమున చిన్న చిన్న వ్యవసాయకుల సీతికిని గుర్తు ముగనే యున్నవని యిదిగలలో వ్రాసియుంచిన అనేక ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞులయొక్క వివిధాభిప్రాయములను, సప్రమాణములుగ జూపిరి. తోటపైరులను నిర్ణయించుపద్ధతిలో గవర్న మెంటు ప్రత్యేకోద్యోగియులు రయుతులయొక్క స్వాతంత్ర్యమును పరిపూర్ణముగ దీసివైచి రనియును, చెరకు, మిర్చి, నవ్వు, నిమ్మ, అరటిమొదలగు తోటపైరులను రయుతులు నాటదలచి వప్పుడు గవర్న మెంటువారి యనుమతిని ముందుగా జూందవలెనని శాసించుట కేవలము అన్యాయముని నుడివెరి. బొంబాయి ల్యాండులీగు అనుసంఘముపంటిది మనరాజధానిలోపడ నొకటి నిర్మాణము గావించి దీనిని అభిభారత భూసంఘమునకు కేర్చుట ముఖ్య వసరముని చెప్పిరి.

మిమ్ముల, ఆరోగ్యస్వామి మొదలగువారు ప్రస్తుత ప్రభుత్వ ల్యాండు రెవెన్యూపద్ధతి కేవలము అనాగరికముగ నున్నవనియు, ప్రపంచములో నే నాగరిక దేశమున లేని విపరీతమును పన్నులపద్ధతి యొక్క డబ్బుండుట కడుకోవనియమగు విషయముని నుడివెరి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి రైతులు చేసి యున్న ల్యాండు రెవెన్యూ విధానమునందలి విధి నిషేధముల మధ్యమన మేము పరిపూర్ణముగ సలహా గొనగలము సంశయముగ నున్నది. ల్యాండు రెవెన్యూ పద్ధతులలో నేడియేని మార్పులు గావించవలెనన్న స్వరాజ్య సంపాదనాసంతకము

చేయవలయునేగాని ప్రస్తుతము కొనసాగుట గుర్తించుచు చెప్పిరి. బాద్మి రీసెటలమెంటు విచారణ సంఘమువారి మాటలను పూర్వమును విధానముపై మోగులు మాత్రమేగాని, రైతుల యొక్క ఆర్థికస్థితిని తొలగించుటలో సెంట్రల్ మనుషుల పక్షతీపని వామి. సెకండు. క్రాపుతోను నిర్ణయించు సందర్భములో ప్రతిగానియుమొక్క మంపుభూమిలను పరిశీలించవలసినట్టియు, జిల్లా యందలి గూడవంతు రెండవ పంపు ఆముకల్లును తీసికేయుచున్న ముఖ్యవిషయమును జిల్లా యందలి రైతులతో సంప్రదింపకుండు చేయు యు అన్యాయముని నుడివెరి. ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన మద్యపాన బహిష్కార సంఘము నట్టి బూటకమునియు, స్వరాజ్యము వచ్చిననే గాని యిట్టిసంస్కారముల పరిపూర్ణముగ కొనసాగ నేరవనియు నొక్కొక్కాడించిరి.

తాడేపల్లి గూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీ యుత కలిదండి గంగారాజుగారు-మునుగుల్లకు, నారుకు నీరు నిచ్చుటలో డి. పి. డబ్లియుగారు పెట్టుచున్న యిబ్బండులనుగించియు, రైతులకు వాటిదాహరమైన ప్రభువంతులకు వలయు నీటిసప్లయ విషయములో రైతుసోదరులు ఆక్రేడ నహించి యూరకుండు జాలరని ము, రయితులకును, మనుష్యులకు నుపయోగించు దాహతీర్థము విషయములో డి. పి. డబ్లియు. వారు అకారణములగు నాటంకములను కలిగించుచున్నారనియు, ఇది ఎంతమాత్రము యూరకుండుతగిన విషయము కాదనియు నుడివెరి.

నర్సాపురము తాలూకావారు శ్రీయుత తాడిమేటి వెం. స. ప్రకాశరావుగారు (ప్రీ డెరు) గవర్న మెంటు రిపోర్టును సరిగా చదివి గవర్న మెంటు అనుభవ పీఠములగు విషయములనుగూర్చి గవర్న మెంటువారి రిపోర్టులోని ప్రతివిషయమును సవరింప సాహసించిరి. కృష్ణా గోదావరి మండల ఆర్థిక విచారణ సంఘము వారు చేయు న దే మి యు లేదనియు, రామచంద్రాపురము తాలూకాలో పన్నుల విచారణము చేయుటకు ప్రయత్నములు 2 రుగునున్న నుచునది బయలుదేరి నప్పుడు ఆ యుద్ధమును శాంతినిందించి జోకొట్టుటగాను ముగ్గుల్యాంకు దొరగా రీసంఘము నంగీరించి ప్రజలయొక్క దృష్టిని మరల్చుటకు చేసిన పన్నుగ మేకాని విచారణకాదనియు నుడివెరి. గవర్న మెంటువారు శాస్త్రజ్ఞుల జ్ఞానముతోను, అనుభవముతోను విశేష వ్యయప్రయాసలతోనై యీ రెండవ పంపుజోషపద్ధతి నేర్పాటుచేసి వారనియును, వారిపద్ధతి నేర్పాటుచేయునప్పుడు కొంతమందికి అపకారము జరిగినంతమాత్రమున దానినిగూర్చి తగవులొడుట న్యాయముకాదనియు రైతులు దాని నామోదించవలసినదేగాని ప్రతిఘటింపగూడదనియు మాటలాడిరి.

నర్సాపురమునుండి వచ్చిన శ్రీ కలభంపాటి నరసింహము గారుమాడ పై విషయములనే మాటలాడిచు దొరతనమువారి రిపోర్టును సమర్థింప మొదలుపెట్టిరి.

మిమ్ములపై తాలూకావారు శ్రీ బొమ్మకంటి కృష్ణ మూర్తిగారు గవర్న మెంటువారు రెండవ పంపుజోషము నిర్ణయించు సందర్భములో శాస్త్రజ్ఞులయొక్కయు, అనుభవనియుల యొక్కయు సలహాలివ్వడనే యీ రిపోర్టుని సిగ్గుచేరినదియు న, వీ రివరిలనలను గావించుటలో ప్రతిరైతును, ప్రతిగ్రామమువారిని విచారించవలసిన యగత్యము వారికి లేదనియు, సెకండు క్రాపుతోను తోటపంపుల నిర్ణయముల విషయములో దొరతనమువారి నిర్ణయములను ప్రతిఘటింపరాదనియు, దొరతనమువారిచ్చిన నడవచ్చుడే మించిపోయినది. కాబట్టి ప్రతిభుటన తీర్మానములను చేయుటకంటె రైతులు తమకుగల ప్రత్యేకకష్ట నష్టములను ఆర్జిలపూర్వముగా నివేదించుకొనవలయుననియు, తాను దొరతనమువారుచేయు ప్రతికార్యమును ప్రతిఘటించు స్వభావముకలవాడు కాదనియు, ఇంక నేవేయో విషయముల నుగూర్చి మాటలాడిరి.

ఖమ్మం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీ యు ర దంతులూరి నారాయణరాజుగారు రెండవ క్రాపుతోను నిర్ణయ పద్ధతిలో దొరతనమువారి రిపోర్టునందుగల పలువిధములగు నసంగతివిషయములను, అందువలన వ్యవసాయ ప్రజాసామాన్యమునకు గలుగుచున్న గొప్ప అపకారములకు, నష్టములకు విఫలముగా విశదీకరించుచుయేగాక, ముదురాకునుల్లకు నీటిసప్లయ విషయములో డి. పి. డబ్లియు. యుద్యోగియులు రైతుల కేటేట కలిగించుచున్న కష్టపరంపరలనుగూర్చి చాలాధూరము విమర్శించిరి. తోటపంపులను నిర్ణయించుటలోను, తోటపంపులయందు తోటలుచేయునప్పుడు ముందుగా కలెక్టరులయొక్క పూర్వాధికారము సాందవలెనని చెప్పుచు, రైతులయొక్క స్వాతంత్ర్యమును భంగపరుచుటలో చేసిన గవర్న మెంటుపన్నుగమునుగూర్చియు పోతుధూతముగా విమర్శించిరి. ఎవ్వరోకొందరు ప్రత్యేకరైతు వ్యక్తులు తాము పొందనున్న ప్రత్యేకలాభములకొరకు జిల్లా యందలి వేలకొలిది సామాన్యరైతుల హక్కు-స్వాతంత్ర్యములను లాభములను అరికట్టుటలో దొరతనమువారి రిపోర్టును సమర్థించిన వారి వాదములను సిద్ధాంతపూర్వకముగ ఖండించిరి.

ఒక బీదరైతు-దొరతనమువారి రెండవ క్రాపు నిర్ణయము విషయములో అనేక గ్రామములయందలి తమబోటి బీదరైతులను నాశనముగావించుటయు, నర్సాపురం తాలూకాలో వందల కొలిది యకరముల ప్రాజెక్టులను సంపాదించుకొన్న పెద్దరైతులు నాదరించుటకు చేయబడిన పన్నుగ మేకాని వేరొకటికాదనియు, తమతమ గ్రామములలోని ఉల్లితోటలకు 5 తడులకు నీరు నిచ్చెదమని చెప్పిన డి. పి. డబ్లియు. అధికారులు 4 తడులకుమాత్రము నీరునిచ్చి, 5 వ తడి కీయనందున ఉల్లి యూరక యెండిపోయిన దనియు, ఆ యెండిపోయినబొండును తీసుకొనిపోయి డి. పి. డబ్లియు. అధికారులకు చూపినను వారికి కనికరము కలుగలేదనియు, తోటపంపుల నిర్ణయము కేవలము అన్యాయమునియు, నష్టదాయకముగ నున్నదనియు నుడివెను.

శ్రీయుత దండూ నారాయణరాజుగారు ఈ జిల్లా యందలి కొలిదినుండి రైతులను మాత్రము మనస్సులో నుంచుకొని వ్యవహారింప దగిన విషయము కాదనియు, ఈ జిల్లా యందలి బహుళ సంఖ్యాకులయొక్క సామూదాయక లాభనష్టములను దృష్టిలో నుంచుకొని నిర్ణయమునకు రావలసి యుండుననియు, దొరతనమువారి రెండవ క్రాపుతోను నిర్ణయ విషయములోను, తోటపంపుల నిర్ణయపద్ధతియు మన-జిల్లా యందలి రైతుసోదరులకు నష్టదాయకము మాత్రమే గాక, కర్షక జనసామాన్యము యొక్క హక్కు-స్వాతంత్ర్యములకు కేవలము భంగము గా వింపుచున్న వనియును, దొరతనమువారి వ్యూహ ప్రకటిం చిన శ్రాత్త రిపోర్టులో రైతులకు శాశ్వతముగ తమ యిష్టము వచ్చిన ప్రైవేటు వేసికొనుటలో గల స్వాతంత్ర్యమును భంగము చేయు కఠిననిబంధనల నిందు జూపించి రనియు, వీటి కన్నిటికిని యిదివరలో కొందరు వ్యక్తులు మాటలాడినట్లుగా తలయొగ్గి యామోదించబడినదియు, గవర్న మెంటువారు చేయు అక్రమ విషయములను పట్టుదలతో ప్రతిఘటించియే తీరవలయుననియును, విఫలముగా రిపోర్టునందలి ముఖ్యవిషయముల నన్నిటిని విమర్శించి ఖండించిరి.

దొరతనమువారు ప్రకటించిన రెండవ పంపుజోష రిపోర్టులందలి లోపములను సవరింపజేయుటకు చేయవలసిన సకల ప్రయత్నములను చేయుటకు గాను ఈ సభవారు దివాన్ బహద్దర్ మోహన్ రామచంద్రాపురం పంతులుగారికిని, ఈ జిల్లా పక్షమున చెన్నపురి కాసనసభలో ప్రజాప్రతినిధులుగ నున్న శ్రీయుతులు దండూ నారాయణరాజు, మోతే నారాయణరావు గార్లకును అధికార మిచ్చుచు నొక తీర్మాన మధిక సంఖ్యాకులచే నామోదించబడినది.

అధ్యక్షుల యంత్రోపన్యాసముతో సభ ముగిసినది.

ఆగ్నేయ శరణాగతులు

పి.పాపయ్య, ఆగస్టు 26:-ఆగ్నేయ వాస్తవ్యులగు సర్దారు మహమ్మదు ఉమారుఖానుగారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆఫ్ఘన్ కులలోలము ప్రారంభము కాగానే నిర్బంధమునం దుంచ నుద్దేశించిరి. కాని అతడు తప్పించుకొని పారిపోయెను. సర్దారు మహమ్మదు ఉమారుఖానుగారు తన మేనమామయగు సర్దారు అబ్దులు అసన్ గారితో పిషావరుకువచ్చి ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి స్వాధీనమైపోయిరి. పోలీసునిబ్బందితో వీరు కలకత్తాకు తీసికొనిరాబడిరి. కలకత్తాలో వీరిబంధువులు కొందరు నిర్బంధమునం దున్నారు. వారితో నీరుంచబడెదరని తెలియుచున్నది.

(అ. పై.)

బాపట్ల సబ్ డివిజన్ జడ్జి కోర్టులో

చ. పి. నెం. 7-1929

పెట్టివనరు:- (యన్ సాల్ వెంటు) కొనిజేటి సీతయ్య కొమారుడు సుబ్బారావు, వై శ్రీగులం. వ రక్షణవనం. తెనాలి. కాంటర్ పెట్టివనరు:- (బుగ్గదాతలం) చుండూరు రామమూర్తి వగైరాలు.

పైన తెలుపబడిన పెట్టివనదారుడు 1920 సం॥ 5 వ ఆక్టోబరు 30 వ నెక్కును నష్టపరించి ఈ కోర్టువారిచే 8-8-29 తేదీన జారీ చేయబడిన ఉత్తర్వు ననుసరించి ఇన్ సాల్ వెంటు గా తీర్మానించబడి యున్నాడు. బుగ్గదాతలం తమ హక్కులను గుంటూరు అఫీషియల్ రిశివరుగారి సమక్షమున రుజువు చేసుకొనవలెను.

విడుదలకాలము 8-8-29 తేదీనుండి ఒక సంవత్సరమువర కుండును.

సభ కోర్టు, బాపట్ల } ఏ. ఎస్. వీరాస్వామిఅయ్యర్.
26-8-29 } (పిన్ సెల్ సబ్ డివిజన్ జడ్జి)

గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘనివేదిక

జన్మనిరోధమును ఖండించుట

మద్రాసు, ఆగస్టు 27:—నిన్న వెలువడిన గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘనివేదికలో మద్రాసులో జన్మింపజేసే ధామేశ్వరం పంతులుగా రోసగిన సాక్ష్యమును విమర్శించుచు నీ క్రిందివిధమున వైసంఘమువారు వ్రాసిరి.

శీఘ్రకాలముననే వివాహములను, గర్భాధానమును చేయుటవలన కలిగిడి చెడుగుల కుపాయముగ వయోనిర్ణయమును గురించి శాసనముచేయుటకు బదులుగ జన్మనిరోధపద్ధతి నవలంబించిన బాగుండునని కొందరు సాక్షులు చెలిసిరి. బాల్యవివాహములవలననూ, బాలికలు రజస్వలైన పిమ్మట శీఘ్రముగ గర్భాధానములు చేయుటవలననూ చెడుగులు సంభవించుట లేదనియు, పిల్లల ననేకలను కనుటవలన తల్లుల దేహదార్శ్యము తగ్గిపోవుటయు బలహీనులగు పిల్లలు పుట్టుచుండుటయు సంభవించుచున్నదనియు వీరు చెప్పిరి. కావున కానుపులు ఎడముగా కలిగినయెడల నిట్టి చెడుగులు తొలగుననియు, ప్రభుత్వమువారుగాని జ్ఞానాధికులగు ప్రజలుగాని జన్మనిరోధ పద్ధతినీగూర్చి ప్రజాసామాన్యమునకు బోధించునట్లు చేయవలయుననియు మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులగు సర్ వేపా రామేశ్వరం పంతులుగారు చెప్పి అనేక గ్రంథములనుండి తమ వాదమును బలపరచుటకు ఉదాహరణములను జూపిరి. ఈ అభిప్రాయమునే అస్సాములో నున్న సర్ మహమ్మద్ సాదుల్లాగారును బలపరచిరి.

తల్లులును, శిశువులును శీఘ్రకాలముననే అధికసంఖ్యాకులు చనిపోవుచుండుటకు కారణములలో నొకటి దగ్గరదగ్గరగా శిశువులను కనుటయని ఒప్పుకొనవచ్చును. దగ్గర కానుపులవలన తల్లులు తమ దేహదార్శ్యమును వూర్తిగా తిరిగి పొందకుండుట సంభవించుచున్నది. వై వధియని విశేషముగ నమ్ముచుండు ప్రజలలో జన్మనిరోధప్రశ్న విశేషముగ నంగీకరింపబడజాలదు. కృత్రిమపద్ధతుల మూలమున జన్మనిరోధమును సలుపు నుద్దేశము భారతీయులకు వింతగ వోచును. అదియునుగాక అపుత్రస్య గతిర్నాస్తి అనునూత్రమునందు అధికముగ నమ్మకముకలిగి వివాహములు గావించుట కుటుంబాభివృద్ధికే యని చెప్పు శాస్త్రము లందు విశ్వాసము కలిగియున్న ప్రజల కీజన్మనిరోధపద్ధతి శాస్త్ర విరుద్ధముగా వోచును. విశేషాభివృద్ధిని గాంచిన దేశములందును ఈ జన్మనిరోధ ప్రశ్న విషయమై సంఘములు ప్రబలియే యున్నవి. అట్లు మతగురువులవలన నీపద్ధతి తీవ్రముగ ఖండింపబడుచున్నది. ఈ పద్ధతి భారతదేశములందు అంగీకరింపబడుట కెంతకు చాలకాలము పట్టును.

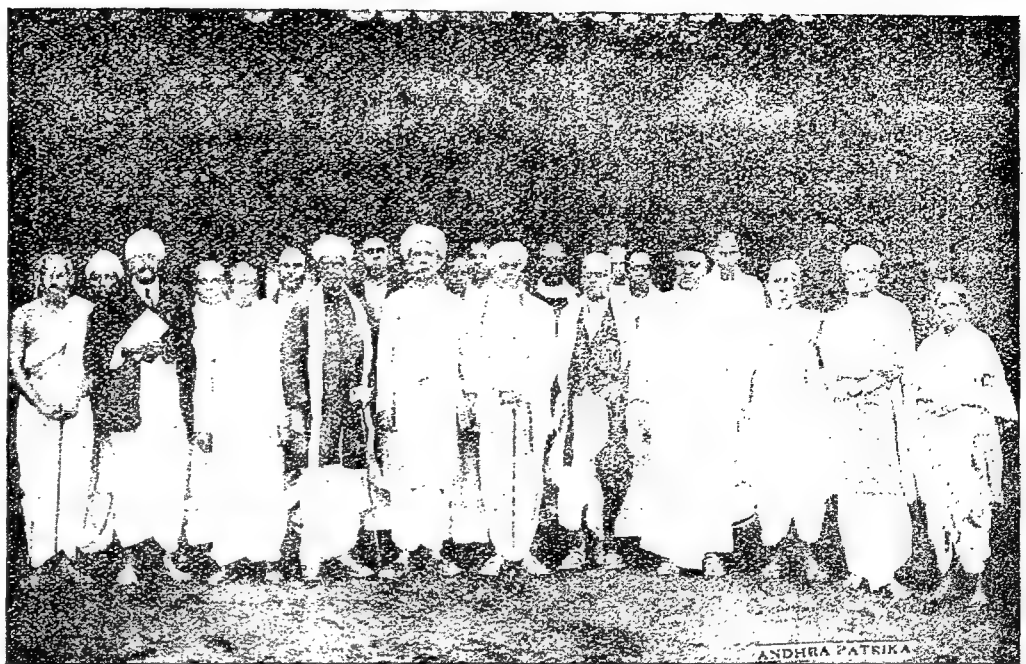
అదియునుగాక సామాన్యజనులు జన్మనిరోధ పద్ధతినీ గూర్చి తెలిసి కొనుట దాని నవలంబించుట గాని దుర్లభ మగును. జన్మనిరోధ మాత్రములను గ్రామస్థులకు ప్రబోధించుట కంటే బాల్యవివాహములు శీఘ్రముగ చేయు గర్భాధానములవలన గలిగిడి చెడుగులను గూర్చి సులభముగ తెలియ చేయవచ్చును. ఈ చెడుగులను ప్రజాప్రబోధమువలనను సంఘ సంస్కరణలవలనను తొలగించుటకు చాలకాలము పట్టుననియే శాసనము చేయవలసిన అవశ్యకత కలిగెను. జన్మనిరోధపద్ధతికిని యీ ఆక్షేపణయే వర్తించును.

అతిశీఘ్రకాలముననే పిల్లలనుకనుట మొదలిడినందువలన చాల చెడుగులు సంభవించుచున్నవని వైద్యుల అభిప్రాయము. ఈ చెడుగులను తొలగించుటకు తదితరమార్గము లేనిని నూచింపబడినను శీఘ్రకాలముననే గర్భాధానములను జరుపకుండ చాటుంకపరచుట ముఖ్యవసరమని మా అభిప్రాయము.

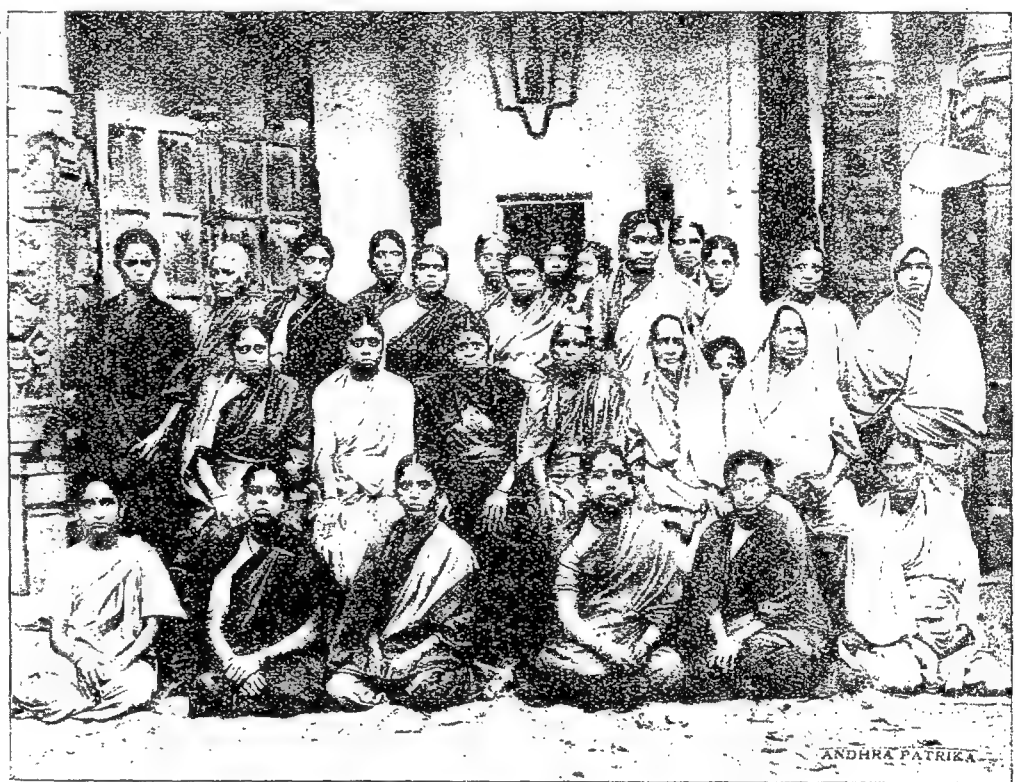
బీహారు గవర్నరు ఛార్జిపుచ్చుకొనుట

రాంచి, ఆగస్టు 26:—బీహారు రాష్ట్రపు గవర్నరు సర్ హ్యూబ్ బ్రీచెస్సెనుగారు నిన్నటిదినము ఇంగ్లండునుండి తిరిగి వచ్చి బీహారు గవర్నరు ఛార్జిపుచ్చుకొనిరి. ఆక్టింగ్ గవర్నరు జె. డి. సిప్రెనుగారు మరల ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలరుగ పనిచేయుదురు. వీరు నాలుగునెలలు నెలపువై ఈనెలాఖరున ఇంగ్లండును వెళ్లెదరు. గౌ. సిప్రెనుగారి స్థానమున జె. డి. లిట్టిగారు ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలరుగ పనిచేయుదురు.

వివాహ శాసనములు—అనుకూలురు, ప్రతికూలురు

వివాహవిషయమున ప్రభుత్వమువారు శాసించుటకు వైస్రాయిగారితో కన్ఫరెన్సు విందుకొనటకు వెనలిన రాయబారవర్గము వారు నాయకులగు టి. రామచంద్రారావుగారు మధ్య నిలిచియున్నారు. (ప్ర. పో. పి.)

శనివారమునాడు తిరునెల్వేళిలో గంగయి కొండా మండపమునందు వేదాచలయ్యగారి సతి యశ్వత్థలను కొందరు స్త్రీలు సభివేసి నిట్టయనన ప్రతిఫలముగ తీర్మానించిరి. (పి. ఎ. ఎ.)

గోఖలేహాల్ డా॥ మత్తుక్ష్మిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన నిట్టయనన అనుకూలవర్గ, అనుకూలరక్షిణముగారు, సోదరి సుబ్బలక్ష్మి, డా॥ మత్తుక్ష్మి, ఎ. వికలాక్షిగార్లు మున్నునా సేవకులను గూర్చి. (ప్ర. పో. పి.)

గ్రామపునర్నిర్మాణపు తరగతుల ఉపన్యాసములు

తాజేపల్లి గూడెం తాలూకా బోర్డువారు 8 వారములు పరిపాలన బోర్డు ఉపన్యాసములకు యీ తరగతులను ఏర్పాటు చేసి 40 మంది ఆంధ్ర ప్రముఖులచే నిర్వహించిన ఉపన్యాసములు చిత్రపటములతో సహా గుమారు 400 పేజీలు గలిగిన అమూల్య గ్రంథము.

వల రూ 1-8-0—(ప్రాప్తీ సహా) కావలసినవారు యీ దినవ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

చిరునామా:—యస్. సుబ్బారావు, ఆర్డర్ల జరుగి ఏజంటు,

ఆంధ్రప్రదేశ్ రెస్ట్రెండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

అదృష్టము!

అతిరుజువు!!

జ్యోతిషమును నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మకము గలుగునట్లు భూత భవిష్యద్వర్తమాన ఫలములు భృగు సంహితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతకముల మాచి యందుంటు వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామాన్యక ఫలములు ఒక సం॥ రమునకు విదకా ఫలములు. } 2-0-0

2. డిటా 5 సం॥ రములకు 5-0-0

3. ద్వాదశభావ ఫలములు, నువోదకా ఫలములు 8-0-0

4. గ్రహస్థితులను చేసి, పోడికేవలము కట్టి విన రముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యానాజ్ఞానము } 25-0-0

అంతర్దేశ ఫలములు వ్రాయబడును.

జనన కాలముల తేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, వగైరాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు జేయు.

హోరానిలయము, శికింద్రాబాదు, దక్కన్.

వ్యాధి వీడితలకు వర్తమానదమగు కిమందులను

జాడక ముంచుకొనుడు

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రలు

జ్వరములకు వోష్టుల కుపయోగించును. వైద్యులయొక్క జ్వరగ్రంథాలను తెగించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ తుయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ కక్కు-వా దగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

ఆంధ్రదేశమున కలిపరిచితులగు వైద్యరాజ ద్వైభాష్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరచబడిన

అయిదుర్యేదీయకావ్యములు

విలువగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమంతటను హోయోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయుడు.

అయిదుర్యేదనిలయము

చింతలూరు, ఆలమారుపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ద్రవ్య శాస్త్రము

ప్రాప్తసరు శివరామ్, దివానుబహదర్ల చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, వల్లూరి నూర్నారాయణరావు పంతులు, ప్రొఫెసర్ వి. యస్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యల్. సి. మొదలగు అగ్ర శాస్త్రవేత్తలు, లోకజ్ఞానధరీణు లగువారి వలన ఆంధ్రభాషకు అమూల్యంకార మని వినుతింపబడినది. వల రు 1-0-0.

గ్రంథకర్త

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,

మర్చంటురాజేపల్లి గూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.)

గజ్జికి తైలము

ఈ తైలమును నాలుగు పూలులు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలము, జీల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(26-8-29)

సీమజువులి దినుసులు

ఇరువది గజముల సీన్ ధరలు

రు. అ. పై

కొరికంములు:—“ముంగిసమార్కు” 22 X 22 (బి) రు 8-4-0

సాధారణరకము రు 7-7-0 “సింహము” 22 X 22

(బి) రు 8-0-0 సాధారణ రకము రు 7-8-0 “ఇంజను”

22 + 22 (బి) రు 7-18-0 “సింహము పాము” 22 +

22 (బి) రు 7-18-0 సాధారణరకము రు 7-1-0 “అ

మెజాను” 22 + 22 (బి) రు 7-12-0 “బంగారు దుప్పి”

22 + 22 (బి) రు 8-4-0 సాధారణరకము రు 7-4-0

“రాణి” (58) 24 24 రు 12-6-0; 2222 రు 11-4-0

కలవ:—“ముంగిస” 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యరక

ము రు 8-2-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-12-0

సామాన్యరకము రు 7-14-0 “సింహము, పాము”

22 + 22 (బి) రు 8-18-0 సామాన్యరకము రు 7-14-0

“అమెజాను” 22 + 22 (బి) రు 8-10-0 సామాన్యర

కము రు 7-12-0 “వీనుగు” 22 + 22 (బి) రు 8-11-0

సామాన్యరకము రు 7-12-0.

చలవములు:—1708 (నెట్) రు 12-8-0 గ్లాస్ గో 9000 (నెట్)

రు 12-0-0 1702 రు 10-12-0 1508 రు 11-10-0

1808 రు 10-12-0 వై 4 రు 6-10-0 వై 5 రు 7-6-0

78078 రు 7-12-0 జి. జి. 78 రు 7-18-0 ఎల్. ఎల్.

78 రు 8-8-0 ఎల్. ఎల్. 72 రు 7-8-8 88/888 రు

11-10-0 9041 (నెట్) రు 10-4-0 80 (నెట్) రు

8-5-0.

నూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పాకట్టులు)—టూక్రి రు 5-8-0

చలవ (కొంగ) రు 7-8-0; చలవ (ఎనిటిక్స్) రు 6-7-0

చలవ (నాగకన్యక) రు 6-8-6 చలవ (గుస్తి) రు 6-8-6 చలవ

(గ్రద్దజెండా) రు 6-10-0 వచ్చునట్లుము (ఎజ్జ)

జి. రెడ్ సిక్స్టీస్ అనానో రు 8-6-0.

40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు

రు 11-14-0 కలర్ బాల్ రు 11-12-9. నెమలి రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకత్తెర రు 14-5-0

జి. (ఎజ్జ) “పాట్టేలుతల” మార్కు రు 11-7-0

వీరుడుకారము రు 8-9-0 ఎద్దుగడియారము రు 8-0-0;

కంగారూ మార్కు రు 8-18-0.

వాబుజబ్బు రు 8-6-0

గడ్డిబంకి మార్కు రు 8-9-0

వెన్నిల్లు రు 8-4-0

సిరాబుడ్డి రు 8-4-0

తెల్ల “కంగారు”

ఇండియా బ్రెటానియామార్కు తెల్ల రు 10-7-6

ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేన్) రు 258

డిట్ (క్రూసాయర్) రు 250

రాగిరేకు రు 805

సీమంటుపీసా వెల:—

గిల్-హేమ్ (“వెయ్యి”) రు 11-8-0

జర్మన్ “స్టాక్” రు జర్మన్ “టవర్” రు 9-8-0

చక్కెరమూటయొక్క ధర:—

జావా “రెడ్” రు 25-1-0

నెట్టంబరు రు 25-0-0. ఆస్ట్రేలియన్ డి నెంబరు 25-8-0

బి. ఆర్. బి. (రెడ్)

వేరు సెనగ నూనె

సీపాలలో రు 98-0-0

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 96-0-0

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7 టు-9) “ఆఫ్ కంట్రిస్” రు 0-14-6 టు 1-0-8

“ (తేలిక) ” రు 1-1-6 టు 1-2-0

“ (7-8½) బెంబూనూరు రు 0-15-5 టు 1-0-9

“ (తేలిక) ” రు 1-1-9 టు 1-2-4

“ 6½ టు 8½ బెంబూనూరు రు 0-15-3 టు 1-0-6

“ (6½ టు 7½) విజయనగరము రు 1-0-0 టు 1-0-9

“ (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-3

గడ్డితోలు రు 0-10-6 టు 0-11-8

గడ్డిమాడతోలు రు 1-1-6 టు 1-2-8

అవుమాడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-0

ధాన్యముల ధరలు

(26-8-1929)

మంచిబియ్యము

బస్తా 1-కి

రు. అ. పై.

రంగూను “స్వేమలు” 164 పానులు 11 8 0

రంగూను “స్వాత్ మిల్లు” “ 11 8 0

బెజవాడ “డిల్లి” (పాతవి) “ 15 12 0

వైదరాబాదు “ 20 0 0

ఉప్పడుబియ్యము

డెల్టా నెం. 1 “ 12 0 0

డెల్టా నెం. 2 “ 11 12 0

“ మధ్యరకము “ 11 8 0

“ చౌకరకము “ 11 0 0

నగర మేలరకము “ 18 8 0

“ చౌకరకము “ 11 12 0

మద్రాసు శిరుమణి “ 13 0 0

“ కార్ “ 11 0 0

“ వాడపంబ “ 11 12 0

బియ్యము నూక

రంగూన్ ఏ 1 200 “ 14 12 0

“ ఏ 2 “ 18 12 0

“ ఏ 3 “ 11 12 0

“ బి 1 “ 14 8 0

“ బి 2 “ 18 0 0

“ బి 3 “ 10 14 0

“ బి 4 “ 10 4 0

“ సి 1 “ 18 0 0

“ సి 2 “ 11 12 0

“ సి 3 “ 10 8 0

సింగపూరు ఏ 1 240 “ 16 0 0

సైగోన్ నెం 1 216 “ 14 10 0

“ నె 1, 2 కలిపి “ 14 6 0

బజారురకము నెం 1 210 “ 18 4 0

“ నెం 2 “ 13 0 0

“ నెం 3 “ 11 0 0

పుట్టుబియ్యము (తెలుపురకము) 140

“ (నలుపురకము) “ 18 8 0

గోధుములు

ఆస్ట్రేలియను 205 “ 18 8 0

కండువా “ 17 4 0

కరాచి (సర్వతి) “ 16 0 0

“ (పిసి) “ 15 12 0

పండ్లూరు (ముతకరకము) “ 19 0 0

నవ్వులు

వారంగల్ 156 “ 21 0 0

దవనగిరి “ 18 12 0

కాయధాన్యములు

చిక్కు-డుగింజలు (నూజన్) 195 “ 22 8 0

బజాజీ గింజలు 205 “ 16 8 0

“ 156 “ 11 8 0

ఎజ్జ బీన్సు 195 “ 12 0 0

పొడుగు బీన్సు 205 “ 15 8 0

కందులు (రంగూను) 195 “ 16 8 0

“ (మల్) 164 “ 12 0 0

కందిపప్పు (తిరువత్తూరు) 205 “ 21 8 0

“ (వైదరాబాదు) “ 27 8 0

“ (కాన్పూరు) “ 19 0 0

“ (కేసరి) “ 15 8 0

మినుములు (రంగూన్) 218 “

“ (రాజనంగ) 225 “ 18 0 0

“ (బందరు) 225 “ 17 12 0

“ (చిత్తూరు) “

“ (కాకినాడ) 67 పడులు 17 12 0

పెసలు (రంగూన్) 195 పానులు 16 0 0

“ (సింగపూరు) 200 “ 17 0 0

“ (హిందూస్థాన్) 205 “ 15 8 0

శనగలు (రంగూన్) 205 “ 15 4 0

“ (కరాచి) 205 “ 16 4 0

“ (హిందూస్థాన్) 200 “ 15 12 0

శనగపప్పు (రంగూన్) 190 “ 17 8 0

నమ్మకమే మా దిగ్విజయమునకు మూలకారణము

నమ్మకమైన నగలను వారికి సరఫరా చేయగలమనియు, అన్ని విధములవారికి లాభమును చేపూర్వకమునయు నూర్చుకొని కాలాదాగులకు మాయందు నమ్మకముగలదు. మా కంపెనీ నమ్మకము గలిగియున్నది. ఒకేధర ప్రకారము విక్రయించుచున్నట్టి గౌరవనీయుడైన పద్ధతిని ఇదివరకెప్పుడు తప్పియుండలేదు. యెటులైనను అమ్మకము గలుగుటకై తప్పుగా తెలియపరచడము, లేక తప్పువ రకము నగలు యివ్వడము మొదలగు పద్ధతులను మేము నువలంబించుటలేదు. మా ఒకేధర మీ అమూల్యమైన కాలమును, శ్రమను, ధరను కూడుట చేయుచున్నది. మేముచ్చ పూచీయందు మేము తెలుపునంత వుంచిది లేదని మీరు కనుగొనినవాటిని నాపసిచ్చుటకై వీలుగలదు. మీరు భద్రముగాను, లాభకరముగాను తపాల్ ద్వారా మాడ మాతో వ్యాపారము చేయవచ్చును. మావద్దయున్న సరకు, మా సేవ, మా సాహాయ్యము వగైరాలపై మీరు నమ్మకముంచవచ్చును. మాకాలాదాగుల లాభము మా స్వంత విషయమునలేనే తలచుచున్నాము.

సురాజుమల్ లల్లుభాయి అందు కో.,

ప్రజాసమ్మతమైన నీమకములములు, బంగారు, వెండిగలు, శిల్పములు వర్తకులు, 313 ఎస్టేట్, మద్రాసు.

మా కార్యాలయములు ఈదిగువ స్థలములందుకూడ గలవు.

బొంబాయి,

కలకత్తా,

రంగూన్,

తిరుచునాపల్లి,

359 కాల్పదేవి, రోడ్డు.

12 లాల్ బజారు వీధి.

134 మొగల్ వీధి.

135 బిగ్ బజారు వీధి.

శ్రీ వివేకానంద మధ్యమ పాఠశాల

నారాయణపురము

ఈ పాఠశాల ది 19-6-1929 వ తేదీని తాజేపల్లిగూడెం తాలూకా నారాయణపురము గ్రామమున విద్యాభిమానులను విత్తరణిలురునగు మ|| రా|| శ్రీ|| చింతలపాటి శాపిరాజుగారి చే స్థాపింపబడినది. ఈ పాఠశాల నెలకొల్పబడిన యీ గ్రామము చిన్నదైనను, చుట్టుప్రక్కలను 10-12 గ్రామములకు కేంద్రస్థానముగ నున్నది. ఒక మైలు దూరములో నాలుగు వేల జనాభాకలిగిన ఉంగుటూరు గ్రామము కలదు. ఆరమైలులో చేళ్ళోలు కలదు. 3 మైళ్ళ దూరములో యిచ్చలనుంచి వేయబడిన కంకరకోట్లపై రామారావుగ్రామము కలదు. దానికి కేరవగ రావులపర్రు కలదు. ఇంకను కాగుపాడు, నాయగుంట, నల్లమాడు, ప్రకాశరావుపాలెము, అవుపాడుమున్నగు గ్రామములు దీనికి సమీపమున నున్నవి. ప్రస్తుతియు యీ గ్రామము లన్నింటినుండియు విద్యార్థులు యిచ్చటికి వచ్చి చదువుకొనుచున్నారు. ఇట్టి పాఠశాలయొకటి యీ ప్రదేశమునలేని గొప్ప లోపము చాలకాలమునుంచి కలదు. అట్టిదానిని నెలకొల్పు నాదార్యముగల దాత లేకపోవుటచే కొందరు తమ పిల్లలకు ప్రారంభ విద్యాపరిపూర్తి మాత్రము చేయించి యూరకొనుచుండిరి. కొందరు క్యయప్రయాసలతోర్చి పట్టణములకు బంపుకొనుచుండిరి. ప్రైవేటురీతియన చదివించి మానిపించిన బాలర సంఖ్యనికేవలముగనున్నది. శ్రీరాజుగారిట్టి లోపమునుదీర్చుటకు బద్ధకంకణులయే తద్విద్యాలయమును స్థాపించిరి. దానికి వీలగు భవనమును వారే కట్టించి యిచ్చటకు వాగ్దానము జేసిరి. పైని దానికగు మూలధనముక్రింద రు 500-0-0 యిచ్చటకు నిధ్యముగ నుండిరి. అనగా వారి చేరిసామ్య దీనిక్రింద మూడు 10-12 వేల రూపాయలకు తక్కువగాకుండ పడును. ఈరోజులలో కేవలము ప్రజలయందు విద్యావ్యాప్తి గావంపగోరి యంతప్రయత్నము నొక్కరు వ్యయముచేయ సంకల్పించుట సామాన్య విషయముగాదు. వీరింతటితో తృప్తిజెందియుండుటలేదు. ఉత్తరోత్తర యీ పాఠశాల నింకను నభివృద్ధిలోనికి దెచ్చుటకు, సాశ్రమ విద్యాలయముగ మార్పుటకును, నాదర్శప్రాయముగ జేయుటకును వీరికి సంకల్పముకలదు. దానికొరకై రి యకరముల భూమిని సంపాదించు ప్రయత్నములో వీరున్నారు. ఈ పాఠశాల స్థాపింపబడి రెండుమాసములైనను నింక ముందే దీనియందు ఒక నూరు మందికి పైగా విద్యార్థులు చేరి యుండుటయు, నింకను చేరుచుండుటయు చూచినయెడల యీ ప్రదేశమున నిట్టి పాఠశాల యెంత యవశ్యకమో, యిది ముందెంత వృద్ధిలోనికి వచ్చునో తెలియగలదు. పైన పేర్కొనబడిన సమీప గ్రామనాను లందఱును దీనియందత్యంతాభిమానము కలవారై దీనికి వలయు సాహాయ్యమును కలిగించుచున్నారు. ఈ ప్రదేశమునందలి విద్యావశ్యతను గుర్తించి ప్రభుత్వమువారో లేక జిల్లా బోర్డువారో యిదివరకే ఒక మధ్యమపాఠశాలను నెలకొల్పవలసి యుండెడిది. అట్టి తరణములో ప్రజలే తామంతటా మీ మనోహార్యమునకు

బూనుకొనుట యభినందనీయము. ఈ పాఠశాల కనుబంధముగ, పురాణపకనము చున్నగు పెద్దవారికి శిష్యులైన విద్యార్థులు కూడ నెలకొల్పబడును. దానికి దేశాభిమానులయొక్కయు, విద్యాభిమానులయొక్కయు, ప్రోత్సహసాహాయ్యము లభింపబడుచున్నవి. సంధర్భములన్నియు నిట్లు దేశాభివృద్ధికరములుగ నుండి యున్నను దీనికి ప్రతిఫల ప్రచారము గావంపబడుచున్నదను విషయము నాకేకాక దేశప్రజలకు, ముఖ్యముగ దేశాభిమాన, విద్యాభిమానము గల ప్రతి మనుజునకును విచారకరముగ నుండి తీరును. ఇట్టి సంస్థకు విఘ్నము లాపాదించజూచుట, విద్యా వ్యాప్తి కడ్డంతుగుటలు, మహాపాపకృత్య మనుటలో వింత యేమి? దీనినిబట్టిచూడగా “కేయాంసి బహువిఘ్నాని” యను వ్యాయము సార్థకముగ గన్పడుచున్నది. ఈ పాఠశాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులతో నభిప్రాయభేదము లున్నంతమాత్రముచేత, ప్రజాసామాన్యమునకు విద్యాభివృద్ధికి హేతువున నిట్టి విద్యాలయమును పట్టుకలోనే త్రుంచివేయవలయునను దృష్టసంకల్పము మిగుల గర్హ్యముగ నున్నది. అందునను కొంతవరకు విద్యా సంక్షాంతినవారు సయిత ముపనికి కడంగుట యెంతయు శోచనీయము. దేశస్థితియు, విద్యాస్థితియు మనమునందుచు కొని మనము పనిచేయవలసిందే కాని, సంకుచితమగు స్వార్థమునకై దేశవిద్రోహము చేయరాదు. ఈ పాఠశాలను రికగ్నజా చేయుకుండ పలువురు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. దానికొరకై నెకండరీ యెడ్యుకేషనుబోర్డు సభ్యులనంద సీ సంస్థాపకుల విషయమై లేనిపోనివి కల్పించి చెప్పుచున్నట్లు లను వినికొడి. ఇది సత్యమే యైనచో దీనికన్నను మహా పాప కార్య మొకటిలేదు. విద్యా వ్యాప్తి కయి కృషిచేయుచు, నూతన విద్యాలయ సంస్థాపనముల ప్రోత్సహించు పై సభ్యులు వీరి మాటలకు మోసపోవునంత వెరివారును కారు. ఈ సంస్థ దేశ ద్రోహకరమే యైనచో, పై ప్రచారకుల కట్టి నమ్మకమే యున్నచో, ధైర్యమున్నచో, చాటువాటున గుటిలప్రయత్నముల గావంపక, యేతద్విషయమును, బాహాటముగ పత్రికా ముఖమున జర్పించెదరుగాక.

నంబూరి రామరాజు.

సనాతనధర్మపరాయణులు సిమ్లాకు వెళ్లుట

బెజవాడపాఠశాల స్వాగతము

బెజవాడ, ఆగస్టు 25:—సనాతనధర్మపరులు రాయ బారపుపట్టణము ది||బి|| జి||ఆర్||. రామసంప్రయ్యగారి నాయకత్వమున నేటిదినము పిషాను ట్రంపుషిక్కుపెన్ లో నిష్క్రమించుచుండిరి. బెజవాడయందలి సనాతన ధర్మపరులు యనమండ్ర లక్ష్మీనరసింహంగారి నాయకత్వమున ప్రేమనువద్ద వారికి స్వాగతముపగి అందరకును పువ్వుపాలు, పండ్లు, తాంబూలముఇచ్చిరి.

శ్రీ ప్రెస్.

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూస్థాని సేవాదళము

బెజవాడ, ఆగస్టు 29:—ఆంధ్రరాష్ట్రలో వాబు|| ఆంధ్ర రాష్ట్ర హిందూస్థాని సేవాదళపు సమావేశమును జరుప విరాటులు జరుగుచున్నవి. టి. యన్. రామయ్యగారి అధ్యక్షతన ఒక సన్మానసంఘము ఏర్పరుపబడినది. సమావేశమునకు అధ్యక్షత వహింప దాక్టరు హోక్తరుగారు ఆహ్వానింపబడిరి. (శ్రీ ప్రె.

హోమోపతిక్ వైద్యము

తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారి సహాయము
తిరువనంతపురము హోమోపతిక్ వైద్యమునకు ప్రభుత్వము వారు సహాయముచేయవలయునని 1928 సంవత్సరము ఏప్రిలు నెలలో తిరువాన్కూరు శాసనసభయం దొకతీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రమునందు హోమోపతిక్ వైద్యుల పట్టికను తయారుచేయుచున్నారు. అ. ప్రె.

పూనా శ్వేదేశ్ దర్శనము

పూనా, ఆగస్టు 26:—పూనా శ్వేదేశ్ బజారు, పాఠశామిక ప్రదర్శనపు పారంభమహోత్సవము నెప్టెంబరునెల 7 వ తేదీన ఆనారాజుగారు జరిపెదరు. ఈ ప్రదర్శనము ఆక్టోబరు 13 వ తేదీతో ఆంతమొందును. ప్రదర్శనమును ఆంతమొందించుచు సర్ టి. విజయరావునాచారిగారు వన్యసిం చెదరు. (అ. ప్రె.)

పాలస్తీనులో ఆంగ్లప్రభువుల పక్షపాతము

భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయుల యాగ్రహము
బొంబాయి, ఆగస్టు 26:—లాహోరునందలి “సియా సత్” పత్రికాసంపాదకుడును, కెల్లెయందలి “అలాము” పత్రికా సంపాదకుడును బొంబాయి “డెయిలీ ఫిలాఫత్” పత్రికా సంపాదకుడును, పెంబ్రత్ ఫిలాఫత్ కమిటీ కార్యదర్శులును యీ క్రిందివిషయమును దెల్పుచు ప్రకటన గానించుచున్నారు:—పాలస్తీను పరిపాలించుచున్న ఆంగ్ల ప్రభుత్వము ఆ న్యాయమైనట్టియు, విపరీతమైనట్టియు యూదుల కొల్లెలలకు అనుకూలముగా ప్రవర్తించి, మహమ్మదీయులకు పరంపరాను గతముగా హక్కులను పవిత్ర స్థలములో వారి హక్కులకు భంగము కలిగించుచు భరిమేము తీవ్రముగా ఖండించుచున్నాము. ఈ పక్షపాతము నలన భారతదేశము నందలి మహమ్మదీయులకు మాత్రమేగాక, యితర మహమ్మదీయ దేశములో నివారికూడ చాల ఆపదృష్టి జనించినది. ఇంకను జనింపనున్నది. ఈ అసంతృప్తియొక్క ఫల తములు చాల ప్రపంచముగా నుండునను విషయము నెవ్వరును మరుసరారు. అ. ప్రెస్.

దేశీయవార్తలు

సింధులో వరదలు

బొంబాయి, ఆగస్టు 26:—సింధులో వరదలు కొంతసేరకు తగ్గినవియు ఇంక అపాయ ముండదనియు సింధుకమిషనరు ప్రకటించుచున్నారు. వరదలు సుకూరు బాకేజి దాటిపోయినవి. భవల్పూరు అక్కట్ల తగుటచే ఆ ప్రాంతములకు గొప్పనష్టముకలిగినది. సుకూరు బాకేజికి నష్టము కలుగలేదు. వయసు నదనందుండి సింధుకు ఇకనష్టముకలుగదు.

సింధుము సుకూరు తెలలు 15 అడుగులుండెను. కాని కడచిన 24 గంటల కాలములో 12 ఇంచులవర్షము కురియుటచే నీటితేటలు ఇంకను అధికము కావచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

వృద్ధవివాహమునకు ప్రతికూలాందోళనము

‘పూర్వాచారపరాయణుల రాయబారము చెప్పమాటలను గమనించుడు’

కాసి, ఆగస్టు 26:—78 ఏండ్ల వృద్ధుడు, వైద్యుడును వాడు 18 ఏండ్ల బాలికను వివాహము చేసికొనినందులకు కోపముచెలిచుచున్న ప్రజలు యిట్టి వివాహములకు ప్రతికూలముగా తీవ్రప్రచారము నింకను కొనసాగించుచున్నారు. కాసిగరనందలి సనాతనధర్మపరాయణులు చాలమంది పురమందిరమున సభచేసి బాల్యవివాహములను ముడుపుటకు పసిపిల్లలను వివాహము చేసి కొనుటను ఖండించుచు తీర్మానించిరి. ఈ యాచారములు హిందూ సంఘమునకు వేరుపురుపులని సభవారభిప్రాయపడిరి. మరియు, మహామహోపాధ్యాయ పంచాసన, తారకనాథ లక్ష్మణకాస్త్రి, యింక ముగ్గురు శాస్త్రులు కలసి హోంమెంబరు కెరార్ గారికి ఆగస్టు 14 వ తేదీన గర్భాధాన వయోనిర్ణయమునుగూర్చి విన్నవించుకొనిన యభిప్రాయములు కేవలము పూర్వాచార పరాయణుల యభిప్రాయములేగాని, సనాతనధర్మావలంబు లగు హిందువుల యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుట గాన వీరిమాటలను పరిగణింపకుండురు గాక యని గూడ సభవారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

టిన్ ప్లేటుకంపెని పనివారినమ్రే

జైపూరు, ఆగస్టు 26:—గోల్కొరి టిన్ ప్లేట్ కంపెని వారి సమ్మెపరిశీతులం దెట్టివార్లు కలుగలేదు. కానిటరి, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటుల పనివారుగూడ సమ్మెయందుచేరిరి. కంపెనివారు చుట్టుప్రక్క గ్రామములనుండి కొత్తవారిని మోటారుబోలీలో యంత్రాలను తెప్పించుకొనివారిచే పనులు చేయించుకొనుచున్నారు. ఇట్టివారు పని ఏమియు తెలియని వారగుటచే యంత్రాలను ఉత్పత్తిలేదు. వైద్యు ఈకొత్తపని వారు యంత్రములను పాడుచేయుచున్నారు. నేటిదినము ఉదయము ఒక యంత్రము చెడిపోయినదనియు, అందుచే ఆశాఖ మాయబడినదియు తెలియుచున్నది. కొత్తగచేసిన వారలకు ప్రమాదములకూడ తలస్థించుచున్నవి. ప్రజలలో సమ్మెకట్టిన పనివారిపట్ల సానుభూతి అధికమగుచున్నది. అందుచే కొత్త పనివారు కొరకుటకూడ కష్టమగుచున్నది. పటానులలో కొందరు తమవారు చేయుచున్న దొర్లనమును ఖండించుచున్నారు. పటానులకంపెని చెడ్డపేరు వచ్చుచున్నదని వారు చింతించుచున్నారు. పటానులు కొందరు స్త్రీలపట్ల అగౌరవముగ ప్రవర్తించినందు, బాటసారులపై రాళ్లనువేసినందు తెలియుచున్నది. అంచే పటానుల పెద్దవారు తమసంఘమువారి దర్శనము చేసిరి. 24 వ తేదీన పటానులు సమ్మెకట్టిన పనివారి గృహములపై దాడివేడులుచున్నారను వదంతి వ్యాపించెను. పోలీసువారు వచ్చి పటానులను ఇతర కంపెని పనివారలను సోదాచేసిరి. 200 లాటిలు దొరికెను.

బాబు రాజేంద్రప్రసాద్ గారు, వి. వి. గిరి, వి. వి. జోగయ్య గార్లు జైపూరునకు వచ్చియున్నారు.

సానుభూతిసమ్మెలు

టిన్ ప్లేట్ కంపెనివారితో సానుభూతిజూపుటకై భారత దేశమునందలి ఇతరనగరములందు సమ్మెలజరుప ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి తెలియుచున్నది. ఈవిషయమై శ్రీ ప్రెస్ ప్రెసిడెంట్ మహాన్ ప్రెజ్డెంట్ గారిని సందర్శింప వారిట్లు చెప్పెను:—“నా విన్నపములన్నిటిని నేను ఇప్పుడే బహిరంగమున ఉద్ఘోషింపుటలేదు. కంపెనివారు మూళ్ళ పుట్టుదల జూపు

చున్నారు. కార్మికులకోరికలు అన్నివిధముల న్యాయమైనవి. ప్రభుత్వమువారు పక్షపాతము నహించియున్నారు. అందుచే నేను పోరాటమునలప దృఢసంకల్పము గా విం చు కొని యున్నాను.”

సమ్మెదారులసభ

24 వ తేది సాయంకాలము కార్మికసంఘమువారి యజమాన్యమున ఒకసభ జరిగెను. కుబాన్ చంద్రబోసుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. పండిత జనహరిలాలు నెహ్రూ బాబు గరుడత్ సింగు, కె. వి. ఆర్. నాయుడుగార్లు ఉపన్యసించిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

(1) 22 వ తేది టిన్ ప్లేట్ కంపెనియందు పనిచేయుచున్న పటానులు కాంతముగనున్న సమ్మెదారులపై దొర్లనము సలుపుటకు పోలీసువారు సమ్మెదారులను పీడించినవిధము ను ఈ సభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.

(2) టిన్ ప్లేట్ కంపెనివారు పటానులను నియమించి కార్మికులలో అల్లరులను పురిగొల్పించుటచేతను, కాంతముగ జీవితములు గడుపుచున్నవారిని పటానులు పీడించుచుండుట చేతను, పటానుల జైపుదూరునుండి పంపివేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలయునని ఈసభవారు విహారప్రభుత్వము వారిని కోరుచున్నారు.

(3) బీహార్ ప్రభుత్వమువారు ఈ సమ్మెయందు కోకృముకీలుగ జేసికొని కాంతిపరిస్థితుల నేర్పరపవలయునని సభవారు కోరుచున్నారు.

మొన్న టిడినముజరిగిన అల్లరులసందర్భమున చెబ్బలు తగిలిన ఒకబాలుడు వైద్యశాలయందు మరణించెను. (శ్రీ. ప్రెస్.)

శాసనసభాధ్యక్షుని అధికారములు

తగ్గించుట సభవారి అధికారమునకు భంగమని ప్రతికూలు ఘోషించుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 26:— భారత శాసనసభా నిబంధనలను సవరించుటకు గూర్చి లీడరుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

ఇట్లు చేయుట లేకుండు ప్రభుత్వమువారు ప్రజాహక్కులకు భంగము వాటిల్ల జేయుట యగును. భారతప్రజ లీటి పనిని తీవ్రముగా ఖండింతురనుట నిస్సంశయము. (ఆ. ప్రెస్.)

పయోగీ పత్రికా వ్యాఖ్య

దీనినిగరించి దేశమునందంతట తీవ్రముగ ఆందోళన గలుగు ననుట నిశ్చయము. పటేల్ గారిని మందలించుచున్నారని గూడ అందరును తలచురు. కొత్త సనకరణలను తమకు ఎత్తులలో జయము గలిగినదని ప్రభుత్వమువారు రనచచ్చును. కాని యాజమము నామమాత్రమనియు దీని వలన లాభము కంటె నష్టమే హెచ్చనియు మా యభిప్రాయము. ప్రజాసంరక్షకత్వమును ప్రవేశపెట్టుటకు అభ్యంతరము పెట్టినవారికే జయము నిజముగా సంప్రాప్తమైనది. (ఆ. ప్రెస్.)

యస్. సి. మైత్రాగారి యభిప్రాయము

శాసనసభా నిబంధనలలో మార్పుచేయుటనుగరించి భారత శాసనసభాధ్యక్షుడు యస్. సి. మైత్రాగారిట్లుచెప్పిరి:—అంగ్ల దేశములో నెవ్వరు రాజ్యాంగమును నడుపుచున్నను భారతదేశమున కొక్కటియేయని నిరూపించుటకు భారతనిరంకుశాధికారులు సర్వప్రయత్నములు ను చేయుట బహుశా అనసరమైయుండనోవు. కాని భారత శాసనసభయొక్క హక్కులను రక్షించు విధి యతనియందున్నదిగాన శ్రీ మహత్ పటేలుగారు సరియగు రూలింగు నిచ్చి సభయొక్కయు, సభాధ్యక్షునియొక్కయు హక్కులను కాపాడెను. సభానిబంధనలను సవరణలు చేయుటవలన అధ్యక్షునియెడల ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకములేదని సిద్ధముగా నిరూపింపబడినది. కాని ప్రస్తుత స్థితిగతులలో స్వతంత్రుడగు అధ్యక్షునియందు ప్రభుత్వము వారికి నమ్మకము కలుగుదునని యెవ్వరును కొనిరి? ఇట్లు చెప్పుట మోటుగా నగు పడవచ్చునుగాని నిజముగా శాసనసభయనిన నిరంకుశాధికారుల భావములేవో ప్రజలకు జ్ఞాపకముచేయుట కీవిధము సమర్థమైనది. భారతశాసనసభాధ్యక్షుడు పటేల్ గారివిషయమై ఒక్కమాట చెప్పవలసియున్నది. బలిష్ఠులతో వారు పోరాటమును ధైర్యముతో కొనసాగించుట వలన వారు భారతీయుల హృదంతరాళములలో పాడుకొనిపోయిరి. పటేల్ గారికంటె మనోధైర్యము గాని, స్థయిర్యము గాని లేనివాడు ప్రభుత్వము వారికి లొంగిపోయి యుండును. పటేలుగారిని ప్రజలహృదయమే కమనుంకికదలింపప్రభుత్వమువారి ధూరింప లేవయు సమర్థములు కావు. ఇంకొక అవకాశము గలిగినప్పటికీ పటేలుగారు ధైర్యసమైక్యములతోడనే ప్రవర్తింపు గలరు. (శ్రీ. ప్రెస్.)

“పయసీరు” పత్రిక పై కేసు

మీరటు కేసునుగూర్చి విమర్శించినందుకు

హైకోర్టులో జేమ్సుగారి దరఖాస్తు

అలహాబాదు, ఆగస్టు 26:—పయసీరు పత్రికలో ఆగస్టు 9, 19, 5 తేదీలందు ప్రచురింపబడిన విమర్శవాన్యములందు మీరటు కేసునుగూర్చి ప్రతికూలముగ వ్రాసినందునకోర్టును ధిక్కరించిన నేరముక్రింద సంపాదకుడుగు విల్సనుగారిని శిక్షింపవలెనని గోరుచు హైకోర్టులో జేమ్సు యంగుగారియెదుట, పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఆర్. ఎ. హార్నుగారి తరపున లొంగుదగ్గు జేమ్సుగారు అడ్డదాఖలు చేసిరి. జేమ్సుగారి బంధము విన్నపిదప, పయసీరు పత్రికాసంపాదకుని కోర్టునకు వచ్చి సమాధానము చెప్పగోరుచు జడ్జిగారు ఉత్తరువు జారీచేసిరి.

రషియనుసాక్షిని విమర్శించుట

జేమ్సుగారు యిట్లు వాదించిరి:—“అడ్డదారు మీరటు కేసులో ఫిర్యాదియును, ఆకేసు మాపితినిన ఉద్యోగి. 7వ తేదీన మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట యీ కేసు విచారింపబడుచున్నపుడు బ్రాడ్లిగారిని అరెస్టు చేసిన ఇన్ స్పెక్టరు డోరోజిన్ స్కిగారు సాక్ష్యమొసంగిరి. దానిపై పయసీరు పత్రికలో 9 వ తేదీన “ఇన్ స్పెక్టరు డోరోజిన్ స్కి” అను శీర్షికతో ప్రధానవాన్యము ప్రకటింపబడెను. 19 వ తేదీన జ్యోకవాన్యము ప్రకటింపబడెను. 1 వ తేదీన మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట కుట్రదారుల లిస్టు ప్రకటింపబడగా దానిపై 5 వ తేదీన సదరు పత్రికలో విమర్శ ప్రకటింపబడెను. ఈ సాక్షి డోరోజిన్ స్కిగారు ఆదిని రషియా దేశీయుడు. కాని యీ మధ్య బ్రిటిషుని వాసియయ్యెను. ఈతని సామాన్యసాక్షిగోర్టులో హాజరుపరచిరి. ఆయినను అతని తీవ్రముగ క్రాసుపరీక్ష జేసిరి. ఈ తడు బాల్లివి మ విధానమునకు ప్రతికూలుడనియు లేఖలను ఫార్వర్డ్ చేసిరనియు అనుమానము. ఈతనిసాక్ష్యమును విమర్శించుచు పయసీరు పత్రిక యీతని ప్రాసిక్యూషను ప్రధానసాక్షిగా పేర్కొనెను. ఈతడు చెడుప్రవర్తన గలవాడనియు, గూఢచారియనియు అతనిపై పరువునష్టపునిందలు మోపబడెను. కాని ఆవిషయ మిపుడు అట్టికి సంబంధించినది కాదు. ఈతడు ప్రధానసాక్షియనుట కోర్టును ధిక్కరించినట్లుగను. ఈతనిపై యిట్టినిందలు మోపి ప్రజలకు ఆతనిపై అసహ్యము కలిగింప నెంచెను. మరియు మీరటు కేసు సిద్ధమయినపిదపనే యిందుకొరకే యీతని బ్రిటిషునివాసిగా నెంచినదియు లేఖలు ఫార్వర్డ్ చేసిరనియు అనుట అక్షేపణీయము.

మరియు యీపత్రిక వ్యాఖ్యలో మేజిస్ట్రేటుగారిని గూడ నిందించుచుండెను. ఈ పైచెలిపిన సాక్షి టర్కియా దుగా ఇండియాకు వచ్చుటకు ధనమెవ్వరిచ్చిరని ముద్దాయిలడిగిన ప్రశ్నను మేజిస్ట్రేటుగారు వాదించగా యీ సాక్షియొక్క పూర్వపుచెడుప్రవర్తన రుజువుజేయుటకు మేజిస్ట్రేటుగారు తన అవకాశ మియలేదని నూచించుచు పత్రికలో వ్రాసిన వ్యాన్యమును మేజిస్ట్రేటుగారి పక్షపాత మారోపించుచున్నది.

న్యాయ:—జడ్జిగారు విచారించుకేసులోను కోర్టుధిక్కరించు నేరమునకు జారీచారణ కేసులోను అట్టి నేరమునకు గల వ్యత్యాసమేమి?

జేమ్సుగారు:—ఈ కేసును మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించుచున్నారు. సెషను విచారణకుపంపబడును. అప్పుడు అసెసరులు విచారింతురు. జారీచారణగోరుచు హైకోర్టులో ప్రస్తుతముక దరఖాస్తుగలదు.

న్యాయ:—ఆ దరఖాస్తు ఓడిన నోడవచ్చును. గలిచిన గెలువవచ్చును.

చేమ్సు:—నిసనరులైనను, జారీసభ్యులైనను వారందరు పయసీరుపత్రిక చదువువారే.

మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువును జారీచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ఆంధ్రసభల అధ్యక్షులపేర్లను సూచించుటకై 30 వ తేది సమావేశమగును

(న్యకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 26:—ఆంధ్రసభల అధ్యక్షులపేర్లను సూచించుటకై గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము గుంటూరు కాంగ్రెసు కార్యాలయమున ఈనెల 31 వ తేది సాయం కాలము 8 గంటలకు జరుగును. సభ్యులందరు సమావేశమునకు విచ్చేయ ప్రార్థింతులు (లింబివార్.)

గుంటూరు కాంగ్రెసుసంఘము

ఇప్పటికి చేరిన సభ్యులు 3000

నాయకుల సంచారము యేర్పాటులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 27:—గుంటూరు జిల్లాకు మొత్తము 4500 సభ్యులు చేరవలసియున్నది. అందు 3000 మంది యిప్పటికి చేరిరి. ఆగస్టు 31 తేదీలోపున మొత్తము సంఖ్య పూర్తి చేయబడును. పి. ఆంజనేయులుగారు నర్సరావుపేట తాలూకాలోను దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులు, నరసింహారావు, వెంకటరంగయ్య పున్నయశాస్త్రిగార్లు బాపట్ల గుంటూరుతాలూకాలోను సంచారము జేయుదురు. గుంటూరు పురమునందు శిరంసుబ్బారావు నాయకుగారు, మాచిరాజు రామమూర్తిగారు, చలపతిరావుగారు మున్నగువారు ఇంటింటికివోయి సభ్యులను చేరుచున్నారు. నెలఖరులోపున పూర్తిసంఖ్య సభ్యులను చేర్చి గుంటూరు సంఘముహక్కు పోకుండ జేయవలెనని యత్నించుచున్నారు. (తం.)

జాతీయ మహాసభాధ్యక్షత

ఈ సందిగ్ధ తరుణమున మహాత్ముడు నిరాకరించుట భారత దేశమునకు అపతారణము

శ్రీయుత నడింపల్లి నరసింహారావుగారి యభిప్రాయము.

విజయవాడ, ఆగస్టు 25-ప్రీ ప్రెసువారితో ముచ్చటించుచు గుంటూరు మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శియు నగు నడింపల్లి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షతను గురించి యిట్లు చెప్పెను:—దేశస్థితి మిక్కిలి సందిగావస్థయందున్నప్పుడును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశముయొక్క ఆదర్శముగా నుండదగునని కాంగ్రెస్ వారు ప్రకటించు నన్నప్పుడును అంగ్లచేతముకింకర్తవ్యతా మూఢత్వముచే నాపరింపబడియున్నప్పుడును మహాత్ముడు జాతీయ మహాసభాధ్యక్షతను నిరాకరించుట పునరాలోచించి అధ్యక్ష పీఠమును అంగీకరింపనిచో జాతీయోద్యమము నకు తీరని నష్టము వాటిల్లును. భారతదేశములో 19 రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘములలో 8 మాత్రమే జవహర్లాల్ గారికి వోటు నిచ్చినవిగాన భారతీయులు జవహర్లాల్ గారి ద్వారా తమ సందేశమును పంప నిష్టపడుటలేదని వ్యక్తమగుచున్నది.

అధ్యక్షుని అధికారములు

భారత శాసనసభాధ్యక్షుని అధికారములను తగ్గించుట విషయమై వారి యభిప్రాయమునకుగా నరసింహారావుగారిట్లు చెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారు సవాలు చేసినారు. కావున భారత శాసనసభ్యులు ధైర్యముని ప్రభుత్వమువారితో శాసనసభలో ద్వారాను, వారి నిబంధనలను సరిచియు పోరాడుట కర్తవ్యము. శాసన సభలలో సహాయనిరాకరణము చేయుటయన నెట్టిదో నిరూపించుట కిదియేయదను. మనకు సావకాశములు దొరకకపోవుట దురదృష్టమని చెప్ప వీలులేదు. కాని అది కలిగినప్పుడు ఉపయోగించ కొనకుండుట నిజముగా దురదృష్టమే యగును. ఈ పరిస్థితులలో స్వరాజ్యవాదులందరు ఒక్కమృతి సభలనుండి వెడలిపోవుటయు, యెడతెగని ఆటంక మార్గముల నవలంబించుటయు ఒక్కటే కర్తవ్యము. భారతీయులందరును మోతీలాల్ పంజాబీనియేడల సంపూర్ణ విశ్వాసము గలిగియున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్.)

అసోసియేటెడ్ చేంబర్సుయొక్క ప్రకటన

ఇంగ్లీష్ చేంబర్స్ ఫెడరేషనువారి ప్రతిపాదనకు

కలకత్తా ఆగస్టు 24-భారతీయులకును యితరులకును పక్షపాతముప నికరాదనియు, ఆంగ్ల భారత సహకార ముండవలెనని యుక్తంగేయులకునిగర్హతములందవలెననియు అసోసియేటెడ్ చేంబర్స్ వారుచేసిన విన్నపమునకు ప్రతిపాదముగా ఇండియన్ చేంబర్స్ ఫెడరేషనువారికి విన్నపమును పార్లమెంటు సభ్యులకును ఆంగ్ల దేశమునందలి ప్రజాప్రతినిధి సంఘముకును పంపు నున్నారని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

గ్రామ్య జైలను పరిశీలనముద్రము చాటినది.

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

జడ్జిపై సి. వి. డి. ఆఫీసులు

నాగపూరు, ఆగస్టు 26:—నేటిదినము మధ్యాహ్నము గాల్ సర్ శంకరరావు చిట్టావీరుగారి అధ్యక్షతన మధ్యపరగణాల శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. సర్ ఛార్లెస్ స్పిండ్లగారు న్యాయశాఖ అధికారిగ నియమింపబడిన నాటిదినమునండియు జడ్జిపై సి. వి. డి. ఉద్యోగులు నియమింపబడిరాయని రాఘవేంద్రరావుగారు ప్రశ్నించిరి. ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమేమియు తెలియదని ప్రభుత్వ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొసగెను. రాఘవేంద్రరావుగారు తన వాదమును సమర్థించుకొనుచు పోలీసు ఉద్యోగులు రహస్యముగ జడ్జిల చర్యలను గమనించుచున్నారనియు, కావలసినన తానా కేర్ల చెప్ప గలిగియుండెననియు రావుగారు చెప్పిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసిన పిమ్మట అసభికారసభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. హోసంగ బాదు కమిషను పదవిని రద్దుచేయవలయునను తీర్మానము అధిక సభ్యులచే ఆమోదింపబడెను. తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 28 మంది ప్రతిపాదముగ 25 మంది సమ్మతుల నొసగిరి. ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము నెదిరించిరి. విద్యావంతులలో నిరుద్యోగసమస్యను అంతమొందించుటకై ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రయత్నములు గావింపవలయునని మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. అంతటితో సభ రేపటి దినమువరకు ఆపుదల చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

పాటియాల సంస్థానమున

అకాలి రాజకీయ ఖైదీలు

విడుదల చేయబడుట

సిమ్లా, ఆగస్టు 26:—సిక్కు-సంఘమువారి పక్షమున రాజా సర్ సర్ జిత్ సింగు, సర్ జోగేంద్రసింగు, సర్ నుందరసింగు, సర్దార్ మోహనసింగుగార్లు మరి 10 మంది సిక్కు-సంఘపు నాయకులు రాయబారముకు వెళ్లి సిమ్లా యందున్న పాటియాల మహారాజుగారిని సందర్శించిరి. రాజకీయ కారణముల ననుసరించి నిర్బంధింపబడిన అకాలి సిక్కులను కారాగృహముల నుండి విడుదలచేయవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనిన వారి ఆస్తులను వారికి తిరిగి ఇవ్వవలయు ననియు రాయబారమువారు మహారాజుగారిని కోరిరి. మహారాజుగారు రాయబారముల విన్నపము నంగీకరించి కారాగృహము లందున్న రాజకీయ ఖైదీలను విడుదలచేయుటకు వారి ఆశ్రితి వారికి మరల ఇచ్చుటకును అంగీకరించిరి. అకాలీలు ఇకనైనను రాష్ట్రమున అశాంతిని పురిగొల్పకుండునట్లు నాయకులు ప్రోత్సహించ వలయునని మహారాజుగారు నూదించిరి.

మహారాజుగారి ఉత్తరువుల ననుసరించి 46 మంది అకాలి ఖైదీలు పాటియాల కారాగారములనుండి విడుదల చేయబడిరిని తంతివార్త వచ్చినది. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియా ప్రచురణశాఖ డైరెక్టరు

కోటుమనుగారి స్థానేపదరు?

సిమ్లా, ఆగస్టు 26:—కోటుమనుగారికి ఇంగ్లాండులో ఉన్న తోద్యోగము చేయవలసినదని వారిపక్షే ఇండియా ప్రచురణశాఖ డైరెక్టరుగ నెవరిని నియమింతురను చర్చ విరివిగ జరుగుచున్నది. చాలమంది కేర్ల మేల్కొనబడుచున్నవి. డిప్యూటీ డైరెక్టరుగ పనిజేయుచున్న ఆర్. ఎస్. బాజపాయిగారి కొనగంట ధర్మముని అనుకొనుచున్నారు. ఇది వరకు రహస్యము విలీయముగారు యీపదవి వీడినపుడే బాజపాయిగారి కొనగక క్రొత్తవారగు కోటుమనుగారిని తెచ్చిరి. ఇప్పుడైన వారిహక్కులను త్రోసివేయవలెనందు. రహస్యము విలీయముగారు పాటియాల సంస్థానపువని పూరితేసినందున తిరిగి తమప్రాతయోద్యోగమునకు రాజాచుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇదివరకు సమన్వయలోనుండి యిప్పుడు ఇండియా కార్యాలయమునందున్న హోమ్లెడ్ గారుగూడ యత్నించుచున్నారు. ఒక ఆంగ్లో ఇండియన్ పత్రికాసంపాదకు డీమధ్య అధికారతరసభ్యుల యభిప్రాయమును గణించియుండుటచే ఆతడు గూడ ఆశించుచున్నాడు. బ్రిటిషుపత్రికలతో సంబంధముగల వారిని నియమించుటకు హోమ్ సెక్రటరీగారు ఉద్దేశించిరట. (ప్రీ ప్రెస్.)

జతీంద్ర దాసుగారి

దృష్టికి మాంద్యము

అజయగోషుగారు పక్షిపోవుట

నిరశనశ్రుతుల సీతి

లాహోరు, ఆగస్టు 26:—జతీంద్రదాసు దాసుగారికి యిప్పుడు వేరొక దుస్థితి సంభవించెను. దృష్టి తగ్గిపోయెను. రెండవగుట దూరములోనున్న వస్తువులను పడచెను. నేను సాయంకాలముగూడ వాంతిజేసికొనెను.

అజయగోషుగారు నిన్న రాత్రి మూగ్గుపోయెను. నేడుదయము నడచుచు పక్షిపోయెను. అరగంబువరకు తెలివిరా లేదు. నేటినుండి బలవం భోజనము మానిరి.

అపూర్ణవరుని ఎత్తుకపోవు వార్త

ఫాల్గూ దాచబడిన అపూర్ణవరుని ఎత్తుక పోవుట పయత్నము జరిగె ననువార్త ఆసత్యమని పోలీసు నూపర్మెంటు గారు ప్రకటించిననుగూడ హిందూ మోరాల్ల పత్రిక యొక్క వినవరములను ప్రకటించుచున్నది. ఒక పంజాబీయుడు పెద్దమనిషివలె కొన్ని కోజులనుండి పోల్లలొనికి వచ్చి బోవుచుండెను. అతని ఒక సి. వి. డి. ఉద్యోగి అందరు దలంచుచుండిరి. మూడవనా డాతడు అపూర్ణవరును తన బండ్లలో కూర్చుండజేట్టుకొని పోవుచుండ, యంతలో నిజము తెలిసి పోలీసువారు వెంటజేట్టుగా నాతడు రెండు తుపాకిగుండ్లు క్రేల్చి పారిపోయెను, అని పత్రికలో ప్రకటింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

వాతావరణ నిర్ణయి

1929 సం॥ ఆగస్టు నెల 27-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముమ్బై	పుణె	కొలహాపూర్	కర్ణాటక	మరాఠ్వాడ
ముమ్బై	88	76	1.5	18.4	— 1.0
పుణె	87	79	...	18.1	+ 4.2
కొలహాపూర్	91	79	...	17.0	+ 1.8
కర్ణాటక	91	80	...	17.8	+ 0.1
మరాఠ్వాడ	94	72	...	8.1	— 4.1
బెల్గాం	91	74	...	0.4	— 5.3
అనంతపుర్	...	...	...	1.8	— 7.3
కడప	99	77	...	7.1	— 4.7
నెల్లూరు	100	81	...	3.8	— 3.1
మద్రాసు	95	79	...	7.5	— 2.3
కడపూరు	98	78	...	12.5	+ 3.8
నెల్లూరు	96	78	0.2	6.1	— 6.9
నేలము	93	78	...	5.7	— 6.2
కోయంబత్తూరు	87	71	...	5.8	+ 1.7
తిరుచనాపల్లి	98	77	...	1.4	— 4.8
నాగపట్టణము	95	79	...	6.0	+ 0.2
మధుర	98	78	...	2.1	— 4.8
సాంబల్	87	78	...	0.2	— 1.1
పాలంకోట	...	...	...	0.4	— 1.0
తిరువేండ్రము	82	77	...	80.5	+ 6.1
కొచ్చిన్	83	77	...	73.2	+ 10.0
కాలికట్టు	87	75	+	97.0	+ 18.0
మంగళూరు	85	74	+	116.3	+ 22.3
బెంగళూరు	84	65	...	4.3	— 7.4
మేర్ కార	70	60	0.1	102.0	+ 12.1
కొడైకనాల్	65	51	...	14.9	+ 0.1
కూనూర్	71	52	...	8.6	—

సర్వగ్రహ:—గోపాలపురంలో 1.5" వర్షం చెను ఆగస్టు మా ముఖ్యతో అల్లుకొన్నది. విప్రోష్ణస్థితి నూములుగనున్నది.

డెక్క:—మేఘములు పలనగా యున్నవి కడపలో. పగటివేడివి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒకమోక్షగ నున్నవి. నెల్లూరులో పగటివేడివి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

సాహిత్యవార్తలు

సర్దార్ వల్లభాయీగారు:—వల్లభాయీ పటేలు గారు తమ శ్రావణియ మహా సభాధ్యక్షులు మద్రాసునకు ఈ నెల 29 తేదీన బొంబాయినుండి వచ్చెదరు.

ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు:—పీఠగౌరవ నొప్పి వలన బాధనొందుచుంటున్న ఒక నెల విశ్రాంతి తై కొనవలసినదని వైద్యులచే యొగబడెను. కొలదిదినములలో అయ్యంగారు వెంగళూరున కేగెదరు.

ప్రాత సేరస్థుడు అరెస్టుకాబడుట

జార్జిటపునందు కోతను అను దొంగను పోలీసువారు అరెస్టుగావించిరి. ఇతడు ప్రాత సేరస్థుడు. మద్రాసునందు యిటీవల జరిగిన బంగ్లా లయందలి దొపిడిలు యితడు గావించు నటుల పోలీసువారు విచారణ గావించుచున్నారు.

రాకపోకలు:—ఆర్. జి. గ్రీవు, హిల్లక్ బ్రాస, డి. బి. టి. రంగాచారియర్, ఎ. రంగనాథ మొదలియర్, బి. సి. వాడియాగారు సేటియందయమనకు మద్రాసువచ్చిరి. కెప్టెన్ ఉబ్బయ్యగారు కాకినాడకు, కల్నల్ పార్థుర గారు బొంబాయికి, సి. డబ్లియూ. కాటకగారు ఆనంతపుర మునకు గతరాత్రి యేగిరి.

తొనవల్లభాను శ్రీ వీర రాఘవస్వామి లాటరీ:—చైతమునూతన టిక్కెట్లు నెంబర్లు 1-9-29 తేదీన వార్తా పత్రికలలో ప్రచురించబడును. టిక్కెట్లు మద్రాసు, ఎస్ఎస్సేడు లోనున్న ఇండియన్ ఇన్ డస్ట్రియల్స్ వద్ద ప్రతిదినం ఉదయం 8 గంటలనుంచు సాయంత్రము 8 గంటలవరకు విక్రయించ బడును. అమ్మకముకాని టిక్కెట్లు పుస్తకమున 81-8-29 తేదీలోగా నాపను చేయవలెను. అని కార్యదర్శిగారు మాకు తెలిపిరి.

తిరువళ్ళిక్కేణి మ్యూనిసిపల్ ఎన్నిక:—ఎస్ సత్యమూర్తిగారి ఆభ్యర్థిత్యమును బలపరచుటకు తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీ యాజమాన్యమున ఈనెల 29 తేదీన సాయం త్రం 6 గంటలకు తులసింగ పెరమాల్ కోయిలపిడిలో నున్న దవనోత్సవం బంగాళాలో బహిరంగసభ జరుపబడును. డా॥ యు. రామారావు, సి. ఎన్. ముత్తరంగ మొదలియర్ గార్లు మున్నగువారు ఉపన్యసించెదరు.

ఆర్థిక విచారణ సంఘము

మద్రాసు, ఆగస్టు 27:—గోదానీ కృష్ణ జిల్లాల ఆర్థిక విచారణసంఘ కాలము రాబోవు అక్టోబరుమాసముతో అంతమై యుండవలసినది. కాని యీ సంఘమువారి విచారణ పూర్తికానందున యింకను చాలపని యున్నందున రాబోవు డిసెంబరువరకు కాలము పొడిగింపబడెనని తెలియుచున్నది.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

పరిక్షాఫలితములు

ఈదినున రిజిస్టరు నెంబర్లకులవారు గతజూలై మాసమున జరుపబడిన యారవియనుభావల డిప్లొమాపరీక్షలందు కృతార్థులైరి.

క్రొంచి భాష:—1, 2, 3, 5 నుండి 14 వరకును.
జర్మనీ భాష:—16 నుండి 28 వరకును.

బ్రాహ్మణదత్త:—ఈ పత్రికయొక్క మాడు నాలుగు సంచికలను, అయిదవ సంచికను అందుకొంటిమి. మాడవ నాల్గవసంచికలకు లిసి యొకసంచికగ ప్రచురింపబడెను. దీనియందు, బ్రాహ్మణ సభల, వర్ణాశ్రమధర్మ సభల వృత్తాంత మును, స్వర్ణస్థలయిన వీరభద్ర పాకయాజిగారి చరిత్రము ప్రచు రింపబడెను. అయిదవ సంచికలో వర్ణాశ్రమధర్మ సభల యు దంతమే గాక, కీర్తి శేషలయిన వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిల వారి జీవితముగూడ ప్రచురింపబడెను. శాస్త్రులవారు సంఘ సంస్కరణమునకు పూర్తిగ విరోధులు గారని యొకరు వ్రాసిన యంశమును, పత్రికా సంప్రదకులు ఖండించుచు, సంఘ సంస్కారమువారికి బొత్తిగ గిట్టదని వ్రాసిరి.

రామమోహనఅయ్యుర్యేన వైద్యశాల అండ్ కళాశాల—బెజవాడ

1929 సం॥ ఆగస్టు 29వ తేదీ గురువారం సాయంత్రం 6-30 గంటలకు రామమోహనఅయ్యుర్యేన ధర్మవైద్యశాల అండ్ కళాశాలయొక్క 13వ సంవత్సరోత్సవసభ ఇండియన్ స్త్రీసంఘముయొక్క ఆనరేరీ శ్రీకటరీయసు శ్రీమతి మాలతీపట్నంబర నమ్మ బి.వి. గారి అధ్యక్షతక్రింద బెజవాడలో రామమోహన గ్రంథాలయభవనమున జరుగును.

1. అవ్యుత్పన్న రాజ్యలక్ష్మిమ్మ. 2. శంకర అవన్న.

ముత్యాలపేట ఉన్నతపాఠశాల - ఆంధ్ర సారస్వతసంఘము:—పై సంఘమువారి తరపున విద్యార్థి గంటి జోగయ్యపోయూజులుగారు (యం. ఎ. యల్. టి. బి. యల్.) రాబోవు గురువారము (1929 సం॥ ఆగస్టు నెల 29 తేదీన) 4-45 గంటలకు ఆంధ్రభాషాచారిత్ర మను విషయముగూర్చి ఉపన్యాసము చేయుదురు.

శ్రీ శేకుమళ్ళ రాజగోపాలరావు బి. ఎ. యల్. యం. యు. వారు అగ్రాసనము నలంకరింతురు. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థి తులరు.

తమిళ రాష్ట్రీయ సభ

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమము

మద్రాసు, ఆగస్టు 27:—టి. కె. పాపలాల్ గారు దేశ బంధు పత్రికా సంపాదకులు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. వేదారణ్యమునందు జరుగు తమిళ రాష్ట్రీయసభలో స్వాతంత్ర్యోద్యమ నుండి చచ్చజగజ్జోదనుటచే డా॥ పి. వరదరాజులునాయుడు గా రావడంకేరని జాతీయపక్ష కార్యదర్శిగారి ప్రకటన నా కార్యక్రమ కలిగించెను. రాబోవు సంవత్సరమునుండి కాంగ్రెసు ఆదర్శము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమగ నుండవలసినదని యొక తీర్మానము నుపపాదించుటకు నేను తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమి టీకి నో టీ గు యిచ్చితిని. కావున ఆ తీర్మా నము నెదిరించుటకు వరదరాజులునాయుడుగారు ఆసభకు రావలె నని నేను కోరుచున్నాను. తమిళనాడు నాయుడుగారి జ కీయముల నంగీకరించునో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమ సామోదిం చునో వేదారణ్య సభలో పరిష్కరింపబడవలెను.

పునస్సంధానవయోనిర్ణయము

పూర్వాచారపరాయణుల వ్యతిరేకాందోళన

సిద్ధా, ఆగస్టు 26:—ఈ రోజు ప్రచురింపబడిన గర్భా ధానవయోనిర్ణ సంఘమువారి నివేదికకు ప్రతిపూలముగా అభి వృద్ధినిరోధకులకు పూర్వాచారపరాయణులు ఆందోళనప్రారం భించిసారు. సంఘమువారి సిఫారసులకు వ్యతిరేకముగా చెప్పు కొనుటకున, కారదాగారి వివాహశాసనమునకు వ్యతిరేకాభి ప్రాయమును ప్రకటించుటకును బెంగళాలో దేశమునుండి పండితులు హోం మెంబరును సంబర్హించిరి. హోం మెంబరుగారు వారి కోర్కెల యెడల నూదాసినభావమును ప్రకటించిరినీ తెలియుచున్నది. వివాహ సంబంధమైన భంగమును కలుగజేయరాదను విలా పములు పరంపరలుగా భారత శాసనసభ్యులకడను వచ్చుచున్నవి. శాసన సభవారికి స్త్రీలచే సంబంధము చేయబడిన మహజరు లు అనేకములు వచ్చుచున్నవి. (శ్రీ కె.ఎ.)

శాసనసభలో నిరోధము

సిద్ధా, ఆగస్టు 26:—ఆగస్టు నాల్గవ తారీఖున నర్సిం చుటకు హరిబలాన్ శార్దాగారి బాల్యవివాహ నిషేధక బిల్లులు యమ్. యల్. శేషయ్యంగారు 12 సవరణలను ప్రతిపాదించె దమని నో టీ గు నిచ్చి నారు. బిల్లుల నలన న ప్రై ము గలుగు ప్రత్యేక సంఘము ల సాక్ష్యము పుచ్చుకొనుటకు మరల బిల్లును నెలెట్ట కమిటీకి పంపవలెననునది మొదటిది. ఇది విఫలమైనచో బ్రాహ్మణులలో ను రజస్వలానంతర వివాహములు మతమువలనగాని, ఆచారము వలనగాని, రెండింటివలనగాని నిషేధింపబడిన జాతులకును ఈ శాసనము వర్తింపరాదని వారు ప్రతిపాదించెదరు, వివాహవిధు ను 11 గా నిర్ణయించవలెనని శేషయ్యంగారి యభిప్రాయము, ఇందువిషయమై ప్రతిపాదించబడబోవు సవరణలు బిల్లుయొక్క వ్యాప్తిని చాలవరకు తగ్గించుటకు యేర్పడియున్నవి (అ. ప్రెస్)

బెంగాలు జనపనార యంత్రాలయముల కార్మికసంఘము కలకత్తా, ఆగస్టు 26:—బెంగాలు జనపనార యంత్రాలయముల పనివారు తనీవారమునాడు సమావేశమై తమకార్మికసంఘమునకు అధ్యక్షురాలుగానున్న ప్రభావతిదాస్ గు ప్రకన్యచై విశ్వానరూపిశక్తి తీర్మానమునుగావించిరి. ఆమె ౬౩ అధ్యక్షపదవికి తక్షణమే రాజీనామ ఇవ్వవలెనని కోరబడెను. (అ. ప్రె.)

రాంగూన్ జాతీయపతాకోత్సవము

బర్మాను భారత దేశమునుండి విడదీయుట భావ్యముకాదు

ప్రముఖుల యుపన్యాసములు

రంగూన్, ఆగస్టు 26:—పి. వి. గుజరాతీ పాఠశాల లో నిన్న ఉదయము జాతీయపతాకోత్సవము అత్యంతవైభవము తో జరిగెను. పతాకోత్సవమునల్పులు ఉమాంగ్ లాంగుగారు బర్మాను భారతదేశమునుండి విడదీయుట మిక్కిలి జాగరూకత తో నాలోచించిన మీదగాని జరుగరాదనియు, ఈసందిగ్ధసమ యమున తప్పకుడుగులేననచో మరలనది సరియగుట దుర్లభమని యుచెప్పిరి. పెనములోనుండి బయటపడుటకు అందరునుకోరెదరు కాని పెనములోనుండి తప్పించుకొనిఅగ్ని కామాభయము యెట్టి వివేకము. బర్మాను భారతదేశమునుండి విడదీయవలెనను వారు బాగుగా నాలోచించిగాని యా పనికి దిగరాదని వారు చెప్పి రి. బర్మావారి సమస్యలను కష్టనిష్ఠురములను అర్థము చేసికొని వారి యభివృద్ధియందు చేదోడు వాదోడై యుండవలసినదని ఉపన్యాసకుడు భారతీయులను కోరెను. (శ్రీ కె.ఎ.)

ప్రమాదము దాటుట

శింధువరదలు

లాయడు బారేజినిగూర్చి తంఱి బొంబాయి, ఆగస్టు 27:—మ.యకు వరదలవలన శింధు నకు ప్రమాదము దాటిపోయినదని లాయడు బారేజి నూపరెంటిం డింగ ఇంజనీరు నిన్నను లెంతింపవెట్లు శింధుకమివనరు చెబు పుచున్నాడు. చీఫ్ ఇంజనీరు గారివార్త నామోదించిరి. వర్ష మువలన బారేజిలోపని జరుగలేదు. పనినాంధ్రు నెడలిపోయిరి. అంతేగాని సుక్కురు బారేజిపనులకు హానికలుగలేదు. డే నే రు కాల వ్యలో గం ధ్లు ప డు ట చే ఖండకోట, దలుతాలూకాలు నీటిమయమయ్యెను. ఇప్పుడంత యు సర్దుబాటుచేయబడినట్లు డిప్యూటీకమివనరుగారు చెబు చున్నారు. (అ. ప్రె.)

14 సంవత్సరములకు లోబడినవారికి

బీడిలు సిగ రెట్లు అమ్మకూడదు

బొంబాయి మునిసిపలు కార్పొరేషనువారి నూచన బొంబాయి, ఆగస్టు 26:—14 సంవత్సరములకు లోబడిన బాలురు బీడిలు లేక సిగ రెట్లు ఇతర పా గనామానులను త్రాగిన అనారోగ్యకరమగుటచే అంగడివారు 14 సంవత్సరములకు లోబ డినవారికి పాగనామానులు విక్రయించరాదనయి, ఆ విధ మున బొంబాయి శిశువుల శాసనమును సవరణచేయుటకు అ ధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదిం వలయుననియు బొం బాయి కార్పొరేషనువారికి తీర్మానము గావించిరి. ఇట్లు వి క్రయించువారికి 50 రూప్యముల జరిమానా విధించవలయునని కూడ నూచింపబడెను. ఆ విధముగ శాసనము తయారుజేయబ డిన పోడిగూడు బాలురు పీడించెదరని కొంతమంది సభ్యు లు తీర్మానము ఆక్షేపించిగాని తీర్మానము అత్యధిక సంఖ్యాకు లచే ఆమోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

పలనెయిను పరిస్థితులు

అధినివేశకార్యాలయ ప్రకటనము

(యాటరు)

లండన్, ఆగస్టు 27:—అధినివేశ కార్యాలయమువారు పలనెయినులో 25 తేదీ పరిస్థితులనుగూర్చి ఇట్లు ప్రకటించిరి. జెరూసలము పల్లెలో నున్న యూదులభవనములు స్వాధీనము లోలేవు. కొంతమకు దోపిడిజరిగెను. ప్రాణనష్ట ముండెను. హెబ్రెయలో 45 యూదులు మడసిరి. 59 గురు తుతగాత్రులైరి. 8 గురు ముసల్మానులు పనిపోయిరి. పదిమంది తుతగాత్రులైరి. జానాపరిస్థితులు భయంకరముగనున్నవి. తెలివావి దగ్గర ఉభయములను కొట్టుకొనవచ్చును. కాని, బ్రిటిషయర్ల సొక సోమవార మనటికి బోయిపును అల్లరిత్తె కాంతి వీర్పడు ననుచున్నారు. పలనెయినులో ఇప్పుడు మూడు బ్రిటిషుకార్లు పటాములు లున్నవి. సాయుధశక్తికలపటాలమునుగూడ యున్నది. మంగళవారము పలనెయినుకు రెండు డెప్యూటీయరులను, విమానమునుబంపుటకు తయారుజేసిరి.

మదరాసు హైకోర్టు తీర్పులు

గొల్లపూడి శివరామకృష్ణశాస్త్రిగారు

హైకోర్టు, అడ్వకేటు, కచ్చేరీలోడ్డు, మైలాపూరు, మదరాసు.

(1) తనఖా దస్తావేజులు, లిమిటేషన్:—ఏ. బి. సి.

అను ముగ్గురు డి. అనువానికి ఒక తనఖాపత్రమును జాయింట్లుగా వ్రాసియిచ్చిరి. ఆ తనఖాపత్రముమీద వడ్డీకింద చెల్లుయిస్తూ ఏ. బి. సి. మాత్రమే సంతకముచేసిరి. వారు ఆ చెల్లును యిచ్చు యిచ్చు నీ. తరఫుకూడ అధికారము పొందినట్లు ఋజువుకాలేదు. గాని న్యాయరామేశం, జాక్సన్ గార్లు ఆ చెల్లు నీ. అనువానిని వైందు చేయదనియు, చెల్లు లేదనించి నీ మీద క్రొత్త వ్యాజ్య కారణముగాని, తిరిగి 12 సంవత్సరముల తైముగాని రాదని తీర్మానించిరి. తనఖాపత్రము లేదనించి దావా వేసేనాటికి 12 సంవత్సరములు వెళ్లిపోవుటవలన (చెల్లు లేదనించి 12 సంవత్సరముల లోగానే దావా వేయబడెను.) నీ. పరస్పరముగా గాని, నీ. యొక్క ఆస్తిగాని తనఖాబాకీకి వైందు కారని తీర్మానింపబడెను.

గాని న్యాయమూర్తులు యీ విషయములో ఎక్కువ రెడ్డిమెంటునున్న చెల్లుకున్నా భేదము లేదనికూడ తీర్మానించిరి. అనగా నీ. వద్దనుంచి అధికారము లేకుండా ఏ. బి. సి. తనఖాబాకీని ఎక్కువ రెడ్డి చేసియున్నను, ఇవ్వవలసినట్లు ఒప్పుకొన్నను-నీ. ని వైందుచేయదని తీర్మానము.

ఒకడు మరియొకరి యింటిలో నివసించుచు వారి భూములపై అన్యాయపీచేత్తూ కిస్తులు చెల్లిస్తూ యున్నంత మాత్రముచేత అతనికి అవతలవారి బాకీపై వారితరపున చెల్లు ఇచ్చుటకుగాని ఎక్కువ రెడ్డిచేయుటకుగాని అధికారము ఉండదు (ఏ. యన్. నెం 182 ఆఫ్. 1927)

2. డిస్టిక్రిక్షనునిసిపాలిటీ ఆక్ట్ క్రింద ఓటర్ల జాబితా పబ్లిష్ చేయబడిన తరువాత అందులో ఓటర్లుగా చూపించబడినవారు నిజముగా ఓటర్లుగారని వాదించుటకులేదు. అయితే మునిసిపల్ ఆఫీసరుగాని, సర్వేంటుగాని, పోలీసు ఆఫీసరుగాని దగాగా ఒక ఓటరుపేరు చేర్చినట్లుగాని తీసివేసినట్లుగాని ఋజువు అయ్యెయ్యదల అది డిస్టిక్రిక్షనునిసిపాలిటీను ఆక్ట్ 52 వ సెక్షను క్రింద సేరగును. కాబట్టి ఓటర్ల జాబితా పబ్లిష్ చేసినతరువాత గూడ కోర్టువారికి అట్టి సేరము జరిగినదా లేదా అని విచారించు సందర్భములో ఓటర్ల జాబితాలో చేరినవారికి అట్టి అధికారము ఉన్నదా లేదా యని విచారించే హక్కు ఉన్నది. గాని న్యాయరామేశం, జాక్సన్ గార్లు సి. ఆర్. పి 1602 ఆఫ్ 1928)

3. ఏ. అనువారును వారికోమారులును ఒక జాయింట్లు హిందూకుటుంబము. బి. అనువారు ఏ. మీదమాత్రమే దావావేసి కొంతము త్రమునకు డిక్రిఫాందిరి. అనగా డిక్రి తండ్రిమాత్రమే పార్టీ. ఆ డిక్రి అనులలో జాయింట్లుకుటుంబాస్తి వేలంవేయబడి యుత్తరు ల చే కొన బ డె ను. నే లు సర్టి ఫికేట్టు లో తండ్రి భాగము మాత్రమే వేలం వేయ బడిన దా కుమారుల వాటాలుకూడ అమ్మబడినవా అను విషయము స్పష్టముగా లేనప్పుడు కుమారులవాటాలుకూడ అమ్మబడినట్లే ఎంచుకొనవలయును. ఆ కుమారులు తమ వాటాలు వేలంవేయబడ లేదని వాదించేయెడల అయి గంభీరములో ని రికార్డు దాఖలుచేసి వారి తండ్రిగారి వాటామాత్రమే అమ్మబడినట్లు కుమారులే ఋజువుచేయవలసియున్నది. (గాని న్యాయరామేశం, జాక్సన్ గార్లు. ఏ. యన్. 237 ఆఫ్ 1926).

క్రిమినలు ప్రాసీడింగ్ కోడు 145వ సెక్షను క్రింద స్వాధీనమునకే వేసే సమ్మతి ప్రాసీడింగులో ఒక హిందూజాయింట్లు కుటుంబము తరపున ఆకుటుంబపు మానేజరు పార్టీగా నున్నచో ప్రాసీడింగుకు కుటుంబపు మెంబర్లు అందరుకూడ పార్టీలుగానే భావింపవలెను. కాబట్టి ఆ ప్రాసీడింగులో స్వాధీనము మానే జరుగు యివ్వక యితరులకు క్రిమినల్ కోర్టువారు స్వాధీనము యిచ్చినచో, ఆ జాయింట్లుకుటుంబపు మెంబర్లు క్రిమినలుకోర్టు ఆర్డరు లేదనించి మూడుసంవత్సరములలోగా దావాతీసికొని రావలయును. అట్లు దావాతీసికొనిరానిచో లిమిటేషను ఆక్ట్ 47వ ఆర్టికెలు క్రింద వారిదావాకు కాలదోషముపట్టును. క్రిమినలు ప్రాసీడింగుపెట్టకపోతే ప్రతివాదులు అక్రమముగా ప్రవేశించిన లేదనించి వాదులకు 12 సంవత్సరములు తైము ఉండేది. అయితే క్రిమినలుప్రాసీడింగులో వారికి స్వాధీనమునుగూర్చి వ్యతిరేకముగా తీర్మానింపబడి యుండుటచేత 8 సంవత్సరములలోగా నే దావా తీసికొని రావలసివచ్చినది, (57 యమ్. యల్. ఏ. 228 పేజీ.)

ఒక మైనరు తన వార్షియను చేసిన కొన్ని అన్యాయక్రాంతములను రద్దుపరిపించుటకున్నా ఆ అన్యాయక్రాంతములలో చేరిన ఆక్షులను స్వాధీనపరిపించుటకున్నా ఆ ఆస్తిపై గత ఫల సాయమునకున్నా యింకా కోర్టువారికి న్యాయముని తోచే యితర పరిహారములకున్నా దావా వేసెను. ఆ దావాలో వాది కోరినప్రకారం స్వాధీనమునకు డిక్రి యివ్వబడెను. ఫలసాయము సంవత్సరమునకు ఎంత యివ్వవలెనని నమనిచారని డిక్రి అనులలో నిర్ధారణ చేయవలసినదిగా డిక్రిలో నూచింపబడెను. ఈ డిక్రి అసీలులో ఖాయపరపబడెను. అటుపైన ఫలసాయమును నిర్ధారణ చేయుటకున్నా గత ఫలసాయమునకున్నా దావామధ్యములోని ఫలసాయమునకున్నా ఎక్స్ క్యూషను అప్లి కేషను దాఖలు చేయబడెను. ఈ అప్లి కేషను కోర్టువారిచేత ఎక్స్ క్యూషను పిటిషను పెట్టవలెననే కారణముచే, డిస్ మిస్ చేయబడెను. వాదిలో గడ కోరిన పరిహారములకే కోర్టువారు నూచించిన ప్రకారం ఎక్స్ క్యూషను పెట్టవలెనని దాఖలుచేసెను. దీనికి ప్రతివాదులు అభ్యంతర పెట్టుదు యీ క్రింది వాదనలను చేసిరి. (1) ఫలసాయపు నిర్ధారణ దావాలోనే ప్రిలిమినరీ డిక్రి తరువాత జరుపబడవలెను. అట్టి నిర్ధారణ ఎక్స్ క్యూషనులో జరుగవలెనని కోర్టువారు యిచ్చిన డిక్రి లా ప్రకారము చెల్లనేరదు. (2) ప్లయింట్ లో దావామధ్య ఫలసాయము కోరబడియిందలేదు. దావామధ్య ఫలసాయమునకు అందుచేత డిక్రికూడ యివ్వబడలేదు. కాబట్టి దావామధ్య ఫలసాయము నిర్ధారణ చేయుటకుగాని వాదికి యిచ్చుటకు గాని పిలులేదు. (3) వాది మొదట దాఖలుచేసిన ఎక్స్ క్యూషను అప్లి కేషను డిస్ మిస్ చేయబడి యుండుటచే ఇప్పుడు దాఖలుచేయబడిన ఎక్స్ క్యూషను పిటిషనుకు రిసుజూడికేటా దోషము పట్టినది. క్రిందికోర్టువారును అసీలులో గాని న్యాయరామేశం, జాక్సన్ గార్లు, మాధవన్నాయగారు నిరకారింపి యిట్లు తీర్మానము చేసిరి. (1) 1908 వ సెక్షన్ సివిల్ ప్రాసీజరు కోడు ప్రకారము ఫలసాయనిర్ధారణ దావాలోనే చేయవలసియున్నను, అట్టి నిర్ధారణ అయి గంభీరములో చేయవలసినదని చెప్పినంత మాత్రముచే ఆ డిక్రి చెల్లనేరదని (అని) చెప్పుటకు లేదు. (2) గత ఫలసాయమునకున్నా దావామధ్య ఫలసాయమునకున్నా వ్యాజ్యకారణములు వేరు కాబట్టి ప్లయింట్ లో అట్టి ఫలసాయమును యిప్పించుమని పుష్కలంగా పరిహారము కోరబడక పోయినను, కోర్టువారికి దావామధ్య ఫలసాయమునకు డిక్రియిచ్చే అధికారమున్నది. వాది, కోర్టువారికి న్యాయమునితోచే యితర పరిహారములను యిప్పించుమని కోరిన ప్రార్థనకిందు దావామధ్య ఫలసాయమునకు డిక్రి యివ్వవచ్చును. (3) యిప్పుడు వాది దాఖలుచేసిన ఎక్స్ క్యూషను పెట్టవలెనని దావాలో దాఖలు చేసే యికాబట్టి హ్యూటరీ అప్లి కేషనుగా కోర్టువారు మార్చిన మనిరి. లోగడ దాఖలుచేయబడిన ఎక్స్ క్యూషను అప్లి కేషను ఎట్టి తీర్మానమున్నా లేకయే ఎక్స్ క్యూషను పెట్టవలెనని దాఖలు చేయవలెననే కారణముమీద మాత్రమే డిస్ మిస్ చేయబడి యుండుటచేత ఆ ఆర్డరు ప్రస్తుతపు పిటిషనుకు రిసుజూడికేటా కాదు. గాని న్యాయరామేశం, జాక్సన్ గార్లు గత ఫలసాయమే కాక దావామధ్య ఫలసాయముగూడ కోరేహక్కు ఉన్నదని తీర్మానించిరి. (సి. యం. ఎ. నెం. 432 ఆఫ్ 1927.)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0; వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కామును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిష నిలయం, హైదరాబాద్.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటిసు

ఒక నూతన బోట్ ఏజన్సీ కార్యాలయమును తెరచుట

గుంతకల్ రైల్వేస్టేషనుకు 22 మైళ్లదూరమునం దున్న ఉర్వకొండ టౌనునందు ఒక నూతన బోట్ ఏజన్సీ కార్యాలయము ఎమ్. అండ్ ఎస్. ఎమ్. రైల్వేమీదనున్న స్టేషనులక, దీనికి చేరిన రైల్వేలకు సామానులను అం గీ క రి యు టు రై 1-9-1929 లేదిన తెలుపబడును. గుంతకల్ రైల్వేస్టేషనునుండి గల చార్జి తో సహా మణుగు 1 కి 0-2-6 నంతున బండిచార్జి వసూలు చేయబడును.

శ్రీ మణిజ్యోతిషాలయము,

గుంటూరు

ఇది మంచి ఖ్యాతివహించిన గొప్ప జ్యోతిషశాలచే స్థాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుమతులు సర్టిఫికేట్లు, కప్పు పొందినవారున్న గలరు. వీరి ప్రశ్న ఫలములూ అమోఘములు. ముహూర్తములూ నిర్ణయములు, జాతకములు, విషవృక్షములు, నిరాశూటములు, లగ్న స్థూల, గ్రహస్థూల, భావస్థూల మోడశవర్త ఆప్తకవర్త, వడ్డ్యలాది సాధనలతో శాస్త్రసమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేట్లు:—8 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ 1. ముహూర్తములకు రూ 2. టూకీ జాతకములు వాడీమాదిరి రూ 5. ప్రశ్నను బట్టిగాని జన్మకోటిని బట్టిగాని సంవత్సరంఫలం రూ 3. సంపూర్ణ జాతకములు:—సంవత్సరంవారి రూ 20. అంతర్గత వారి రూ 30. విదేశవారి రూ 60.

ముఖ్యగమనింపు:--జన్మదినము తెలియనివారికి రేఖాసహాయముతో జాతకములు వ్రాయబడును. ప్రత్యేకము రూ 5.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తను, శుక్లనష్టము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0. పాలగుగంధి లేహ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 డబ్బీ రు. 1—4—0. వి. సి. ఖర్చులు చేరు. వి. సి. ఏ. అంతుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేసి-నెల్లూరుజిల్లా

సౌలూమి త్రి సుంజీవి.

కీర్తి ఉడుకులకు, శుక్లనష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యూరం. జి. యన్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడువేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

ర సాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెలను మొదటివారిని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరియితర రకములను ముట్టరు.

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929 సం. ఆగస్టు నెల 27-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముచస్తాలు

మనుమ తేనాబిడి ,, క 45 కలది 12 8 0 12 12 0

సెల్లూరివి ,, డిటో 42 ,, 13 4 0 13 12 0

ఫిల్లి ,, డిటో 46 ,, 15 8 0 16 8 0

కాసులు క. 164 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

సువ్వలు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యముల వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

సెనగలు ,, డిటో ,, 15 8 0 17 8 0

పెసలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

జీలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వలనూనె కా 1-కి ,, 185 0 0 145 0 0

సెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

కేరు సెనగపప్పు కా 1-కి ,, 46 0 0 47-0-0

కేరు సెనగనూనె గానుగ కా 1-కి ర 104 మినుమునూనె 96

అనునూనె కా 1-కి 96 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపగుపు కా 1-కి 119 0 0 122 0 0

కూరపగుపు ,, 65 0 0 67 0 0

పిరపకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి 95 0 0 105 0 0

దనియాలు ,, కా 1-కి 82 0 0 42 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు ములుగు 1-కి ర 40 50

బెల్లము కా 1-కి ర 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 25 4 0 25 8 0

చింతమండు కా 1-కి ,, 80 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

వట్టారక కా 1-కి ,, 88 0 0 84 0 0

చవరం ,, 27 0 0 84 0 0

కవుండు ,, 82 8 0 85 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహాయాకె ర 7 15 0

నెం 6 ,, కటార్కి ,, 5 0 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 జమ్మరు 10 పా ,, 10 10 0

నెం 20 కట్టలేడి ,, 7 6 0

నెం 40 రాజీ ,, 9 14 0

నెం 4 చెన్ని మగీడు ,, 4 12 8

7. లోహములు

బెండి 100 కుం 1-కి ర 56 8 0 ర 59 0 0

బెంగాలకుం 1-కి ,, 21 8 0 31 14 0

ననరకు 1-కి 18 10 0

ఇత్తడి కా 1-కి ,, 258 0 0 255-0-0

కాగ కా 1-కి ,, 808

8. రంగులు

అతిమేలు సిల్వరులూడు అతివరంగు సింహాయాకె

పిహ 1-డిగ్రీల 200 కి ర 47 0 0

,, పీలిరంగు 1 రంగు 1 10 0

,, 15 రకుల 1 10 0

,, 28 రకుల 1 9 0

,, 56 రకుల 1 8 8

,, 1 అందరు 1 8 0

చక్కెర పొక్కుపొక్కులేట్ అహా (టెక్స్) 0 0 0

కాంగో కి కి 1 0 0

అహా 0 0 0

వృత్తాంతలేఖలు

కైకలూరు తాలూకా

(స్వకీయవిలేఖరి)

కా ల మా న ము

ఈ సంవత్సరమున కీమధ్యమాత్రము మంచినీరు ములుకురి నినవి. భూమివల్ల పడినది. మనుష్యులు ఆరోగ్యముగానున్నారు.

కాని పశువులు ప్రతిగ్రామమున పెద్దరోగమువలన విశేష ముగా బచ్చినవి. ఇంకను బచ్చుచున్నవి. రైతులకు పశుసంపదయే

నిజమును సంపదయగుటచేత చాలా విచారగ్రస్తయై యున్నారు. వెటరినరీ ఉద్యోగస్థులు కొన్ని గ్రామములలోని పశువులకు టీ

కాలు వేసినారు. అక్కడ పశువుల కా రోగము తగులుట లేదని తెలియుచున్నది.

మిగతా గ్రామముల రైతులు తమ పశువులకు టీకాలు వేయించుకొనవలెనని ఎదురుచూచుచున్నారు. వెటరి

నరీ ఉద్యోగస్థులు ప్రతిగ్రామమునకు వెళ్లి చుటుకుగా టీకాల పని జరుపునటుల జిల్లాకలెక్టరువారు తమ ఉత్తరువు వెంటనే జారీచేసి రైతులలో పెరిగిన భీతానామము నివారణచేయుదు

రని నమ్ముచున్నాను.

జిల్లాబోర్డు మీటింగు

ఈ జిల్లాబోర్డు మీటింగు 29-8-29 తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బె జ వా డ మ్యూ జి య ము

హాల్ లో జరుగునని తెలియుచున్నది. ఈ తాలూకా ప్రతినిధులు ఈతాలూకాలో ప్రస్తుతము మిక్కిలి అవసర

మగు రోడ్డువంతెనలను గూర్చి బోర్డువారికి తెలియపర్చి త్వర లో మంజూరుచేయించి ప్రజల కృతజ్ఞతను వాక్తులనుచురని నమ్ముచున్నాను.

తాలూకా కాపుసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ

ఈతాలూకా కాపుసంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ 22-8-29 తేదీన ఆనూరు గ్రామములో జరిగినదియు, అతి

ధులకు గ్రామస్థులు చక్కని ఆతిథ్యము ఇచ్చినదియు తెలియు చున్నది.

క్రిమినల్ కేసులు

గతసంవత్సరము జూలై నెలలో ప్రాధువాక అగ్రహారీకు లు వైవాక గ్రామస్థులు ఓండోరులమీద కైకలూరు సబ్ మేజ

ప్రేట్లు కోర్టులో దాఖలుచేసిన క్రిమినల్ కేసులు ఇంకను విచారణలో నున్నవి.

తిరుపతివార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

తిరుపతి మునిసిపల్ కాన్సిలు రెండవవార్డునకు నవంబరు మొదటి తేదీన ఖాళీ యగు ఒక సభ్యుని స్థానమునకు ప్రస్తుతపు

చేర్మన్ గారు రయిన మ-రా-శ్రీ కే. యస్. వెంకటరంగం తెట్టి గారు ఈసభ్యులము పోటీలేక ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు చేర్మన్ గా

81-10-29 తేదీవరకు పనిచేసెదరు. వెనుక ఎన్నికలు జరుగును. చేర్మన్ స్థానమునకు తీవ్రమైన పోటీలుండు నని తోచు

చున్నది.

నాల్గవవార్డునకు ఎన్నుకొనబడవలసిన రెండుస్థానములకు మ రా శ్రీ సి. రంగసామయ్యంగార్ బి.వి. యల్.టి. తిరుమ

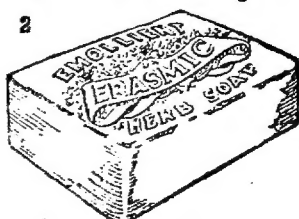
ఈనల్లును వాడకున్నచో సహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడు చున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును స్వేచ్ఛ తమగూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈనల్లునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంధ్రములను శుభ్రపరు చుటయేగాక చర్మములోని బిచ్చులకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. సహజ మగ యవ్వనాభావమార్చుమొగుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వ మును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను సుందరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmus Toilet Specialties

కెట్టి నుబ్బన్న కెట్టిగారు పి. మునసామిరెడ్డిగారు బి. కుప్పిరెడ్డి గారు డి. శ్రీనివాసులుకెట్టిగారు బి. రామకృష్ణయ్యకెట్టి పి. వీరప్పకెట్టిగారు పోటిచేయుచున్నారు. ఎన్నికలు 5-9-1929 జరుగును. ఆభ్యర్థులు తీవ్రముగ ప్రచారము సలుపుచున్నారు. మొదటి ఇరువద్దను పోటీభ్యర్థులు.

శ్రీనరసయ్య విలాససభవారు

తిరుపతి పోరులకొందరు స్థాపించబడిన శ్రీనరసయ్య విలాస సభకు నాటకహాలు లేకయుండుటచే ఈ సభవారు పెట్టెంబరు మాస ప్రారంభమున నాటకహాలుకు ఖర్చులుగూడ 8 నాటక ప్రదర్శనములు నెల్లూరుజిల్లా గూడూరుపట్టణములో ప్రదర్శించె దరు. ఇప్పుడు డిప్యూటీ అండులకు విరివిగ ప్రచారములు సలుపుచు న్నారు. కార్యదర్శి అయిన పి. కే. విజయరాఘవాచార్యులు గారు చాల శ్రద్ధవహించి నాటకప్రదర్శనములకు చురుకైనవారిని నేతృత్వమున ఒడ్డికెలు జరుపుచున్నారు. విభిన్నపట్టాభిషేకము మార్గంఁదేయవలెనను సాత్రాజితీయ నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

భట్ల వెనుమరు

గ్రామకాంగ్రెసుసంఘము

మా గ్రామమున ఈనెల 11 వ తారీఖున యువజనుల కృషిచే 60 మంది సభ్యులతో నొక కాంగ్రెసుసంఘము స్థాపించబడి సంఘసభ ఈనెల 22 వ తారీఖున ము|| రా|| శ్రీ పెండ్యాల శివరామయ్యచౌదరి అధ్యక్షతన జరుపబడెను. అధ్యక్షులు కాంగ్రెసుసంస్థ దేశమునకు చేయుచున్న మహోప కారమును గురించియు గ్రామకాంగ్రెసుసంఘముల అవశ్యకతను గూర్చియు విపులముగా నుపన్యసించిరి. కొందరు సంఘసభ్యులును విరివిగా మాట్లాడిరి. తదుపరి మా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ము|| రా|| శ్రీ చలసాని వెంకటేశ్వరరావుగారిని అధ్యక్షులు గను ము|| రా|| శ్రీ దేవిశేరి భీమయ్యగారిని కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి.

ఖద్దరుప్రచారము

మా గ్రామమున ఘమారు 25 మాసములనుండి ము|| రా|| శ్రీ కామినేని వెంకటప్పయ్యగారి ప్రోత్సాహమువల్ల నొక ఖద్దరుడిపో స్థాపించబడి చాలమంది యువజనుల కాకర్న టీయ మై చుట్టుపట్ల గ్రామాదులందు కూడ ఖద్దరు ప్రచారమునకు సహాయముగానున్నది. మాడిపోకు సిరిపురం,గుంటూరు, తిరురు నుండి ఖద్దరు స్వయి కాబడుతూ లాభములేకయే అసలుధరలకు

విక్రయింపబడుటచే విరివిగా ఖద్దరుప్రచారము సాగుచున్నది. ఇప్పటికి ఘమారు యీ డిపోతరపున 8000 వేల రూపాయల ఖద్దరు అమ్మబడియున్నది. యిటీవల యీ డిపోను మా గ్రామ పరపతిసంఘమువారు తీసికొని సాసయిటీ తరపుననే ఖద్దరు ప్రచారము చేయుచున్నారు.

శ్రీ విజ్ఞానవర్ధనీ గ్రంథనిలయం

మా గ్రామమున ఈ షేరుతో 1914 సం|| నొక గ్రంథాలయము స్థాపించబడి ఒకసం||లో చాల అభివృద్ధి గాంచినది. కాని తదుపరి సరియయిన కార్యకర్త లేమిచే క్రమముగా డీబడతకు వచ్చియున్నది. తిరిగి యీసం|| గ్రామియుల ప్రోత్సాహముచే 1360 రూపాయలు చందాలువేయబడి 1000 రూపాయలు వసూలయి గ్రంథాలయము ఉచ్చదశకు తీసుకొనిరాబడియున్నది. ప్రస్తుతం మా గ్రంథనిలయములో 900 పుస్తకములు గలవు. త్వరలో రిజిస్టరీచేయబడును. జూలై 26 తారీఖున జరిగిన గ్రంథాలయసభ్యుల సభలో మ-రా-శ్రీ చలసాని వీరయ్యగారు ప్రెసిడెంటుగాను, మ-రా-రా-శ్రీ గొట్టి పాటి సూర్య నారాయణగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి.

కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకి

ఈ పరపతి సంఘం యిప్పటికి 5 సం|| క్రింద స్థాపించ బడి దినదినాభివృద్ధిగాంచుచూ ప్రస్తుతం 160 మంది సభ్యుల తోగూడియున్నది. ఈసంఘమునకు 50 వేలరూపాయలు కాం క్షనకాబడి యిప్పుడు 30 వేలకు మాత్రమే వ్యాపారము జరుప బడుతూ గ్రామరయితలకు చాల నుపయోగకారియైయున్నది. ఈ సంఘముతరపున యిప్పటికి నిల్వయున్న కామన్వెడ్ ఫండు తాలూకు 200 రూపాయలను మా గ్రంథాలయమునకు విరాళ ముగా నొసంగి యున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గ్రంథాలయ భవనమును మార్పుట

ఎడ్వర్డు కారొనేజ్ సరస్వతి నిలయ భవనమున నన్నత పాఠశాలలోని యేదైన నొక్కతరగతి నుంచుట్టకై యింతకు ముందు అసాధారణ సభలో సంగీకరింపబడిన తీర్మానము మేరకు వ తొక్క-యింటి నడ్డకు దీసికొని గ్రంథాలయమునం దుంచి యున్నారు. గ్రంథాలయభవనమున 4 వరగతి యుంచబడి యున్నది.

ఖండవృష్టి

ఈ ప్రాంతముల నచట నచట గురియుచున్నది. 4 దిన ములక్రింద నీ యుపమండలమునకు జేరిన తనకల్లుగ్రామ పరి సరములలో 8 పదునుల వర్ష ము పడినది. కాని యీ గ్రామమున కీవలి పల్లెలలో జనుకే లేదట అట్లే సేనుదైల, అను గ్రామము మీదను ఆ గ్రామము పశ్చిమదిశను 20 దినములక్రింద నొక పదును వర్ష ము కురిగినది. వర్ష ముపడిన చేలలో వేరునెనగ కొట్టి మొదలగువానిని విత్తియున్నారు. పైర్లు బాగుగానె దిగి యున్నవి. కాని యీ గ్రామము పూర్వ దిక్కులోని భూములు యథా రీతి గ రుద్రభూములుగనే యున్నవట. వర్ష ము పడిన ప్రదేశము విత్తబడిన ప్రదేశము చాదాపు 2 లేక 3 వైర్లు (విశాలము) విస్తీర్ణముగ భూమి మాత్రమే. భగవల్లిల యెంతవిత్తము.

ఉద్యోగుల మార్పు

మా యువకుండల కరగ్రామముగానుండిన శ్రీయుత రామమూర్తి శాస్త్రిగా రిచటినుండి మార్పుబడి యున్నారు. వీరు రాకముం దిచటి డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నుండిన శ్రీయుత పద్మాభిలు నాయుడుగారే యిచటికి మార్పుబడుదు రని తెలియుచున్నది.

ఉరిశీసికొనుట

వారము రోజులక్రింద చిచటి కైరుమైళ్ల మారమున నున్న "పూట్లమర్రి" అను గ్రామసమీపమున బోవు రోడ్డులో నొక చెట్టున కురిపోసికొని యొక యువకుడు మరణించెను. ఇట్టానర్దుటకు గృహచ్చిద్రములే కారణముట.

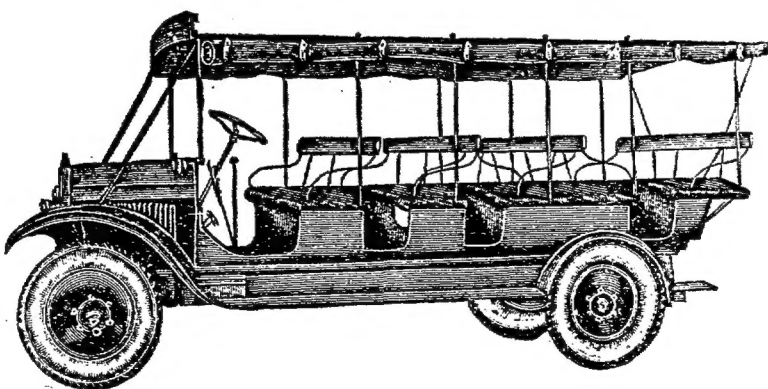
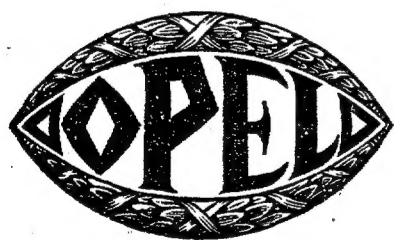
వీడ్కోలుపు విందు

ఇచట రాష్ట్రీ కంపెనీ పత్రమున ఎజంటుగా నున్న రా|| శీ|| పద్మనాథ భట్టు గా రీ గ్రామము ను వదిలి హిందూపురమునకు బోవ నుండుటచే నాసందర్భమును బురస్కరించుకొని నూతనముగా యూనియన్ బోర్డున కధ్యక్షు లైన శ్రీయుత నామా నరసింహప్పగారు పలువురు పౌరులను ఉద్యోగుల నాహ్వానించి యల్పాహారముల నొసంగిరి.

సికిందరాబాద్ బెంగుళూరు ప్యాసెంజరు

ఈ మార్గమున బెంగుళూరికి బోవునట్లు కడచిన సం త్వరము అట్టోబరునెలనుండి యేర్పాటుచేసి యున్నారు. కాని యప్పటినుండి యిప్పటివఱకును ప్రతిదినము ఆరగంట మొదలు కొని 4 గంటలకొలది యాలక్ష్మిముగా వచ్చుచున్నది. నియత కాలమునకే బండి వచ్చునని ప్రయాణము చేయువారు రైల్వే స్టేషనులకు బోవుటయు గంటలకొలదిగ గానుకొని యుండి విసిగిగొనుటయు బరిపాటియైనది. మార్గములకు బోవు వారు 'కన్వెన్' తప్పిపోవుటచే చాము మ తొక రైల్వే జంక్షన్ నందు ప్రయాణము చేయుటసిన బండి తప్పిపోవుట చేతను గడ్డుముల పాలగుచున్నారు.

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును

జగత్ ప్రసిద్ధముగు జర్మన్ ఓపెలు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

కార్లు, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. 1½ టన్ను బస్సు గ్యాంకు 23 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

Max.—H. P. 45.

“గ్రహం-వేజ్”

కార్లు, బల్బముగను, అందముగను యుండును.

కార్ల స్పేరు పార్టు ఎల్లప్పుడు స్టాకులో యుండును.

ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

వాణీ మోటార్సు, బెజవాడ.

VANI MOTORS

(Proprietors: VANI PRESS)

కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

BEZWADA

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి.

శ్రీ మదాంధ్రవచనభారతము

(రెండు సంపుటములు)

నభా, అరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు

భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు

శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే

సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండుసంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0

అలస్యముచేసిన ఆశాభంగము కాగలదు.

మేనేజరు:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

మరా:— పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతోనూ సగముసొమ్ము అడ్వాన్సుగా పంపగోరదము. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము వారికి రైల్వేయాలముగా పంపబడును.

అంధ్రగ్రంథమాల

అంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథములను విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦

2 అనవృతాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు ౨-౮-౦

3 గంధీమహాత్మని జెల్లము కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవ్వారము ౦-౮-౦

4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయనం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦

5 నీతినిధి: ఇది యొక యాత్మకృష్ణసీతీగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే నివేదించబడినది. ఇది యొక భావల బరి వర్తితమై వ్యాఖ్యని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు ౧-౮-౦

6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమిరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణ్యుడు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౧-౧౦-౦

7 భక్తపదము (వచనము): పాదమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాదమత ధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిశోబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦

8 భీష్ముడు (అయిదంశముల నాటకము): నార్మదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణి కా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦

9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్య జ్వలంతీవీర మగు విజయనగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణస్థితియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

10. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరి శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. ౧-౦-౦

భాగినాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నివాస స్థలి:— నాగేశ్వరరావు, 166, రేసిడెన్సీబాద, మదరాసు, దక్కన్

AMRUTANJAN

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపో

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	ర.అ
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	1-0
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-0
11. గజ్జికి తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి	0-6
12. పసుళ్లకు తైలము, శీతపసుళ్లకు	0-4
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి	0-6
14. చందన అత్తరు 1 బెన్ను	2-4
15. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-0
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు	0-8
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-2
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. పెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28. గుండరి తైలము, ముఖకాంతి కిడబ్బి 1-కి	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు	0 10
30. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకమపువ్వు తు 1-కి	3-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	3-0
34. కస్తూరి	36.
35. జాన్న తు 1-కి	3-0

పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబయి — మదరాసు

2 బాలసుధ (రిజిస్టర్డ్)
మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల యందలి ధర్మవైద్యశాలలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి బిడ్డలకు వాడబడి అమృతములైన గుణముల నిచ్చియున్నది. చంటిబిడ్డలకు దివ్యాత్మతము. సీసా 1 కి రు 1-0-0. 185 డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.